

מועצה אזורית ערבה תיכונה

מבקר המועצה

**דוח ביקורת - וועדים מקומיים
2018-2019**

לכבוד
ראש המועצה
מר מאיר צור

הנדון: דוח ביקורת לשנת 2018-2019

מכובדי,

מוגש לך בזאת דוח ביקורת בנושא הוועדים המקומיים שבמועצה האזורית ערבה תיכונה. הוועדים המקומיים שנמצאים ברובד התחתון של המועצה אמורים לפעול עפ"י מנהל תקין כפי שמורה צו המועצות האזוריות וכן עפ"י חוקיות, סדירות, יעילות, אפקטיביות ובקרה חשבונאית. הממצאים שמועלים בדוחות הביקורת של הוועדים המקומיים מראים כי קיים חוסר ידע מקצועי בניהול הוועדים המקומיים וחוסר התערבות מקצועית מצד המועצה בניהול הוועדים המקומיים. יצוין כי למעט וועד מקומי אחד כל הוועדים שנבדקו פעלו לתיקון הליקויים כבר עם קבלת טיוטת הביקורת שנשלחה אליהם.

ברצוני להודות על שיתוף הפעולה שקיבלתי מעובדי המועצה וכן מכלל הוועדים ואת נכונתם לשיפור הליקויים. אני תקווה כי העבודה המקיפה והיסודית שנעשתה תהוו בסיס לשיתוף הוועדים המקומיים תוך שמירה על עצמאותם של המועצה והוועדים.

בברכה,

אייל גמליאל
מבקר המועצה

תוכן

1. מבוא.....	3
2. עבודת הביקורת.....	4
3. המקורות עליהם הסתמכה הביקורת.....	5
4. ריכוז ממצאים והמלצות למועצה העולים מהביקורת בוועדים המקומיים.....	6
5. סיכום ממצאי הביקורת.....	18
6. דוח ביקורת וועד מקומי פארן.....	19
7. דוח ביקורת וועד מקומי עידן.....	43
8. דוח ביקורת וועד מקומי עין יהב.....	67
9. דוח ביקורת וועד מקומי חצבה.....	92
10. דוח ביקורת וועד מקומי ספיר.....	115
11. דוח ביקורת וועד מקומי צוקים.....	138

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

מבוא

שני רבדים לשלטון המקומי במרחב הכפרי בישראל: הרובד העליון – מועצה שנבחרה או מונתה לניהול ענייניה של מועצה אזורית שבתחום שיפוטה כמה יישובים: הרובד התחתון – ועדים מקומיים שנבחרו או נתמנו ביישובי המועצה.

לפי צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958 (להלן צו המועצות האזוריות), כל יישוב יתנהל על ידי וועד מקומי.

לפי תיקון לצו המועצות האזוריות שנכנס לתוקף בינואר 2005, לוועד מקומי הפועל בתחום שיפוטה של מועצה אזורית יהיו סמכויות שהמועצה אצלה לו על פי החלטתה המפורשת.

(מתוך דוח מבקר המדינה 2009)

ביישובים כפריים יכולות לפעול שלוש ישויות משפטיות: הוועד המקומי, האגודה השיתופית החקלאית והאגודה הקהילתית.

בעוד המועצה האזורית והוועדים המקומיים כפופים למשפט המנהלי, האגודות השיתופיות כפופות למשפט הפרטי. לא קיימת זיקה משפטית, לכן הסדר על שיתוף פעולה פורמלי ביניהן חייב להיות מוסדר בחוק, בחוזים או בהסכמים משפטיים.

משרד הפנים במשך שנים אינו מתייחס לסוגיות הסבוכות של הקשר בין הוועדים והמועצות האזוריות מחד, והאגודות השיתופיות (חקלאית, קהילתית) מאידך, לחקיקה המותאמת לניהול היישוב תוך היכרות מעמיקה עם סעיפי החוק והשונות המאפיינת את האגודות השיתופיות השונות (קיבוצים, מושבים).

ישויות אילו מחויבות לעבוד בנפרד בכל הקשור לניהול חשבונות, פרוטוקולים, ולקבלת החלטות ולהתקשרויות.

חשוב מאוד כי הישויות המשפטיות הללו יגיעו להבנות ולהסכמות באופן שיבהירו את ממשקי העבודה והקשרים שביניהן ואת חלוקת הסמכות והאחריות בתחומי היישוב. משולש הישויות מהווה תהליך אסטרטגי מורכב וחיוני לניהול היישוב.

מעמדו של הוועד המקומי במועצה האזורית

תיקון הצו הפך את המועצה האזורית לגורם מפקח על תפקודו של הוועד המקומי. סמכויות המועצה מוגדרות בתחומים רבים כך שהוועד המקומי כפוף במידה רבה לפיקוחה של המועצה ולהחלטותיה בעיקר בנושא תקציב והטלת מיסים.

אם ראתה הרשות כי הוועד אינו עונה לדרישות הניהול המוגדרות בחקיקה בצו המועצות, יכולה היא להורות על בחירת וועד חדש ביישוב היות והנו מוגדר כ"וועד נחשל". (סעיף 127 לצו)

הוועד המקומי נדרש להגיש למועצה האזורית דוח כספי מבוקר על ידי רואה חשבון של שנת הכספים שחלפה וזאת בתוך ארבעה חודשים מתום שנת הכספים ובנוסף על הוועד להפיץ לחברי היישוב את הדוח תוך 14 ימים מיום שהוגש למועצה.

ישנה חשיבות לממשק שנוצר בין נציג היישוב במליאה לוועד המקומי. ועדת אמרני שבחנה את התנהלותם של וועדים מקומיים המליצה כי נציג היישוב במליאה יהיה נוכח בישיבות הוועד המקומי.

נציג המליאה הנו החוט המקשר בין נציגי היישוב (הוועד המקומי) למועצה והוא אשר יושב בוועדות המועצה ומכיר את מדיניות המועצה הנקבעת מעת לעת בנושאים שונים. לכן ישנה חשיבות לנוכחותו בישיבות הוועד לצורך קידום יעיל של נושאים הנמצאים על סדר היום.

ישנה חשיבות לתחזוקת הוועד המקומי על ידי המועצה היות ונציגי הוועד פועלים באופן וולונטרי שבאים ממוקם של רצון טוב ורעיונות לביצוע לרווחת התושבים אך אין להם את הכלים הניהוליים והמשפטיים וניסיון עבודה עם קהילה.

ככל שהמועצה תתחזק את הקשר בינה לבין הוועד תסייע לו בהובלת תהליכים פנים קהילתיים.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

עבודת הביקורת

נושא הביקורת

התנהלות עבודת המועצה והוועדים המקומיים ומערכת יחסי הגומלין ביניהם

מטרת הביקורת

בדיקת התנהלות המועצה והוועדים המקומיים

הכנת המלצות למקבלי ההחלטות במועצה ובוועדים המקומיים ויצירת בסיס לשיפור מערך יחסי עבודה וקשרי הגומלין ביניהם.

יעדי הביקורת

בחינת מצב קיים ב-6 וועדים מקומיים מתוך 7 יישובים במועצה

הכנת המלצות לתיקון הליקויים שייעלו בביקורת לכל וועד מקומי בנפרד וכן המלצות לתיקון הליקויים במועצה. בהתאם להמלצות הביקורת יוכנו במועצה נהלי עבודה לחיזוק הקשר בין שני הגופים.

נושאי הביקורת העיקריים

חוקיות, אפקטיביות, יעילות, סדירות ומנהל תקין
ביקורת חשבונאית

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

המקורות עליהם הסתמכה הביקורת

א. פגישות

ראש המועצה, מנכ"ל המועצה, גזברית המועצה והדרג הניהולי במועצה נציגי יישובים (יו"ר הוועד, גזבר) פגישות ושיחות עם מבקרים, גזברים ומנהלי מחלקות במועצות אזוריות אחרות.

ב. חקיקה

פקודת המועצות המקומיות
צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח 1958.
צו המועצות המקומיות (נוהל קבלת עובדים לעבודה), תשל"ז 1977
חוזרי מנכ"ל משרד הפנים.

ג. דוחות מבקר המדינה

דוח מבקר המדינה על הביקורת בשלטון המקומי לשנת 2009, פרק התנהלות וועדים מקומיים במועצות אזוריות, מיום 13/10/2010

ד. משרד הפנים

ניהול היישוב הכפרי – בהוצאת מפע"ם אפריל 2016
הצעות תקציב של כל אחד מיישובי המועצה ודוחות כספיים מבוקרים.

ה. ביקורת בוועדים המקומיים

מאזן בוחן ודוחות כספיים מבוקרים לשנת 2018
הצעת תקציב שהוגשה למועצה.
כרטסת הנהלת חשבונות ודפי בנק.
פרוטוקולים לשנת 2019
פרוטוקולים על מינוי מורשה חתימה
אישור מליאת המועצה חברי וועדת ביקורת
רשימת עובדים בוועד המקומי כולל מידע על ניגוד עניינים
רשימת חברי וועד מקומי
העתקי הסכמי התקשרות עם האגודות
העתקי הסכמי התקשרות עם ספקים

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

ריכוז ממצאים והמלצות העולים מהביקורת בוועדים המקומיים

מבקר המדינה בהקדמה לדוח העוסק בוועדים מקומיים מגדיר את בחינת הנשיאה באחריות כפי שהוצגה בוועדת אמרני .

ועדת אמרני המליצה לחזק את מעמדה של המועצה האזורית כרשות שלטונית-מוניציפלית הנושאת באחריות כלפי מוסדות המדינה וכלפי התושבים והיישובים שבתחום שיפוטה בדרך של מתן סמכויות בלעדיות למועצה. כן המליצה להגדיר מחדש בצו המועצות האזוריות את מעמדו, סמכויותיו ותפקידיו של הוועד המקומי ובעיקר להבהיר אילו תחומי פעילות באחריותו ואילו תחומי באחריות המועצה האזורית. נוסף על כך המליצה הוועדה לבצע תיקונים בשורה של נושאים הנוגעים לקשרי הגומלין בין המועצה האזורית לוועד המקומי.

1. אצילת סמכויות לוועדים המקומיים

סעיף 63 לצו המועצות האזוריות קובע כי המועצה האזורית רשאית לאצול מסמכויותיה ותפקידיה חוץ ממספר סמכויות הנקובות בצו. הוועד יהא רשאי לפעול עפ"י הסמכויות שהואצלו לו.

בנוסף סעיף 132(א) לצו המועצות האזוריות "לוועד המקומי יהיו בתחום הנהלתו, כל סמכויות המועצה שבתחומה, לפי סעיף 63, ככל שאצלה לו המועצה על פי החלטתה ובהתאם לתנאים שנקבעו בה, לרבות התנאים והמגבלות בסמכויות אלה ובכפוף לסעיף 63 (ה) הוועד יהיה רשאי לעשות שימוש בסמכויותיו, ככל שלא יהיה בכך סתירה להחלטות המועצה שהודיעה עליהן לוועד ולחוקי העזר שלה."

משמעות האצלת הסמכויות לוועדים המקומיים הנה לאפשר לוועדים המקומיים לפעול באותם סמכויות שהואצלו להם מהמועצה לשימוש חוקי בכספי הוועד המקומי ובתקציב שאושר במליאת המועצה.

לשאלת הסמכויות של המועצה למול הוועדים המקומיים לא הייתה משמעות מעשית כל עוד נוהלו היישובים הכפריים על ידי האגודות השיתופיות. לבחינת הנושא מינה שר הפנים את וועדת אמרני שהמליצה להותיר את מעמדו הסטטוטורי של הוועד המקומי ובמקביל לצמצם את סמכויותיו במטרה לחזק את מעמד המועצה האזורית כגוף שלטוני אך לא בלעדי.

השר לא אימץ את המלצות הוועדה ובשנת 2004 החליט להכניס בצו המועצות תיקון ששלל מהוועדים את כל סמכויותיהם השיוריות שנתנו בסעיף 132 בצו המועצות וקבע כי המועצה האזורית תחליט לפי שיקול דעתה אילו סמכויות להאציל לוועדים המקומיים שלה.

הוועד המקומי נבחר ומשמש כצינור להתקשרות מול המועצה, ככל שהוועד פרגמטי יזום כך ניתן לתעל את התקציב בחלוקה טובה יותר לתחומי השירות לכלל התושבים.

ממצאי הביקורת:

- ❖ למועצה קיימת האצלת סמכות אשר מורכבת מ-9 סעיפים שהוגדרו לניהול הוועד המקומי: תברואה, הדברה, נוי ציבורי, גני משחקים, גני ילדים, נוער, ביטחון, ביוב ואספקת מים. (למעט ספיר וצוקים אשר להם הואצלו חלק מהסמכויות, ספיר – נוער צוקים למעט גני ילדים וביוב)
- ❖ במסגרת הביקורת נבדק האם המועצה האצילה סמכות לוועדים המקומיים בשנים 2018-2019 ונמצא כי בוצעה בישיבת מליאה מיום 14/03/2019 האצלת סמכויות לוועדים.
- ❖ בשנת 2018 המליאה לא האצילה סמכות לוועדים המקומיים.
- ❖ נמצא כי המועצה האצילה סמכות לוועדים המקומיים בנושא אספקת מים
- ❖ נמצא כי אין האצלת סמכות בנושא ביטחון, הוצאות הנהלה וכלליות.

המלצות הביקורת:

- ✓ על המועצה לאשר במליאת המועצה מידי שנה את האצלת הסמכויות לוועדים המקומיים.
- ✓ אספקת המים ביישוב הנה באחריות האגודה החקלאית והיא "ספק" המים ביישוב.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

- ✓ על המועצה להאציל סמכות לוועדים המקומיים בכל הסעיפים בהם עוסק הוועד לרבות הוצאות הנהלה וכלליות.
  - ✓ מתוך האצלת הסמכות שהוצלה לוועדים המקומיים שאינה מפורטת דיה, על המועצה לפרט את האצלת הסמכויות הניתנות לוועדים המקומיים בצורה ברורה והמפורטת ביותר, בכדי למנוע עמימות באופן ניצול התקציב על ידי הוועדים המקומיים.
  - ✓ ישנם 9 סעיפים אשר מפרטים את סמכויות הוועד המקומי באופן מצומצם ויש להוסיף האצלת סמכויות בנושא הוצאות הנהלה וכלליות ששם בא לידי ביטוי הוצאות ניהול הוועד הנח"ש והעסקת רו"ח להכנת דוח כספי מבוקר, לכן יש לערוך האצלת סמכויות מורחבת אשר תגדיר בצורה ברורה את הסמכות שניתנה לוועדים כגון:
    - הנהלה וכלליות – ניתן להוסיף הוראות אשר מחייבות את הוועד : כל שינוי בתקציב הוועד במהלך השנה יובא לאישור המליאה, הגשת דוחות כספיים בזמן הנקוב עד ה- 30/4 של השנה העוקבת, וועדת ביקורת- עפ"י הוראות החוק, כ"א – הוועד יעסיק עובדים רק באישור המועצה ובכללים אשר חלים על המועצה.
    - שירותי בריאות: שירותי אחזקה של מבנה המרפאה.
    - תברואה- מה הוא תחום אחריות הוועד האם כולל אשפה ביתית? או שלא.
  - ✓ על המועצה ליצור "עקרונות מנחים" אשר יהוו בסיס לתחומי האחריות.
    - 1) להלן מספר עקרונות שמומלצים להיות חלק מהאצלת הסמכות לכלל היישובים במועצה:
      - (1) הסמכויות המוצאות כאמור הנן במסגרת התקציב המאושר של הוועד המקומי בלבד ועפ"י הקריטריונים והעקרונות שהמועצה קבעה בעניין. (ישנם וועדים הנמצאים בגירעונות כספיים ואין כל תכנית לצמצום הגרעון שהוגשה למועצה ראה הרחבה בנושא התקציב)
      - (2) העסקת עובדים ע"י הוועד המקומי אך ורק לפי סעיף 132 ה' לצו המועצות האזוריות
      - (3) האצלת הסמכות לוועד אינה גורעת מסמכותה של המועצה לפעול באותו תחום.
      - (4) מוטל על הוועד לבצע את הסמכויות שהוצלו לו כמתחייב ממעמדו וזאת על אחריותו הבלעדית ובכפוף לתקציב. במידה והמועצה תאלץ לשלם סכום כלשהו **מאי ביצוע סמכות** זו או אחרת במלואה ו/או בחלקה ו/או כתוצאה מרשלנותו של הוועד, יהיה על הוועד לשפות את המועצה במלא הסכום.
      - (5) ניהול תב"רים בוועדים המקומיים- ביצוע פרויקטים חייב להתנהל באמצעות תב"ר. פתיחת תב"ר מותנה באישור מליאת המועצה וכנגד הוכחת מקורות מימון נוספים טרם ביצוע העבודה בפועל, על גזברית המועצה לבחון את מהות העבודה בתב"ר ואת מקורות המימון לביצועו.
- ככל שהמועצה תפרט יותר את תחום אחריותו של הוועד כפי שהוצלה לו הסמכות כך ניהול הוועד המקומי יהיה ברור יותר במיוחד כאשר מדובר בוועד מקומי הנמצא בזהות וועדים.

2. יחסי הגומלין בין הוועד המקומי לאגודה החקלאית/קהילתית

בכל הוועדים ביישובים שיתופיים קיימים יחסי גומלין בין האגודה החקלאית לוועד המקומי. אך תפקידי יחסי הגומלין ליצור בסיס איתן מתוך הפרדה בין הוועד המקומי לאגודה השיתופית החקלאית והנם אמורים להיות מוסדרים בהסכם. הוועד המקומי מקבל את סמכויותיו שהוצלו לו על ידי המועצה והנו חלק ממערכת השלטון המקומי והכפוף לכללי המשפט מנהל-ציבורי, בעוד שאגודה שיתופית חקלאית וקהילתית מורכבת מאסיפת חברים בעלי אינטרס הכפופים למשפט הפרטי. לכן ריבוי הנהלות ליישוב- האגודה החקלאית, הוועד המקומי שהן שתי ישויות משפטיות שונות גורמים לערבוב בתחומי העשייה הציבורית. הסדרת יחסי גומלין ויצירת שיתופי פעולה ביישוב יכולים לתרום לחוסן חברתי קהילתי ביישוב ואף להתייעלות כלכלית. (ניהול הישוב הכפרי, 2016, 31)

מהביקורת עולה כי בכל הוועדים שנבדקו (למעט וועד מקומי ספיר), נכסי הציבור אינם מוסדרים בין הוועד המקומי לאגודה בכל הקשור לניהול שוטף, תפעול ואחזקה חלוקת ניהול וועדות תרבות חינוך אירועים וביטחון וכו'.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

ממצאי הביקורת:

- ☒ פארן- אין הפרדת ניהול בין הישויות ואין חשבון בנק נפרד לניהול הוועד המקומי כאשר ההכנסות ממסי וועד וכספי מועצה מנוהלים בחשבון האגודה.
- ☒ לא קיים הסכם התקשרות בין הצדדים המסדיר את מערכת הזכויות והחובות ביניהם.
- ☒ צוקים- לא מתקיימים יחסי גומלין בין האגודה לוועד המקומי כלל האגודה מנהל את היישוב.
- ☒ ספיר- הוועד אינו פועל באופן עצמאי המגדיר את באופן מובהק את מדיניותו והשפעתו בניהול היישוב. התנהלות הוועד הנה על ידי המועצה האזורית.
- ☒ עין יהב- לא קיימים הסכמי התקשרות בין הצדדים המסדיר את מערכת הזכויות והחובות ביניהם.
- ☒ עידן- נמצא כי הוועד משקיע בנכסי האגודה ללא כל הסכם התקשרות מסודר כגון: בריכת שחיה, טרקטורים, ספורט, אחזקה ותפעול של מוסדות הציבור.
- ☒ חצבה- שתי הישויות פועלות כמקשה אחת במושב חצבה, אין כלל הפרדה בהתנהלות השוטפת.

המלצות הביקורת:

- ✓ על המועצה לוודא כי יתקיימו יחסי גומלין אשר יהוו בסיס לשמירת התקציב המוניציפאלי שניתן לכל יישוב על ידי הקמת מערכת התקשרות של הסכמי שירות בגין השאלת עובדים, הסכמי תחזוקה, והסכמי שכירות לכלל נכסי הציבור הקיימים ביישובים. (יש לציין כי בכל שירות הניתן לוועד מישות פרטית (אגודה) קיימת חובת ההתקשרות בהסכמים בכדי להעביר תשלום בגין השירות הניתן ע"י האגודות).
- ✓ על המועצה להורות ולפקח על השימוש בכספים המוניציפאליים ולא לאפשר התקשרות ללא הסכם בין הוועד לאגודה.
- ✓ על המועצה להקים מנגנון בדיקה אשר יבדוק כי לאחר האצלת הסמכות שניתנת לכל וועד מקומי, יתוקצבו הסעיפים בגין אופי השירות הניתן ליישוב.

3. התנהלות הוועדים המקומיים

3.1 מועדי ישיבות הוועד המקומי והפקת פרוטוקולים

- על פי צו המועצות, תדירות הישיבות תהא לפחות ישיבה רגילה אחת בכל 6 שבועות.
- יש למסור לכל חבר ועד או ועדה של הוועד את סדר יומה של הישיבה, לפחות 24 שעות לפני הישיבה.
- יש חובה לזמן את נציגי היישוב במליאת המועצה לישיבות.
- בכל ישיבה של הוועד המקומי יש לרשום פרוטוקול שיכיל את שמות חברי הוועד הנוכחים בישיבה, מהלך הדיונים, ההצעות ותוצאות ההצבעה.
- הפרוטוקול אמור להיחתם ע"י יו"ר הישיבה, ולהישלח לחברי הוועד לפחות 7 ימים לפני הישיבה הבאה.
- במידה והיה ערעור של חבר ועד על הפרוטוקול, יתנהל הדיון בערעור בראשית הישיבה הבאה.

ממצאי הביקורת:

- ❖ בכל 6 היישובים שנבדקו בביקורת שערכתי נמצא כי אינם מקיימים מספר ישיבות וועד מקומי אחת ל-6 שבועות כפי שנדרש בצו המועצות ואינם מתנהלים כנדרש (אין תיעוד שמי של חברי הוועד המקומי הנוכחים ואין תיעוד לגבי חוסר משתתפים שלא נכחו בישיבה).
- ❖ בכל הוועדים נציג המליאה אינו מוזמן לישיבות הוועד.
- ❖ אין פרסום לכלל התושבים לגבי מועד כינוס ישיבות הוועד המקומי.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

המלצות הביקורת:

- ✓ על המועצה להורות לוועדים על קיום ישיבות וועד מקומי כנדרש בצו המועצות האזוריות (סעיף 48 (א))
- ✓ על המועצה להורות לוועדים כי ישיבות הוועד להיות פתוחות לכלל הציבור ביישוב והוועד אמור לאפשר לציבור להיות נוכח כמשקיפים בישיבות אילו.

3.2 אחריות חברי וועד

- יו"ר ועד מקומי וחברי הוועד אינם זכאים לשכר בקשר לביצוע תפקידם.
- חבר ועד מקומי אינו יכול לכהן כנציג ישובו במליאת המועצה.
- חל איסור כי בוועד מקומי יכהנו שני קרובי משפחה או יותר.
- חבר ועד מקומי, סוכנו או שותפו, או תאגיד שיש לאחד מהאמורים חלק העולה על 10% בהונו או ברווחיו, או שאחד מהם מנהל או עובד אחראי בו, לא יהיה צד לחוזה או לעסקה עם הוועד המקומי.

חוזר מנכ"ל משרד הפנים 7/2017 קובע כי "בשל ניגוד עניינים מוסדי בו אדם מכהן בשני המוסדות חל איסור שחבר מליאת המועצה יכהן גם כחבר וועד מקומי וזאת בעיקר נוכח סמכויות הפיקוח של המועצה האזורית על החלטות הוועד המקומי, מדיניותו ויישומן של אלה בנושאים החשובים ביותר לוועד, כגון תקציב..." לאור האמור לעיל על נציג המליאה להתפטר מחברותו בוועד המקומי.

ממצאי הביקורת:

וועד מקומי עידן – קיימת זהות בוועדים ונמצא כי רעיית חבר וועד הנה מזכירה באגודה.

המלצות הביקורת:

על המועצה לקבל חו"ד משפטית בכל הקשור לניגוד עניינים עפ"י הכללים הנהוגים ברשות המקומית.

3.3 מורשי חתימה בוועד המקומי

על פי צו המועצות, חתימת יו"ר הוועד יחד עם חתימת חבר ועד מקומי או עובד של הוועד המקומי ובצירוף חותמת הוועד המקומי תחייב את הוועד.

סעיף 78 לצו המועצות קובע: "132ד. (א) כל המחאה או פקודת תשלום לחובת הוועד המקומי יהיו חתומים בידי ראש הוועד ובעד גזבר הוועד, ובהעדר הגזבר – ביד חבר ועד או עובד ועד שהתמנה על ידי הוועד למלא את מקומו של הגזבר.

(ב) חוזה, כתב התחייבות, הסדר פשרה המוגש לבית משפט או לבית דין כדי לקבל תוקף של פסק דין או מסמך אחר שיש בהם התחייבות כספית מטעם הוועד המקומי, לא יחייבו את הוועד אלא אם כן חתמו עליהם בשם הוועד, בצד חותמת הוועד, ראש הוועד והגזבר, ובהעדר הגזבר – חבר ועד או עובד ועד שהתמנה על ידי הוועד למלא את מקומו של הגזבר.

(ג) מסמך כאמור בסעיף קטן (ב) שאין בו התחייבות כספית מטעם הוועד המקומי, לא יחייב את הוועד אלא אם כן חתמו עליו בשם הוועד, בצד חותמת הוועד, ראש הוועד וחבר ועד או עובד של הוועד שהורשה לכך על ידי הוועד..."

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

ממצאי הביקורת:

- ❖ פארן – אין לוועד המקומי מורשה חתימה כנדרש, ישנם מורשה חתימה השייכים לאגודה החקלאית והם אילו שמשמשים את הוועד המקומי. הוצג במעמד הביקורת אישור מורשה החתימה עם מספר ישות של האגודה.
- ❖ חצבה- מעיון בפרוטוקול הישיבה לאישור זכויות חתימה שנערך על ידי ברית פיקוח לאגודה השיתופית בחצבה, אושרו 4 חברים לחתום בשם האגודה החקלאית מושב חצבה ולא בוועד המקומי כאשר אין התחייבות לחתימה ראשונה של יו"ר הוועד ועובד נוסף של הוועד ו/או חבר וועד נוסף. האישור שניתן מורה כי שניים מתוך ארבעה הנבחרים: (דרור שטרך- יו"ר, יואב אלון, עדנה דואן, אשר לביא) החותמים מחייבים את האגודה ולא את הוועד המקומי.
- ❖ עין יהב- זכויות החתימה של הוועד המקומי אינן תואמות להוראות צו המועצות. על פי פרוטוקול אישור מורשי החתימה, חתימת שני עובדים של הוועד המקומי או חתימות חבר ועד הנהלה בצרוף עובד ועד מקומי, ללא חתימת היו"ר כחותם ראשון מחייבים את הוועד.
- ❖ בצוקים וספיר אין כלל מורשי חתימה בוועד המקומי.

המלצת הביקורת:

- ✓ על המועצה לוודא כי הוועדים יישמו את הוראות החוק בצו המועצות האזוריות הקובעות באופן מסודר את הליך מינוי מורשה חתימה. יו"ר הוועד חותם ראשון וגזבר/ חבר וועד נוסף חותם שני.
- ✓ על המועצה לוודא כי בצוקים וספיר יהיו מורשי חתימה כחוק.

3.4 ועדות ביקורת בוועדים המקומיים

הוועדה החשובה ביותר בניהול הוועד המקומי הנה ועדת הביקורת, לכן המחוקק קבע כי ישנה חשיבות לאשר במליאת המועצה את הרכב הוועדה.

מבקר המדינה ומשרד הפנים מציינים כי באחריותה של המועצה לבקר באופן רציף את הוועדים המקומיים וכי חלה חובת הביקורת מידי שנה בנושאים הקשורים להתנהלותו של הוועד המקומי.

עפ"י סעיף 130 לצו המועצות נדרשת המועצה למנות ועדת ביקורת מבין תושבי היישוב אשר אינם חברי ועד מקומי, מתוך רשימת תושבים שיציעו את מועמדותם. מספר חברי ועדת הביקורת לא יפחת משלושה ולא יעלה על חמישה. סמכויות- לצורך ביצוע תפקידיה, רשאית ועדת הביקורת לקבל מכל חבר ועד מקומי או עובד ועד מקומי, ידיעות, מסמכים והסברים הדרושים לה.

חובות- בתוך שלושה חודשים מתום כל שנה תמציא ועדת הביקורת לוועד המקומי טיוטת דוח הביקורת מפורט שיתייחס לפעילות הוועד המקומי ותערוך את דוח הביקורת הסופי. בתוך חמישה חודשים מתום כל שנה, תמציא ועדת הביקורת לידי הוועד המקומי, ראש המועצה ולידי הועדה לענייני ביקורת של המועצה את הדוח הסופי. דוח הביקורת יהא פתוח לעיון של כל תושב ביישוב וסיכום תמציתי ממנו יופץ לכל תושבי היישוב בתוך 14 ימים ממועד הגשתו למועצה.

ועדת הביקורת בוועד מקומי הנה ועדת חובה המונה בין 3-5 חברים המחייבת אישור מליאת המועצה. סמכויות הוועדה לבצע ביקורת שוטפות על דרך התנהלותו של הוועד המקומי במספר תחומים:

- החלטות הוועד המקומי- האם התבצעו ובהתאם ללוח הזמנים שנקבע
- עמידת הוועד בניהול התקציב המאושר

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

- תיקון ליקויים בביקורת קודמות שנעשו בוועד (דוחות קודמים של ו. הביקורת, דוחות כספיים של רו"ח הוועד, משרד הפנים, מבקר המדינה, מבקר המועצה).
- חוזים והתקשרויות עם ספקים
- נהלים ובקרת ביצוע.

ממצאי הביקורת:

- ❖ מהביקורת עולה כי **כלל היישובים שנבדקו במועצה** פועלים ללא ועדת ביקורת פעילה ואף לא הוגש דוח ביקורת להנהלת הוועד המקומי. ישנה חשיבות קיומית לכינונה של ועדת הביקורת בוועד המקומי.
- ❖ היות וקיים קושי ממשי לאיתור חברי ועדת ביקורת ביישובים השונים מכמה סיבות:
  - ביישובים שיתופיים חברי ועדת הביקורת יהיו חלק מאותם החברים הרשומים באגודה החקלאית ועפ"י שיחות עם חברי הוועד עולה כי לא מעוניינים להיבחר בכדי "לא לריב" עם חברי הוועד המקומי שהנם חברי האגודה.
- ❖ אין רצון ממשי לחברי האגודה לשתף תושבים שאינם חברים בכל הנעשה בוועד המקומי ואף גם לתושבים אין כל עניין להיות חלק מוועדת הביקורת ביישובים אילו.
- ❖ ביישובים קהילתיים ישנה חוסר היענות לדרישה להיות חלק מוועדת הביקורת מסיבות של חוסר זמן פנוי, חוסר רצון להיות מעורבים בהתנהלות הוועד.

המלצת הביקורת

- ✓ בכל יישוב אשר קיים קושי לגייס חברי ועדת ביקורת שיפעלו בצורה תקינה ויציגו תכנית ביקורת שנתית על הנושאים שייבדקו במהלך השנה וכן דוח ביקורת על ממצאיה והמלצותיה מומלץ כי המועצה תפנה למיקור חוץ - מינוי מבקר חיצוני שיבצע את הביקורת בוועדים המקומיים והמועצה תחייב את הוועדים בהוצאה זו במסגרת ההתנהלות הכספית בין המועצה לוועדים.
- ✓ על המועצה לוודא לפני אישור חברי ועדת הביקורת במליאת המועצה שחברי הוועדה אינם בניגוד עניינים עם הוועד המקומי נבחרו או עובדיו או כל התקשרות מסחרית כלכלית כלשהי.
- ✓ על המועצה לוודא כי וועדות הביקורת ישלחו העתק מדוח הביקורת לוועדים המקומיים למועצה ולוודא כי המלצות הוועדה יתוקנו על ידי הוועדים המקומיים.
- ✓ על המועצה לוודא כי הוועדים יציגו יעד לתיקון הליקויים שהועלו על ידי ועדת הביקורת.

3.5 העסקת עובדים

- הוראות החקיקה בצו המועצות האזוריות קובע הלכה למעשה כי עובד וועד מקומי יועסק לשם ביצוע סמכויות שהמועצה אצלה לו ובלבד שיש למשרות אלה הקצבה בתקציבו המאושר.
- לא יתמנה אדם לעובד של ועד מקומי אלא באישור המועצה.
  - מינוי עובדים לוועד מקומי ייעשה על פי הוראות צו המועצות המקומיות (נוהל קבלת עובדים לעבודה) שינויים המחויבים.
  - שכרם ותנאי עבודתם של עובדי ועד מקומי יהיו כשל עובדי מועצה אזורית ובלבד שזכויותיו לגמלאות של עובד שנתקבל לעבודה לאחר יום ט"ז בכסלו התשס"ב (1 בדצמבר 2001), יבוטחו בקרן פנסיה צוברת.
  - ממונה רשאי, באישור השר לקבוע את המספר המרבי של העובדים שיעסיקו ועדים מקומיים.
  - לא יעסיק הוועד המקומי עובדים במספר העולה על המספר שנקבע.
  - ההוראות בדבר פיטורי עובדים במועצה יחולו גם על עובדי ועד מקומי.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

ממצאי הביקורת:

- ❖ בוועדים המקומיים שנבדקו במהלך הביקורת, ב-5 מהיישובים ישנו תשלום לאגודה בגין ביצוע שירות שניתן לוועד המקומי על ידי העסקת העובדים ללא כל הסכם התקשרות בין ספק השירות(האגודה) לבין הוועד המקומי.
- ❖ ביישוב ספיר העובדים מועסקים דרך מרכז קהילה ערבה ואינם עובדי הוועד המקומי.
- ❖ נמצאו חיובים בכרטיס הוועדים המקומיים של עלויות השכר וההפרשות הסוציאליות של עובדים אשר סיפקו שירות לוועד המקומי כאשר אין כלל יחסי עובד ומעביד בוועד המקומי.
- ❖ נמצא כי המועצה אינה מעורבת בהליך קליטת עובדים בוועדים המקומיים כמתחייב.

המלצות הביקורת:

- ✓ על המועצה לוודא כי כל עובד שייקלט לעבודה בוועד המקומי ייקלט עפ"י נוהל קליטת עובדים הנהוג ברשויות המקומיות- נוהל קבלת עובדים לעבודה, בשיתוף ובתיאום מול מנהלת כוח האדם במועצה תוך פיקוח על מדרגות השכר המאושרות עפ"י דין.
- ✓ על המועצה לבצע פיקוח על כלל הוועדים בנושא שכר באופן שבו יותאמו מקבלי השכר בוועדים למקבליהם במועצה.
- ✓ על המועצה לאשר את מספר העובדים בוועד המקומי באופן המקובל עפ"י נוהל קבלת עובדים לעבודה ובנוכחות מנהלת משאבי אנוש כחלק מחברי הוועדה לקליטת עובדים בוועד המקומי.

3.6 מכרזים והתקשרויות

המועצה מחויבת על פי הוראות צו המועצות האזוריות/מקומיות להתקשר בחוזה מול ספק / נותן שירות בדרך של מכרז פומבי למעט הסכומים הפטורים ממכרז כך גם הוועד המקומי מחויב לפעול בתוך המסגרת הפרטית שלו. המכרז הוא כלי לשימושה של המועצה האזורית כרשות שלטונית בבואה לבצע פעולה הדורשת מכרז. תכליתו להבטיח כי מתקיימים עקרונות היסוד של שוויון ושקיפות לצד קידום המטרות כלכליות עסקיות (חוברת הנבחר והשלטון הדו רובדי במועצה אזורית פרק ג).

ממצאי הביקורת:

- ❖ בכל היישובים שנבדקו (למעט ספיר) הוועדים משתמשים בשירותה של האגודה.
- ❖ רוב היישובים שנבדקו הנם מושבים ורובם בזהות בוועדים או "מתנהגים" כזהות וועדים ומקבלים שירותים מהאגודה שנמצאת ביישוב ללא כל הסכם התקשרות מול האגודה.
- ❖ היישוב ספיר מנוהל על ידי המועצה והמתנ"ס.

המלצת הביקורת:

- ✓ על המועצה לוודא כי הוועדים יבחנו בצורה יעילה ואפקטיבית את אופן מעבר התשלום בגין שירות ו/או רכש הנרכש מהאגודה לוועדים המקומיים ולוודא כי אינם חורגים מהסכומים המותרים מפטור במכרז.
- ✓ על המועצה לוודא כי אין חריגה מהאצלת הסמכות שניתנה לוועד המקומי שלא תהיה סטיה מהוראות החוק. תקציב הוועד המקומי ישמש לצרכי ניהול היישוב ללא השקעות בנכסיה הפרטיים של האגודה.
- ✓ על המועצה להדריך את חברי הוועד בנושא רכש והתקשרויות והכנה ליציאה למכרז ובפרט ביישובים קהילתיים הזקוקים להתקשרות כחוק עם קבלנים כגון: חשמל, גינון ציבורי, אחזקה ועוד.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

3.7 מבני ציבור

נכסים מוניציפאליים הקיימים ביישובים הכפריים אמורים לשרת את כלל התושבים לרבות אלו שאינם חברי האגודה. בכל היישובים הבעלות בגין נכסים אלה הנם של האגודות הפועלות ביישובים להן זכות קניינית על נכסים אלה.

ההמלצה הרווחת היא שכל האגודות שהן בעלות זכויות מטעם רמ"י יתקשרו בהסכמים מתאימים עם הוועדים המקומיים בדבר מתן זכות חזקה/ שימוש/ תפעול במבני הציבור ביישוב.

ממצאי הביקורת:

- ❖ בכל היישובים (למעט ספיר) שנבדקו לא קיימים הסכמי התקשרות מול האגודות.
- ❖ הוצאות התפעול והאחזקה בגין נכסי הציבור מבוצעות ע"י האגודות ונרשמות בתקציב הוועדים ואולם בהעדר הסכם התקשרות חל איסור להעברת תשלומים לישות פרטית אחרת (האגודה).
- ❖ בוועד מקומי ספיר כל מבני הציבור הנם של המועצה בשטח היישוב ישנם מבנים מרכזיים אשר משרתים את כלל תושבי המועצה.
- ❖ מבדיקת התנהלות הוועדים נמצא כי הרישום של ההוצאות שמתבצע בקשר שבין האגודה לוועד המקומי מתבצע כ"טייס אוטומטי" ולעיתים נמצא כי קיים "ניפוח" של הוצאות אשר לא שייכות לניהול הוועדים המקומיים.

המלצות הביקורת:

- ✓ על המועצה לדרוש מכל וועד מקומי את רשימת נכסי הציבור שלו המשמשים את הוועדים המקומיים לצורך פעילות לרווחת הציבור כולו.
- ✓ כחלק מאחריותה של המועצה ומתוקף ניהול הרובד התחתון במועצות האזוריות על המועצה לדרוש כינון הסכמי התקשרות בין הוועד המקומי לאגודה בתפעול ואחזקה של מבני ציבור אלה יש לוודא כי סכומי ההתקשרות יהיו אחידים וסבירים בכל הוועדים המקומיים. במועצות אזוריות אחרות מקבלים החלטת מליאה בנושא עלות החודשית לנכס ציבור וכן עלות האחזקה אשר נקבעת בשיתוף הוועדים והאגודות וזאת במטרה לתעל את התקציב בצורה האופטימלית והצודקת לרווחת התושבים.
- ✓ על המועצה להסדיר את נושא ניהול מבני הציבור באמצעות הוועד המקומי.
- ✓ על המועצה לבצע הפרדה של נכסי הציבור המרכזיים לכלל תושבי האזור מניהול הוועד המקומי.

3.8 תקציב הוועד המקומי

תקציבי הוועדים המקומיים ניזונים מסל תקציבי השירותים והפיתוח שהמועצה האזורית מחליטה להעניק לכל יישוב.

תקציבי הוועדים המקומיים ניתנים ליישובים בגין פעולות חינוך ותרבות והשתתפויות שונות.

אך לחלק מהוועדים ישנם מקורות מימון נוספים כגון השתתפות האגודה החקלאית אשר לא מקבלת ביטוי בתקציב הוועד המקומי בכדי להעניק לתושבים את השירותים הנוחים והטובים ביותר.

ככלל ההתנהלות התקציבית של הוועד המקומי אמורה להיות זהה להתנהלות הכספית של המועצה.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

ממצאי הביקורת:

- ❖ פארן- ב לא נמצא מאזן בוחן נפרד לוועד מקומי. הכול נגזר ממאזן כולל של האגודה כאשר נכללים בו סעיפים שהוגדרו לוועד המקומי.
- ❖ ניתן לראות העברות מסעיף לסעיף בין הוועד לאגודה בסכומים גבוהים. מעיון בדוחות כספיים מבוקרים לשנים 2018-2019 עולה כי הוועד המקומי בגירעון מצטבר של 1,308 אש"ח בגובה של 81% מהתקציב הכולל לשנת 2019.
- ❖ עידן- הוצאות תחזוקה גבוהות בנושא גינון עם הוצאות שכר עובדים על אף שהוועד המקומי אינו מעסיק עובדים. רישום כלי עבודה והוצאות ביטוח, הוצאות תחזוקת בריכה ועוד.
- ❖ עין יהב- אין הפרדה מסודרת של כרטיסיות רישום הוצאות לוועד המקומי על כל סעיפיו כפי שמופיע בתקציב הרגיל לוועד מקומי.
- ❖ חצבה- אין ניהול נפרד של כספי הוועד כמתחייב בחוק, אין בקרה על ניהול תקציב הוועד היות והתקציב הנו חלק מהתנהלות האגודה ובכך לא נשמרת מסגרת התקציב כנדרש.
- ❖ ספיר וצוקים לא נמצאו כלל דוחות מבוקרים להתנהלות הוועדים וכן לא הוצגו מאזני בוחן לשנים 2018-2019.
- ❖ בכל היישובים אין מעקב אחר ביצוע של התקציב השנתי. הוועדים אינם מבצעים עדכוני תקציב כך שתקציב שאושר בתחילת שנת הכספים אינו זהה לביצוע בסוף שנה.
- ❖ ישנן חריגות בביצועים בין סעיפים שונים בניהול התקציב השוטף. ישנן חריגות ברישום הוצאות כגון: משכורות ותנאים סוציאליים, רכוש קבוע, ביטוחים הנרשמים באופן ישיר על הוועדים המקומיים.
- ❖ בכל היישובים, נזקפות הוצאות שכר ותנאים סוציאליים של עובדים המספקים שירותים לוועד המקומי על ידי האגודה למרות שאין כלל יחסי עובד ומעביד. כך גם בהוצאות שינוע כלים, ביטוחים, דלק וטיפולים המקבלים ביטוי בספרי הוועד.
- ❖ בחלק מן היישובים נרשמו הוצאות מים לגינון ציבורי לגינון בהיקפים גדולים.
- ❖ נמצא כי בוועד מקומי פארן ישנו גרעון של 1.3 מליון ₪ מספר שנים אחורה.
- ❖ הוועדים כולם אינם ממלאים את הטופס המקוון של משרד הפנים להכנת תקציב וועד מקומי.

המלצות הביקורת:

- ✓ ככל שהוועדים אינם מעסיקים עובדים ואין להם רכוש יש לפעול בכינון הסכם התקשרות להשאלת עובדים באופן שבו יסדיר את התנהלות הכספית כנדרש. על הוועדים לכוון מערכת יחסי התקשרות מול האגודות באופן שבו ישולם השירות הכולל שניתן ללא העמסה של שכר עובדים, הוצאות אחזקת כלים ועוד.
- ✓ על המועצה לדרוש כי הוועדים יסדירו תשתית למערכת מדידת מים לגינון ציבורי וחשמל למבני ציבור כך שהחיוב יבוצע כראוי עפ"י קריאת מד המים /חשמל ולא עפ"י הערכה.
- ✓ על הוועד המקומי לבצע אומדן לכל הוצאה ולוודא שאין חיובים על הוצאות תחזוקה על מבני ציבור שאינם מוחזקים על ידי הוועד.
- ✓ על המועצה לדרוש מהוועדים להכין את התקציב עפ"י הפורמט של משרד הפנים. המועצה צריכה לוודא כי התקציב נכון וכי מרכיבי ההכנסה נרשמו כדין ונבדקו.
- ✓ היות וישנן "הכנסות אחרות" שמתקבלות לדוגמא מהחטיבה להתיישבות, אם מדובר בהכנסה לצורך ביצוע עבודות פיתוח יש לפתוח את התב"ר ורישום ההכנסה בתב"ר.
- ✓ במקרה וההכנסה אינה מיועדת לביצוע עבודות פיתוח ניתן לרשום כהכנסה אחרת בתקציב השוטף.
- ✓ על המועצה לפקח בגין גירעונות הוועדים. יש להכין יחד עם הוועדים תכנית עבודה מסודרת היטב אשר מבריאה את הוועדים מאותם גירעונות.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

✓ על המועצה לדרוש מהוועדים להכין עדכון תקציב הזהה לעבודת הרשות. במידה ומתבצעת הגדלת תקציב לוועד מסוים כאשר המועצה מחליטה להגדיל את ההכנסות לוועד. הוועד יאשר את עדכון התקציב בישיבת הוועד.

3.10 התנהלות כספית

ביקורת חשבונות בוועד המקומי

הכללים שנקבעו בצו המועצות האזוריות קובע כיצד על הוועד המקומי לנהוג בתקציב המאושר לו. סעיף 34 (ג) (ד) קובע כי על הוועד המקומי להגיש למועצה מידי שנה דוח כספי מבוקר בידי ראה חשבון סעיף 134.ד. (א) ועד מקומי שלא החליט לפעול באמצעות המועצה כאמור בסעיף 132-א (1) חשבונותיו יתנהלו בהתאם להוראות החלות על חשבונות המועצה; (2) יגיש למועצה, מדי שנה, דוח כספי שנתי מבוקר בידי רואה חשבון, לגבי שנת הכספים שחלפה; הדוח הכספי יוגש לא יאוחר מארבעה חודשים מתום שנת הכספים; תמצית הדוח הכספי תופץ לכל תושבי היישוב בתוך 14 ימים מהגשת הדוח למועצה.

ממצאי הביקורת:

- ❖ מהביקורת עולה כי רק ארבעה מהוועדים מגישים למועצה מאזן מבוקר כנדרש אך לא בזמן שנקבע בצו המועצות.
- ❖ הדוחות המבוקרים של הוועדים המקומיים נערכים לאחר 30.4. של השנה העוקבת דבר המנוגד להוראות החוק.
- ❖ הוועדים אינם מקפידים לדווח לתושבים בכל דרך שהיא את עיקרי החלטות הוועד המקומי ואינם מפרסמים את הדוחות הכספיים.
- ❖ בחלק מן הוועדים אין תיעוד לאישור הדוחות הכספיים בוועד המקומי בפרוטוקולים של ישיבות הוועד.
- ❖ נמצא כי בכל הוועדים אין כלל הסכמי התקשרות מול רו"ח העורך את דוחות הכספיים רו"ח של האגודה מספק שירותים לוועדים המקומיים ללא כל התקשרות מסודרת.
- ❖ המועצה אינה מאשרת את מינוי של הרו"ח של הוועד המקומי במליאת המועצה.
- ❖ המועצה אינה מאשרת את דוחות הכספים של הוועד המקומי במליאת המועצה.

המלצות הביקורת:

- ✓ על המועצה לוודא כי מחלקת הגזברות תפעל לסיים את ההתחשבות עד 31.1 של השנה העוקבת לשנת התקציב ולאפשר לוועדים המקומיים להגיש את המאזן עד ה- 30.4.
- ✓ על המועצה לוודא כי כל החיובים שמושתים על הוועדים המקומיים יסתיימו עד 31.1.
- ✓ על המועצה לוודא כי הוועד המקומי יבצע פרסום של הדוחות הכספיים.
- ✓ על המועצה לדרוש את ישיבת הוועד בו בוצע אישור על הדוחות הכספיים.
- ✓ על הוועדים לבצע הפרדה בין ישות לישות ועל כן ההתקשרות עם רו"ח צריכה להתבצע בנפרד.
- ✓ על המועצה לאשר את מינוי של רו"ח של הוועד המקומי במליאת המועצה.
- ✓ על המועצה לאשר את הדוחות הכספיים של הוועד המקומי במליאת המועצה.

3.11 מיסי וועד מקומי

פארן

- מבדיקת מסי הוועד נמצא כי הוועד מחייב את התושבים במסי וועד ע"פי התעריף הנקוב שאושר במליאת המועצה.
- מבדיקת מקבלי ההנחות במושב נמצא כי ישנם נישומים אשר מופיעים בדוח ההנחות של המועצה ואינם מקבלים הנחה במסי וועד.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

- נמצא כי ישנם נישומים אשר מקבלים הנחת גמלאי, נכה צה"ל משפ' שכולות ומילואים אשר אינם מופיעים בדוח ההנחות של המועצה.
- נמצא כי ישנו תושב ללא פרטים שמקבל הנחת גמלאי.

עידן

- נישומים אשר להן זכאות להנחה בארנונה לא עודכנו בספרי הוועד ואף לא ניתנה הנחה בגין אותן נכסים.
- שומת המגורים למושב עידן הכוללת אשר מעודכנת בספרי המועצה הנה 14,668 מ"ר ואילו בוועד המקומי סך של 13,390 מ"ר מגורים.
- קיים הפרש בין חיובי הוועד המקומי לבין חיובי המועצה.
- מבדיקת הדוח הכספי נרשמו חיובי מיסי וועד בסך של 462 אלפי ₪ והגביה הנה 479 אלפי ₪.
- ישנה גביה בגין יתרות חייבים משנה קודמת. משנת 2018 לשנת 2019 חלה גידול ביתרת החייבים בגין מסי וועד ב-29 אלפי ₪ עקב אי תשלום מיסי וועד.
- עבור מסי וועד, לא מופעלת מצד הוועד אכיפה כלשהיא כנגד החייבים ומבוצעת פריסת תשלומים למתקשים.
- לוועד המקומי אין כלל נהלי עבודה על אופן ביצוע הטלת מסי וועד מקומי על תושבי מושב עידן.

עין יהב

- מבדיקת התקציב שהוגש לשנת 2019 נמצא כי היקף הגביה המסתמן בגין מיסי וועד הנה 2,401 אלפי ₪.
- התקבל מהוועד דוח חיובים שנתי לכלל התושבים במושב בסך של 2,427 אלפי ₪. בעוד שבמאזן המבוקר התקבלו הכנסות בביצוע בסך של 2,370 אלפי ₪.
- עולה מנתונים לאור דוח הגביה שהתקבל כי הוועד נמצא ביתרת זכות של 26 אלפי ₪. ומאידך קיימת יתרת חובה שטרם נגבתה בסך 31 אלפי ₪.
- מבדיקת ההנחות עולה כי אין התאמה בין מחלקת הגביה במועצה לוועד המקומי ישנם נישומים אשר מקבלים הנחות לפי קריטריונים ללא ידיעת המועצה ולהיפך כאשר המועצה מעדכנת הנחות ללא ידיעת הוועד המקומי.
- לדוגמא נמצא כי ישנה גברת בשם ד. פ אשר זכאית להנחה של 20% הורה יחיד ובפעול בספרי הוועד מקבלת 30% הנחה.
- נמצא כי ישנן הנחות הורה יחיד כאשר ישנה התאמה אחת בלבד המופיעה בספרי המועצה ובוועד המקומי כזכאית להנחה שתיים הנותרות הזכאיות אין התאמה בין הנישומים.
- נמצא כי ישנם 7 נישומים הזכאים להנחת נכות רפואית מעל 75% במועצה ואילו בוועד המקומי רק נישום אחד זכאי.
- אין מערכת תיאום בין הפקת החיוב הראשוני בין המועצה לוועד המקומי ניהול השומה לוקה בחוסר תיאום ובמתן הנחות שלא כדין על ידי הוועד המקומי.
- מספרי המשלם אינם תואמים בוועד המקומי ובספרי המועצה.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

- מבדיקת דוחות תשלומי מסי וועד נמצא כי 240 בעלי נכסים שלמו מסי וועד בסך 239,268.00 ₪ . מזכיר היישוב מציין כי לא נתנו הנחות ארנונה לזכאים כפי שמתחייב בחוק!
- מבדיקה שבצעתי בספרי המועצה נמצא כי ישנם 67 נישומים אשר להם מגיעים הנחה כחוק ואינם זכאים לה בחיוב מסי הוועד!
- אין התאמה בין שומת המועצה לשומת הוועד מבחינת שטחי חיוב במ"ר.
- המועצה אינה מבצעת מעקב אחר גביית הארנונה על ידי הוועד, על המועצה מוטל האחריות לבצע בדיקה רבעונית של דוח גבייה ויתרות של מסי הוועד.
- הוועד לא מנהל את נכסי היישוב בפורמט זהה למחלקת הגביה במועצה (מס' נכס) אלא עפ"י קטלוג פנימי שלהם.
- שני חברי וועד נמצאו עם יתרות חוב בארנונה בספרי המועצה שלא שולמו נכון ליום 31.12.2019.

המלצות הביקורת:

- על המועצה לפעול בשיתוף פעולה מלא עם הוועדים המקומיים ולמסד את הממשק ביניהם.
- יש לבנות מערכת איזון חוזר בין הוועד המקומי למועצה האזורית בדבר אופן הטלת החיוב.
- יש לבנות נהלי עבודה המגדירים את הבסיס החוקי להטלת מסי וועד מקבלת רשימה עדכנית של נישומים מספרי המועצה והשוואה מול רשימת הוועד המקומי כך שהמועצה תבצע בדיקה של חיובים פר נישום במגורים ואף הוועד יקבל רשימה חלוטה של נישומים.
- נוהל עדכון הנחות בארנונה כידוע לאור סעיף 133(ה) חייבת להיות הלימה בין נתוני החיוב במשרדי הגבייה במועצה ובין הוועד המקומי.
- יש להגביר את הגבייה בסוף כל שנה ולבצע גבייה לכלל הנישומים החייבים בארנונה.
- יש לפרסם לכל התושבים עלון בדבר מסי הוועד הנגבים לכל תושב אשר יכלול את זכותם ואת חובתם.
- יש לבנות נוהל עדכון שומת ארנונה בין המועצה והוועד המקומי. נוהל זה יהווה ממשק מעודכן ונכון בין הגביה במועצה לוועד המקומי בכל שינוי שמתרחש בגביה במועצה ו/או בוועד המקומי יבוצע עדכון בין שני הגורמים הנ"ל ואף אחת לרבעון תבוצע התאמה בין שני הגורמים, הנוהל יכלול ממשק ישיר בין גזברות המועצה לוועד המקומי בנושא טבלת נכסים מוסכמת, עדכון והשוואה של גודל הנכס לחיוב מגורים, הנחות עפ"י דין, ופטורים נוספים.
- הוועד המקומי חייב לפעול עפ"י הוראות החוק ולעדכן הנחות בסמכות חוקית שנתנה לו.
- על הוועד להעניק לנישום את ההנחה המגיעה לו כחוק מנהלת הארנונה במועצה מאשרת את ההנחות המוענקות כחוק ועל הוועד המקומי להעניק את ההנחה הדרושה.
- הוועד מחויב לעדכן את מחלקת הגביה והגזברית ברישום ההנחות הניתנות לתושבים במושב.
- על הוועד להמציא לביקורת דוח יתרות חוב במיסי וועד לאורך השנים. יתרות החוב ומיהם הנישומים החייבים יתרות אילו.
- על המועצה לאסור "פתיחות" של עדכון הנחות "עצמאיי" לכל וועד מקומי ולאשר את ההנחות הניתנות באופן שבו יוצג דוח מקבלי ההנחות במושב (מיסי וועד) לבין ההנחות שמוטמעות במערכת הגביה במועצה.
- יש ליצור קובץ נכסים משותף ועל הוועד המקומי בתיאום מול המועצה לקבל כל עדכון של נכס חדש/הרוס, עדכון הנחה ועוד.
- על המועצה לפקח אחת לרבעון אחר התנהלות גביית מסי הוועד ביישוב.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

סיכום ממצאי הביקורת

ראשית ברצוני להביע את הערכתי לנבחרי הציבור המכהנים בוועדים המקומיים ואשר תורמים מזמנם החופשי לטובת הכלל ללא כל תמורה ותוך נשיאה בנטל האחריות ובהתחייבויות אישיות לא מבוטלות.

מהתרשמותי הכללית כלל הוועדים בלי יוצא מן הכלל רואים בחיוב ללמוד ולשפר את התנהלותם על מנת לעמוד בהוראות החוק המחייבות אותם כחלק בלתי נפרד מהתנהלות המועצה.

יש לציין כי ישנה נכונות מצד חברי הוועדים לשפר ולייעל את ניהול הוועדים וחלק מן ההמלצות מיושמות הלכה למעשה.

כלל הוועדים במועצה חייבים להכיר את צו המועצות האזוריות וחברות מקצועיות אשר יהוו בסיס להנעה חוקית של הוועדים. מהביקורת עולה כי ישנם ממצאים אשר סותרים באופן מובהק ואף לעיתים אינם עומדים בקנה אחד עם הוראות החוק.

ממצאי הביקורת מצביעים על התנהלות כספית לקויה ברמות שונות מצד הוועדים המקומיים ובכלל זה אי עמידה בהוראות צו המועצות האזוריות (כגון: ניהול התקציב, רישום הוצאות, חריגות מהתקציב שאושר, ליקויים בהעסקת עובדים ועוד).

תיקון הליקויים בדוח הביקורת יהווה דרך יעילה לשיפור הניהול בוועדים המקומיים ויעמיק את הקשר בין המועצה לוועדים המקומיים בהיבטים של פיקוח, שותפות, יעילות אשר ישפרו באופן משמעותי את ניצול המשאבים לרווחתם של תושבי הערבה התיכונה.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

מועצה אזורית ערבה תיכונה

דוח הביקורת הפנימית

ועד מקומי פארן

- מאי 2020 -

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

לכבוד

וועד מקומי פארן

הנדון: ביקורת בוועד מקומי פארן

במהלך החודשים מאי 2020 - עד ינואר 2021 ערכתי ביקורת בנושא הנדון, מצ"ב טיוטת דוח הביקורת. הממצאים הכלולים בטיטת הדוח אינם סופיים ומוחלטים שהרי הטיוטה באה לאפשר למבוקרים לתת הסברים לדברים המועלים בה.

יש להקפיד על סודיות מוחלטת וחשיפת הטיוטה אך ורק בפני הנוגעים בדבר, לצורך גיבוש התגובה.

פרסום טיוטת הדוח או חלק ממנה אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

אבקש לקבל את התייחסות הוועד לטיטת הדוח בהקדם ולא יאוחר מיום 28/06/2021.

בכבוד רב,

אייל גמליאל
מבקר המועצה

תוכן

1.....	תמצית הממצאים	.1
3.....	כללי	.2
4.....	הוועד המקומי, בחירתו וסמכויותיו	.3
6.....	יחסי גומלין בין הוועד המקומי לאגודה השיתופית	.4
7.....	התנהלות הוועד המקומי	.5
10.....	ועדות	.6
11.....	העסקת עובדים	.7
12.....	מכרזים והתקשרויות	.8
13.....	מבני ציבור	.9
14.....	תקציב הוועד המקומי	.10
17.....	התנהלות כספית	.11
19.....	ביטוח	.12
20.....	בטיחות	.13

--*-*-*-*-*-*

1. תמצית הממצאים

1.1 הועד המקומי, בחירתו וסמכויותיו

קיימת זהות ועדים פרסונאלית בין ועד ההנהלה של אגודה מושב פארן לבין הוועד המקומי מושב פארן. כל תושבי המושב חברים באגודה החקלאית למעט תושבים בודדים ששוכרים.

1.2 יחסי גומלין בין הועד המקומי לאגודה

למרות שמתקיימים יחסי גומלין בין האגודה לוועד המקומי אך הפעילות אינה עונה לדרישות החוק והן פועלות כמקשה אחת כאשר האגודה מנהלת את הוועד המקומי. (ראה הרחבה בדוח). אין הפרדת ניהול בין הישויות ואין חשבון בנק נפרד לניהול הוועד המקומי כאשר ההכנסות ממסי וועד וכספי מועצה מנוהלים בחשבון האגודה. לא קיים הסכם התקשרות בין הצדדים המסדיר את מערכת הזכויות והחובות ביניהם.

1.3 התנהלות הועד המקומי

אין כלל פעילות נפרדת לניהול ישיבות הוועד המקומי במושב. ישיבות הנהלת האגודה מאגדת בתוכה נושאים מוניציפאליים שבסמכות הוועד המקומי. ישנה חריגה באופן ניהול הוועד המקומי בכל הקשור להוראות צו המועצות סעיפים 48, 132 לצו.

ישיבות הוועד המקומי מתקיימות במסגרת ישיבות ועד ההנהלה של האגודה. למרות זהות הוועדים במושב פארן, יש להפריד בין סדר היום של ישיבות האגודה לסדר היום של ישיבות הוועד המקומי. ההפרדה תאפשר קיום ישיבות פומביות לציבור, השתתפות נציג המליאה ועמידה בשאר ההוראות להם כפוף הוועד המקומי. חשבון בנק- לא קיים חשבון בנק כפי שהוזכר לעיל וקיים איסור חמור להעביר כספים לישות פרטית/אגודה. מורשה חתימה- זכויות החתימה של הוועד המקומי אינן תואמות להוראות צו המועצות, ראה הרחבה בדוח. וועדת ביקורת- לא קיימת וועדת ביקורת כלל, מיותר לציין כי בשנים האחרונות לא הוגשו דוחות ביקורת כמתחייב, על פעילות הועד כנדרש.

1.4 העסקת עובדים

הוועד המקומי אינו מעסיק עובדים אלא קונה שירותי עובדים מהאגודה, כאשר לא קיים הסכם התקשרות בין הישויות על הליך השאלת העובדים שכרם ואופן השירות שמקבל הוועד המקומי.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

1.5 מכרזים והתקשרויות

אין כלל מערכת לניהול רכש, מלאי, מכרזים והתקשרויות בסמכות הוועד, האגודה מנהלת את מערך ההסכמים והתקשרויות. קיים רישום כספי של האגודה לוועד המקומי בדבר השירות/ציוד שניתן לוועד המקומי.

1.6 מבני ציבור

הבעלות על הנכסים הציבוריים היא של האגודה, כאשר אין הסכם בין האגודה לוועד המקומי, בנוגע: לשימוש בהם, האחריות על תפעולם, נשיאה בעלות הביטוח ועוד.

1.7 תקציב הוועד המקומי

כפי שהוזכר לעיל, עקב איחוד פעילות לרבות פעילות כספית לא קיים מאזן בוחן לשנים 2018-2019 כנדרש. מעיון בכרטיס הנהלת חשבונות נמצא:

- משכורת מרכז משק נכללת בהוצאות הוועד המקומי ללא כל יחסי עובד מעביד.
- הוצאות חשמל שנכללות מצביעות על רישום הוצאה עבור פעוטון בפארן.
- נמצאו הוצאות והכנסות בפעוטון שנכללות במאזן הבוחן הנפרד למערכת החינוך ומדווחות בדוח הכספי המבוקר.
- נמצא גירעון בסך של 1,308 אלפי ₪ שמהווה כ- 80% מסך התקציב הכולל לשנת 2019. תקציב הוועד המקומי מושב פארן לשנת 2016, הוגש למועצה לאחר המועד הנקוב בצו המועצות.

1.8 מיסי וועד

אין ממשק מסודר בין המועצה לוועד המקומי בכל הקשור לשומת הארנונה ומסי וועד. אישור המועצה לגבות מיסי וועד חייב להתבצע לאור נתוני שומה מדויקים הכוללים פרטי הנישומים שטח החיוב, סיווג, הנחה בארנונה. נמצאו נישומים הזכאים להנחה עפ"י דין ואינם מקבלים הנחה במסי הוועד ולהיפך.

1.9 התנהלות כספית

הנה"ח של האגודה מספקת שירותי הנה"ח לוועד המקומי כחלק מניהול כולל. נמצא, כי לא נבחנו הצעות נוספות לביצוע ניהול החשבונות של הוועד המקומי. לא נמצא הסכם התקשרות למתן שירותי הנה"ח של האגודה לוועד המקומי. רואה החשבון של הוועד המקומי (ברית פיקוח), הינו רואה החשבון של האגודה. תמצית הדוחות הכספיים המבוקרים אינם מופצים לתושבים. לא נמצאה הסתייגות רו"ח בנוגע לגירעון הכולל הקיים בוועד המקומי. ישנו גידול לא מוסבר של הוצאות בסעיף נכסים ציבוריים/ תרבות וחינוך.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

2. כללי

2.1 רקע כללי

לשלטון המקומי במרחב הכפרי שני רבדים: רובד עליון מליאת מועצה שנבחרה לניהול ענייניה של מועצה אזורית, שבתחום שיפוטה כמה מושבים והרובד התחתון – ועדים מקומיים שנבחרו או נתמנו לניהול ענייני הישובים.
לפי צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות) התשי"ח - 1958 (להלן: "צו המועצות"), כל ישוב יתנהל ע"י ועד מקומי.
על פי התיקון לצו המועצות האזוריות שנכס לתוקף בינואר 2005, נקבע כי הפיקוח על הוועד המקומי נתון בידי המועצה האזורית.
המועצה הינה גוף אשר מאשר את תקציב הוועד המקומי וקובע את תחומי אחריותו. במושב פארן המונה כ-800 נפשות (חברי אגודה, תושבי הרחבה, שוכרי דירות ועוד)

2.2 היקף הביקורת ומטרתה

על פי הנחיית המועצה התבקשנו לבדוק את פעילות הוועד המקומי במושב ובין היתר את הנושאים המפורטים להלן:
נאותות עבודת הוועד המקומי
פעילות הוועד המקומי בהתאם לסמכויות שהואצלו לו ע"י המועצה ביצוע פעולות במסגרת התקציב המאושר
דיווח ובקרה כספית
ציות לחוקים והחלטות
- נהלי הביקורת שננקטו כללו בין היתר:
בחינת התנהלות הוועד המקומי בהתייחס לצו המועצות המקומיות
קריאת תקנונים, נהלים ופרוטוקולים המתייחסים לפעילות הוועד המקומי.
בחינת הבקרה על הוצאות כספים בוועד המקומי
קיום שיחות עם בעלי תפקידים: מנהל הקהילה (מזכיר הוועד המקומי), מנהלת הנה"ח, המזכירה הטכנית ועוד.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

3. הוועד המקומי, בחירתו וסמכויותיו

3.1 זהות ועדים

על פי צו המועצות, מי שמכהנים במושב שיתופי כחברי ועד הנהלה של האגודה השיתופית להתיישבות חקלאית יכהנו גם כחברי הוועד המקומי של הישוב (זהות ועדים). הזהות היא פרסונלית בלבד וכל גוף מהווה ישות משפטית נפרדת.

על פי נתוני מזכירות היישוב, בישוב נכון למועד הביקורת (ינואר 2020) - 382 חברים וילדים מתחת לגיל 18.

נמצא, כי:

במושב קיימת זהות ועדים פרסונלית בין ועד ההנהלה של האגודה מושב פארן לבין הוועד המקומי.

הוועד המקומי כולל 5 חברי הנהלת האגודה ומלבדם, חברים בו מתוקף תפקידם.

אין בוועד המקומי נציגות לתושבים שאינם חברי האגודה.

3.2 יו"ר הוועד המקומי וניהול ישיבות הוועד

יו"ר הוועד ייבחר בישיבה הראשונה של הוועד המקומי ברוב קולות (סעיף 105 לצו המועצות). תפקידי היו"ר:

הנחיית ישיבות הוועד

בתחילת הישיבה ימסור את הנושאים לדיון, חברים הרוצים בנושא נוסף לדיון ימסרו על כך מבעוד מועד ליו"ר הוועד בכדי שיוסיף אותו לסדר היום.

יוודא כי יירשם פרוטוקול

בכל ישיבה יאושר פרוטוקול של הישיבה הקודמת וייבדק ביצוע מטלות.

היו"ר יסכם כל ישיבה ויקרא לחברים את ההחלטות שהתקבלו וחלוקת המטלות.

היו"ר יקבע מועד לישיבה הבאה

היו"ר יודא כי החלטות הוועד יפורסמו

ממצאי הביקורת:

- בדיקתנו העלתה כי, יו"ר האגודה הוא היו"ר בכל הישיבות שהתקיימו עד כה.
- פרוטוקולים של הישיבות נחתמו כישיבות האגודה השיתופית החקלאית ולא כוועד מקומי כמתחייב.

המלצת הביקורת:

- יש להפריד בין ישיבות האגודה לוועד המקומי כך שישבת האגודה תנעל ותתחיל ישיבת הוועד עם הנושאים הקשורים להתנהלות הוועד.
- סדר היום של ישיבות הוועד המקומי תאפשר קיום ישיבות פומביות לציבור, השתתפות נציג המליאה ועמידה בשאר ההוראות להם כפוף הוועד המקומי, בפרוטוקול מוצגים אך ורק נושאים לדיון והצבעה.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

3.3 סמכויות הוועד המקומי

על פי צו המועצות הוועד יהא רשאי לעשות שימוש בסמכויות אשר המועצה החליטה להאציל לו, ככל שלא תהא בכך סתירה להחלטות המועצה.
מועצה אזורית ערבה תיכונה מאצילה לוועדים המקומיים שבתחומה סמכויות כנדרש.
נמצא כי מועצה אזורית ערבה תיכונה האצילה לוועד המקומי במושב פארן מיום 14/3/2019.
הסמכויות המואצלות הם: תברואה והדברה, נוי וגני משחקים, גני ילדים, נוער, ביטחון, ביוב ואספקת מים.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

4. יחסי גומלין בין הוועד המקומי לאגודה השיתופית קהילתית

במושבים כפריים יכולות לפעול שלוש ישויות משפטיות שונות אגודה שיתופית חקלאית, אגודה קהילתית וועד מקומי. ישויות אלה מחויבות להתנהל בנפרד בכל הקשור בניהול חשבונות, פרוטוקולים, קבלת החלטות ולהתקשרויות. הוועד המקומי מקבל את סמכויותיו שהואצלו לו על ידי המועצה והנו חלק ממערכת השלטון המקומי והכפוף לכללי המשפט מנהלי-ציבורי, בעוד שאגודה שיתופית חקלאית וקהילתית מורכבת מאסיפת חברים בעלי אינטרס הכפופים למשפט הפרטי. לכן בהנהלת היישוב על ידי מספר ישויות משפטיות גורמת לערבוב בתחומי העשייה הציבורית. הסדרת יחסי גומלין ויצירת שיתופי פעולה ביישוב יכול לתרום לחוסן חברתי קהילתי ביישוב ואף להתייעלות כלכלית. במושב פארן קיימות שתי ישויות : האגודה השיתופית החקלאית והוועד המקומי. מהביקורת עולה כי לאור האמור לעיל, שתי הישויות פועלות כמקשה אחת במושב פארן, אין כלל הפרדה בהתנהלות השוטפת.

- אין הפרדת ניהול – בין הוועד לאגודה השיתופית החקלאית
  - אין חשבון בנק נפרד וטיפול בהנהלת החשבונות בצורה נפרדת.
- יחסי הגומלין בין הוועד המקומי לאגודה השיתופית חקלאית אמורים להיות מוסדרים בהסכם.

מבני ציבור-יש להחליט על השימוש במבנים ועל האחריות לתחזוקתם, כאשר מחליטים אילו מבין המבנים יועברו לשימוש כלל הקהילה חשוב להסדיר התקשרות מסודרת עם בעל הקרקע לגבי השקעות במבנים, שדרוגם, תחזוקתם וכן תשלומי שכירות סמלית, מסים ופעילויות מותרות במבני הציבור לכלל הקהילה. הסדרת שירותים והתקשרויות בין הישויות- יש לבנות מסמך הבנות המסדיר את ההתנהלות בכל ישות משפטית וכן השירותים שמתקבלים מכל ישות. מסמך הגדרת יחסי הגומלין וההבנות בין הישויות הנו מסמך אסטרטגי בניהול יישוב, לכן חשוב ביותר שההנהלות יישבו ויקדישו זמן לניתוח הצרכים ותחומי האחריות ובניית מסמך הבנות על בסיס ההבנות שהושגו. מסמך מפורט וברור יאפשר לנהל את היישוב בתחומים קהילתיים חברתיים ומוניציפליים במורה המיטבית ביותר. על הצדדים (האגודה והוועד המקומי) לחתום בהקדם על הסכם להסדרת יחסי הגומלין ביניהם. יש לציין כי הגעה להסכמים שיבהירו את ממשקי העבודה את הקשרים ביניהן, חלוקת הסמכות והאחריות בתחומי המושב. יודגש, כי בחירת האגודה כספק תעשה בהתאם להיקף ההתקשרות ועל פי הוראות התוספת השנייה לצו המועצות בנוגע למכרזים וקבלת הצעות. ככל שאין הסכם התקשרות בין האגודה לוועד לא ניתן להעביר מימון לצורכי אחזקה לנכסים פרטיים (בבעלות האגודה).

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

5. התנהלות הוועד המקומי

פעילות הוועד, בחירת הוועד, הרכב הוועד וניהול ישיבות הוועד נקבעו בצו המועצות האזוריות.

בהתאם לסעיף 96 (א) לצו המועצות האזוריות מספר חברי הוועד ביישוב המונה עד 1,500 נפשות ומעלה ימנה בין 5-7 חברים. חברי הוועד נבחרים בבחירות לכהונה של 5 שנים ואינם מקבלים שכר על פעילותם.

עפ"י סעיף 48 לצו המועצות האזוריות שהוחל גם על הוועדים המקומיים בסעיף 132(ג) יש לקיים ישיבה אחת ל- 6 שבועות קרי לפחות 10 ישיבות בשנה, הסעיף מוסיף כי המועצה רשאית להחליט שלא לקיים ישיבות רגילות בחודשים ניסן ותשרי.

עפ"י סעיף 54 לצו המועצות האזוריות שגם הוא הוחל על הוועדים המקומיים בסעיף 132 כי הפרוטוקולים ייחתמו באותה ישיבה או בישיבה הבאה ע"י יו"ר הוועד.

ממצאי הביקורת:

- דווח לנו, כי אין ישיבות הוועד הישיבות הנן של האגודה כאשר הנושאים המועלים בישיבה נוגעים גם לענייניו של הוועד.
- סדר היום של הישיבות מופץ לחברי הוועד מראש לפחות 48 שעות לפני הישיבה.
- בבדיקתנו נמצא, כי בשנים שנבדקו 2018–2019 לא התקיימו ישיבות של הוועד המקומי.
- אין הפרדה בין האגודה לוועד המקומי בניהול הישיבות ובתהליך קבלת ההחלטות.
- כלל הישיבות שמתקיימות הנן ישיבות האגודה השיתופית החקלאית.
- הוועד מורכב מ-7 חברים שהנם חברי האגודה.

המלצות הביקורת:

- על אף שקיימת זהות בוועדים חלה חובת הפרדת ישיבות הוועד המקומי בפרוטוקול נפרד שדן רק בנושאי הוועד.
- יש לקיים את ישיבות הוועד המקומי מדי כ-6 שבועות, כפי שמורה צו המועצות.
- יש לקיים ישיבות נפרדות לענייניו של הוועד כאשר חייבת להיות הפרדה מוחלטת בין הישיבות בגמר ישיבת האגודה תתקיים ישיבת הוועד ובו ידונו בנושאים הקשורים להתנהלות המוניציפלית הקשורה לוועד.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

5.1 תביעות משפטיות

הוועד המקומי רשאי להגיש תביעה או לעשות כל פעולה משפטית או להיות בעל דין בכל משפט או הליך בקשר לתפקידיו ולענייניו, או אם הדבר נראה לו דרוש לצורך קיומן או הגנתן של זכויות הוועד המקומי או להגנת עובדיו, חבריו, ומוסדותיו בקשר לתפקידם.

- נמצא כי לא הוגשו ע"י הוועד המקומי תביעות משפטיות, מנוהל במסגרת האגודה.

5.2 אחריות חברי ועד מקומי

יו"ר ועד מקומי וחברי הוועד אינם זכאים לשכר בקשר לביצוע תפקידם.

חבר ועד מקומי אינו יכול לכהן כנציג ישובו במליאת המועצה.

חל איסור כי בוועד מקומי יכהנו שני קרובי משפחה או יותר.

חבר ועד מקומי, סוכנו או שותפו, או תאגיד שיש לאחד מהאמורים חלק העולה על 10 אחוזים בהונו או ברווחיו, או שאחד מהם מנהל או עובד אחראי בו, לא יהיה צד לחוזה או לעסקה עם הוועד המקומי.

- בסקירת יישום ההוראות הנ"ל נמצא כי אין התנהלות מסודרת ומופרדת לענייניו של הוועד.

5.3 חשבון בנק

על פי צו המועצות, ועד מקומי אמור לפתוח **חשבון נפרד** לפעילותו.

כל הכספים שנגבים מתושבים או מועברים אליו מאת המועצה האזורית, יופקדו לחשבון הבנק של הוועד.

ממצאי הביקורת:

נמצא ביום הביקורת כי לוועד המקומי **לא קיים חשבון בנק נפרד** וכי כל הכספים מהמועצה האזורית מועברים לחשבון האגודה.

המלצות הביקורת:

- חל איסור חמור להעביר כספים מוניציפאליים לישות פרטית כגון אגודה חקלאית.
- במהלך הביקורת עודכנה הרשות בדבר, ופעלה באופן מידי לעצור העברות כספים עד לפתיחת חשבון בנק לוועד מקומי כנדרש.
- במהלך הביקורת נפתח חשבון בנק בבנק דיסקונט נפרד להתנהלות הוועד המקומי בפארן אך התנהלות כל שנת הכספים 2019 שנבדקה מעלה שימוש אסור בכספים מוניציפאליים והעברתם לישות פרטית.

5.4 מורשה חתימה

על פי צו המועצות, חתימת יו"ר הוועד יחד עם חתימת חבר ועד מקומי או עובד של הוועד המקומי ובצירוף חותמת הוועד המקומי תחייב את הוועד.

צו המועצות האזוריות מחיל בסעיף 132 (ג) את סעיף 78 על הוועד המקומי וקובע כי כל המחאה או פקודת תשלום לחובת הוועד המקומי יהיו חתומים בידי יו"ר הוועד ובידי גזבר הוועד.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

בהעדר הגזבר יהיו חתומים בידי חבר הוועד או עובד הוועד שנתמנה לכך על ידי הוועד המקומי למלא מקומו של הגזבר.

סעיף 34 א (ב) לפקודת המועצות המקומיות {נוסח חדש} החיל את סעיף 191 לפקודת העיריות [נוסח חדש] על צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), תשי"ח-1958, נקבע בין היתר כי "כל פקודת תשלום או שובר תשלום או שיק לחובת קופת העירייה ייחתמו על ידי ראש העירייה, או פקיד אחר שהורשה לכך על ידי המועצה.."

ממצאי הביקורת:

• אין לוועד המקומי מורשה חתימה כנדרש, ישנם מורשה חתימה השייכים לאגודה החקלאית והם אילו שמשמשים את הוועד המקומי. הוצג במעמד הביקורת אישור מורשה החתימה עם מספר ישות של האגודה.

המלצת הביקורת:

יש למנות מורשה חתימה לוועד המקומי כנדרש מיד לאחר פתיחת חשבון בנק, כאשר בקבוצה א יחתום יו"ר הוועד ובקבוצה ב יחתום חבר נוסף או כל בעל תפקיד הקשור להנהלת הוועד (גזבר, מנהל קהילה, רכז משק ועוד).

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

6. ועדות

כללי

על פי צו המועצות, ועד מקומי רשאי למנות ועדות קבועות לעניינים או למקרים מיוחדים ולהטיל עליהן תפקידים כפי שיראה לו כפי שציינתי בפרק יחסי הגומלין גם כאן על היישוב לבחור איזה ישות משפטית מטפלת בנושאים שונים. ועדות אלה רשאיות לקבוע לעצמן את סדרי עבודתן ודיוניהן. במושב קיימת זהות וועדים בין האגודה החקלאית לבין הוועד המקומי ולכן ישנו צורך לבנות מערכת קשרי גומלין בין ההנהלות וליצור הפרדה בנושאים מהותיים הקשורים לתקציב המוניציפאלי או לחילופין ניתן להגדיר תחומי פעילות לכל אחת מן ההנהלות.

ממצאי הביקורת:

מסקירת הביקורת עולה כי אין ועדות אשר מונו ע"י הוועד המקומי, ישנן וועדות באגודה שדרכם פועל הוועד המקומי בהתנהלות בתקציבי תרבות, חינוך, רווחה ועוד.

המלצת הביקורת:

במסגרת יחסי הגומלין יש להגדיר וועדות מסוימות שינוהלו דרך הוועד המקומי כגון וועדות רכש, ביטחון, בריאות, איכות הסביבה בנושאים הקשורים לניהול מוניציפאלי של היישוב.

6.1 ועדת ביקורת

עפ"י סעיף 130 לצו המועצות נדרשת המועצה למנות ועדת ביקורת מבין תושבי המושב אשר אינם חברי ועד מקומי, מתוך רשימת תושבים שיציעו את מועמדותם. מספר חברי וועדת הביקורת לא יפחת משלושה ולא יעלה על חמישה. סמכויות - לצורך ביצוע תפקידיה, רשאית ועדת הביקורת לקבל מכל חבר ועד מקומי או עובד ועד מקומי, ידיעות, מסמכים והסברים הדרושים לה. חובות - בתוך שלושה חודשים מתום כל שנה תמציא ועדת הביקורת לוועד המקומי טיוטת דוח הביקורת מפורט שיתייחס לפעילות הוועד המקומי ותערוך את דוח הביקורת הסופי. בתוך חמישה מתום כל שנה, תמציא ועדת הביקורת לידי הוועד המקומי, ראש המועצה ולידי הוועדה לענייני ביקורת של המועצה את הדוח הסופי. דוח הביקורת יהא פתוח לעיון של כל תושב במושב וסיכום תמציתי ממנו יופץ לכל תושבי המושב בתוך 14 ימים ממועד הגשתו למועצה. בהתאם לצו המועצות, נדרשת המועצה לבחור ועדת ביקורת לכל ועד מקומי מבין תושבי היישוב מתוך רשימת תושבים שיציעו מועמדותם. ועדת הביקורת של הוועד המקומי נבחרת מממנה על ידי המועצה ולא על ידי הוועד המקומי.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

ממצאי הביקורת:

- נמצא כי, לא קיימת ועדת ביקורת פעילה לא באגודה ולא בוועד המקומי.
- לא הוגשו בשנים האחרונות 2017-2019 דוחות ביקורת כמתחייב. לביקורת נמסר כי בשל זהות ועדים בשנים קודמות לא התכנסה וועדת הביקורת ולא נערך דוח ביקורת לוועד.
- אין דוחות ביקורת כלל לוועד המקומי מיום הקמתו.

המלצות הביקורת:

- על הוועד להקים וועדת ביקורת מקרב תושבי המושב לבדיקת התנהלותו של הוועד.
- יש להעביר למליאת המועצה את חברי וועדת הביקורת לאישור במליאה.
- על המועצה לאשר את חברי וועדת הביקורת במליאת המועצה.
- הוועד אמור לקבל דוחות ביקורת על ממצאי וועדת הביקורת בנוגע לתפעולו של הוועד המקומי בלבד ללא קשר לאגודה.

7. העסקת עובדים

על פי צו המועצות, ועד מקומי רשאי באישור המועצה למנות ולהעסיק עובדים לצורך ביצוע תפקידיו, ובתנאי **שיש למשרות אלו הקצבה** בתקציבו המאושר של הוועד. תנאי קבלת והעסקת עובדי הוועד המקומי יהיו כשל עובדי המועצה האזורית, על פי תנאי ההסכם הקיבוצי. לא יהיה לעובד ועד (לו, לבני משפחתו, שותפו...) כל חלק או טובת הנאה בכל חוזה או עסק שנעשה עם הוועד.

על הוועד חלה חובת פרסום מכרז לגבי העסקת עובדים (חוק חובת המכרזים התשנ"ב 1992) לא יתקל אדם לעבודה בוועד המקומי שעליה ממונה קרוב משפחה שלו, וכן לא יתקבל עובד שהוא קרוב משפחה של חבר הוועד המקומי (בן זוג, הורה, בן, בת, אח, אחות, גיס, גיסה, דוד, בן אח, בת אח.....).

ממצאי הביקורת:

- נמצא כי, הוועד המקומי אינו מעסיק עובדים כל העובדים שייכים לאגודה, הוועד קונה שירותים מהאגודה.
- הביקורת רואה לנכון לציין כי במידה והוועד מעוניין לקלוט עובדים לצורך ניהול הוועד עליו לבצע את הקליטה יחד עם המועצה, כל עובד שנקלט בוועד חייב את אישור המועצה לרבות התאמת שכרו למקביל ברשות.

המלצות הביקורת:

- יש לפנות למועצה בדבר קליטת עובדי ועד ואופן הביצוע יתקיים באישור המועצה כמתחייב לפי נוהל קליטת עובדים.
- יש לכוון מערכת הסכמי התקשרות בין האגודה לוועד המקומי בנושא השאלת עובדים.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

8. מכרזים והתקשרויות

8.1 חובת מכרזים

על פי דיני המועצות האזוריות, על הוועד המקומי חלה חובת המכרזים ו/או קבלת הצעות מחיר לקבלת שירותים, רכישות טובין ומקרקעין וביצוע עבודות/פרויקטים שונים בהתאם להוראות התוספת השנייה לצו המועצות האזוריות.

על פי צו המועצות, **במקרים מיוחדים** רשאי הוועד המקומי להתקשר בחוזה ללא מכרז, כגון: חוזה הנערך עם הספק היחיד בארץ לאותם טובין, חוזה להזמנה דחופה להצלת נפש או רכוש, חוזה לביצוע עבודה מקצועית הדורשת ידע ומומחיות מיוחדים או יחסי אימון מיוחדים ועוד.

ממצאי הביקורת:

כל התנהלות מושב פארן מבוצעת רק על ידי האגודה כך שאין הפרדה מוחלטת בין חשבון הוועד לחשבון האגודה (ראה הרחבה בנושא תקציב).

המלצת הביקורת:

יש לפעול במהרה להחיל את הוועד המקומי על כל שלוחותיו בניהול היישוב פארן.

8.2 נהלי רכש

בדיקתנו העלתה כי, לא קיימת ועדת מכרזים ורכש **לוועד המקומי**, ולא קיימים נהלים כתובים לנושא הרכש.

8.3 תשלום לספקים

ממצאי הביקורת:

- אין התנהלות נפרדת לוועד המקומי ואין ביצוע תשלומים מחשבון הוועד.
- אין תיעוד להתנהלות מכספי הוועד היות והם נמצאים בחשבון מאוחד יחד עם כספי האגודה לא תקין ולא חוקי.

המלצות הביקורת:

- יש להקים מערכת ניהול ספקים נפרדת לוועד המקומי.
- יש לבצע תשלומים לספקים ונותני השירות מחשבון הוועד בלבד.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

9. מבני ציבור

על פי צו המועצות, הוועד המקומי רשאי לרכוש, לקבל ולהחזיק מקרקעין ומיטלטלין וכל זכות או טובת הנאה בהם ולנהוג בכל אלה דרך בעלים, ובלבד שלא ימכור מקרקעין הרשומים על שמו, לא יחליפם, לא ימשכנם ולא יחכירם לתקופה של למעלה מ-3 שנים אלא באישור המועצה. הוועד המקומי רשאי לקבל מלוות פיתוח להקמת מבני ציבור או רכישתם, עבודת תשתית לצרכי ציבור ופיתוח שטחים ציבוריים פתוחים וזאת באישור המועצה והממונה.

ממצאי הביקורת:

עולה כי הבעלות על הנכסים הציבוריים היא של האגודה, כאשר אין הסכם בין האגודה לוועד המקומי, בנוגע: לשימוש בהם, האחריות על תפעולם, נשיאה בעלות הביטוח ועוד.

המלצת הביקורת:

יש להסדיר בהסכם בין האגודה לוועד המקומי את האחריות על מבני הציבור והשימוש בהם.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

10. תקציב הוועד המקומי

כללי

לשם מילוי תפקידו הוועד המקומי אמור להכין תקציב מפורט שנתי של הכנסות והוצאות. את התקציב יש להגיש לאישור המועצה עד ל-1 באוקטובר שלפני שנת הכספים.

הבסיס החוקי:

- צו המועצות האזוריות בסעיפים 90-135
- סעיף 90 קובע כי כל מושב יתנהל עפ"י וועד מקומי.
- סעיף 132 קובע כי לוועד המקומי יהיו כל הסמכויות שאצלה לו המועצה במגבלות שקבעה המועצה.
- הוועד יכול לפעול בעצמו אך יכול לבקש מהמועצה לפעול בשמו בנושא התקשרות לרכישת טובין או שירות שיממן הוועד.
- הוועד רשאי למנות עובדים וקליטתם תהא על פי הנהלים ברשות ועפ"י תנאי השכר ברשות.
- הוועד רשאי להטיל מסי וועד באישור המועצה.
- הוועד צריך להכין תקציב ולהביאו לאישור המועצה, בסמכות המועצה לשנות את התקציב.
- הוועד צריך להכין דוחות מבוקרים עפ"י כללי הדיווח הנהוגים במועצה.
- הוועד רשאי לקבל הלוואות לפיתוח בלבד ובאישור המועצה.

ממצאי הביקורת:

- **לא נמצא מאזן בוחן נפרד לוועד מקומי.** הכול נגזר ממאזן כולל של האגודה כאשר נכללים בו סעיפים שהוגדרו לוועד המקומי.
- ניתן לראות העברות מסעיף לסעיף בין הוועד לאגודה בסכומים גבוהים.
- ניתן לראות כי הוצאות חשמל גני ילדים כוללים הוצאות חשמל פעוטון גן גורים שלא כדין.
- משכורת מרכז משק נכללת כחלק מהוצאות הוועד למרות שאין יחסי עובד מעביד מולו.
- מערכת החינוך היישובית מאופיינת במאזן בוחן של "פארן מושב עובדים" בסעיפים 111111-111185
- נמצאו בכרטיס הוצאות והכנסות בגן גורים שהנו פעוטון שלא נכלל בחוק חינוך חינוך ומופיע במאזן הכולל של הוועד המקומי כחלק ממרכיבי החינוך.
- מעיון בדוחות כספיים מבוקרים לשנים 2018-2019 עולה כי הוועד המקומי בגירעון מצטבר של 1,308 אש"ח בגובה של 81% מהתקציב הכולל לשנת 2019.
- גרעון בהיקף כולל של תקציב הוועד המקומי מחייב התערבות מיידית של המועצה בכדי לבנות תכנית הבראה ייעודית ומבוקרת בכדי להבריא את הוועד המקומי.
- חותמת האגודה השיתופית על גבי דוח כספי 2018 של הוועד המקומי.
- אמנם שנת 2019 הסתיימה בגרעון של 98 אש"ח שמתווספת ליתרת גרעון מצטבר עצום בגובה וחסר פרופורציה. לא נעשתה הפרשה בתקציב הוועד לכיסוי גרעון זה.
- תקציב ועד מקומי מושב פארן עומד על כ-1,731,761 ₪ בשנה (לשנת 2019) נמצא, כי תקציב הוועד המקומי מושב פארן לשנת 2019 אושר בישיבת האגודה תקציב הוועד המקומי ב-16.01.2019 ואושר במועצה ב-08.04.2019 **לאחר המועד הנקוב בצו המועצות.**

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

מסי וועד

עפ"י הדיווח בתקציב לשנת 2019 סה"כ מיסי וועד מקומי הם 269,567 ₪. החיוב אמור להיות זהה בשיטה ובאופן הטלת מיסי הוועד על הנישומים במושב. עפ"י צו המועצות יחולו על הוועדים תקנות ההסדרים במשק המדינה (הנחה בארנונה) באופן זהה כך שהוועד יקבל את קובץ הנישומים הזכאים להנחה במועצה ויפעל על פיו למתן הליך הנחה בארנונה. האופן היעיל ביותר שכל וועד יעבוד בתיאום מול המועצה וייבחן קובץ מקבלי ההנחה בארנונה ויותאם בין הוועד המקומי למועצה ולהיפך.

ממצאי הביקורת:

- מבדיקת מסי הוועד נמצא כי הוועד מחייב את התושבים במסי וועד ע"פי התעריף הנקוב שאושר במליאת המועצה.
- מבדיקת מקבלי ההנחות במושב נמצא כי ישנם נישומים אשר מופיעים בדוח ההנחות של המועצה ואינם מקבלים הנחה במסי וועד.
- נמצא כי ישנם נישומים אשר מקבלים הנחת גמלאי, נכה צה"ל משפ' שכולות ומילואים אשר אינם מופיעים בדוח ההנחות של המועצה.
- נמצא כי ישנו תושב ללא פרטים שמקבל הנחת גמלאי.

המלצות הביקורת:

- יש להקפיד ולהגיש את התקציב למועצה על פי המועד הרשום בצו המועצות.
- יש לקבל דוח גביה מפורט לגבי כל אותם הנכסים שחויבו במסי וועד לפי דוח שומת ארנונה ראשונית לשנת הכספים.
- על המועצה לדרוש קבלת תקציבי הוועדים לא יאוחר מה-1 לאוקטובר ולאשרו במליאת המועצה האחרונה בדצמבר.
- התקציב לא אושר בזמן המתחייב בחוק, אין הפרדה ברורה בין תקציב הוועד המקומי לאגודה, ולא הופרד התקציב המוניציפאלי של הוועד המקומי מניהול תקציב האגודה. ניתן לראות כי בפרוטוקול אישור תקציב הוועד מיום 03.02.19 נושא דיון לישיבה הנו אישור תקציב אגודה+ וועד מקומי. לא תקין
- לדברי יו"ר האגודה, משמש תקציב המועצה שעובר לחשבון הבנק של האגודה ולא של הוועד המקומי רק לפעילויות מוניציפאליות שהמועצה האצילה לוועד.

10.1 מעקב ודיווח

- הכנת התקציב מתבצעת על ידי הנה"ח, יו"ר האגודה ומרכז המשק.
- תקציב הוועד המקומי מאושר ומפורסם לציבור.
- מעקב תקציבי מתנהל על ידי הנה"ח אחת לרבעון.
- הוצג בפנינו מאזן בוחן של האגודה יחד עם הכנסות הוועד המקומי (01-11/19).

ממצאי הביקורת:

- אין ניהול נפרד של כספי הוועד כמתחייב בחוק. (נכון עד לשנת 2020)
- אין בקרה על ניהול תקציב הוועד היות והתקציב הנו חלק מהתנהלות האגודה ובכך לא נשמרת מסגרת התקציב כנדרש.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

- אין תיעוד לדיווח בנוגע למעקב תקציבי בישיבות הוועד המקומי.
המלצות הביקורת:
- יש לדווח ביצוע בפועל מול התקציב מדי חצי שנה בישיבות הוועד המקומי ולתעד הדיווח.
- לא ניתן לאמוד האם הוועד פועל לצמצום הגרעון הקיים היות ולא קיים מאזן בוחן נפרד לוועד המקומי.

10.2 תקציב מול ביצוע

התנהלות הוועד המקומי אמורה להתקיים בהתאם לתקציב שאישרה לו המועצה.
הוועד רשאי לבקש מהמועצה עדכון לתקציב הוועד במהלך שנת הכספים.

ממצאי הביקורת:

אין התנהלות נפרדת בהנהלת החשבונות בכל הנוגע לחשבונות הוועד מה גם שאין הפרדה מוחלטת בין ניהול כספי הוועד והאגודה.

המלצת הביקורת:

על הוועד להפריד לאלתר התנהלות כספית נפרדת ולנהל כדין את התקציב המוניציפאלי כראוי

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

11. התנהלות כספית

11.1 הנה"ח

היות ותקציב הוועד המקומי אינו מופרד מהתנהלות האגודה כפי שהוצג לביקורת במאזן הבוחן לשנת 2019 אין אפשרות לבדוק את ניצול התקציב ביחס לסעיפים ובדיקה האם נעשית בקרה על ההוצאות של הוועד המקומי בלבד.

11.2 ביקורת חשבונות ודוח כספי מבוקר

- על פי צו המועצות, חשבונות הוועד המקומי אמורים להיות מבוקרים ע"י רו"ח.
- יו"ר הוועד חייב להכין דוח כספי מבוקר בידי רו"ח סמוך לסיום שנת הכספים ולא יאוחר מ-31 במרץ בגין השנה שחלפה.
- הדוח הכספי יאושר בישיבת הוועד ויחתם ע"י יו"ר הוועד והגזבר.
- דוח כספי מבוקר יוגש למועצה לא יאוחר מ-30.4 מתום שנת הכספים שחלפה.
- תמצית הדוח תופץ לכל תושבי המושב בתוך 14 ימים מיום הגשת הדוח למועצה.

ממצאי הביקורת:

- מזכיר היישוב של האגודה דיווח לביקורת כי רואה החשבון של הוועד המקומי הינו רואה החשבון של האגודה, ברית פיקוח.
- הועברו לביקורת הדוחות המבוקרים של הוועד המקומי לשנים 2018.
- הדוח הכספי לשנת 2018 נערך ב-22.01.2020 והוגש לאישור הרשות בתאריך 8.04.2020 כשנה איחור בהגשת הדוח, הדוח אושר במליאה ב-22.09.2019.
- הדוחות חתומים ע"י יו"ר הוועד המקומי וחבר ועד נוסף.
- תמצית הדוחות הכספיים המבוקרים אינם מופצים לתושבים, כמתחייב.

המלצות הביקורת:

- על הוועד המקומי למנות את רואה החשבון, כרו"ח של הוועד המקומי, ולתעד את הבחירה בפרוטוקול.
- יש לאשר במליאת המועצה את הדוח הכספי עד 30.4. בכל שנה עוקבת.
- יש להפיץ תמצית הדוחות הכספיים המבוקרים לתושבים כנדרש בצו המועצות.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

ניתוח מאזן 2018 כפי שהוגש למועצה

מאזן	2018	2019
סה"כ הכנסות	1,558	1,800
סה"כ הוצאות	1,499	1,898
גרעון שוטף	59	-98
גרעון מצטבר	-1,308	-1,406

ממצאי הביקורת:

- ישנו גירעון מצטבר של 81% מסך התקציב.
- הוועד והמועצה לא נתנו ביטוי בתקציב הוועד להפרשה לכיסוי הגירעון מדובר בסכומי עתק אשר אין להם כלל ביטוי בהבראת תקציב הוועד לכן על הוועד להכין תכנית התייעלות כאשר תקבל ביטוי בסעיף בתקציב לטובת כיסוי גרעון.
- מהשוואת נתוני מאזן לשנים 2018-2019 נמצא כי ישנו גידול בגירעון השוטף ב-98,000 ₪.
- אין כלל הסתייגות של רו"ח מטעם ברית פיקוח בעניין הגירעון המצטבר שהוא בסכום הכפול מהתקציב השוטף.
- הגרעון ממומן באמצעות חוב לאגודה
- בסעיפי ההוצאות שירותים ממלכתיים ומקומיים נרשם גידול בהוצאות של 1.2 מליון ₪.
- ישנו **ביצוע ללא תקציב** של שמירה וביטחון בסך 511,000 ₪ ובסעיף בריאות 147,000 ₪.
- ישנו גידול לא מוסבר בהוצאות של נכסים ציבוריים תרבות וחינוך.
- אין שמירה על ביצוע התקציב השנתי, אין מעקב אחר התשלומים ואין עדכון תקציב כנדרש.

המלצות הביקורת:

- על גזברית המועצה ו/או מי מטעמה ויו"ר הוועד לבנות תכנית התייעלות לצמצום הגרעון שעומד על 1.4 מיליון ₪.
- על הוועד לצמצם ככל שניתן בהוצאות הקשורות לנכסי ציבור ובשאר סעיפים אשר ניתן לחסוך בכדי להביא להבראת הוועד המקומי על ידי תכנית הבראה לוועד המקומי אשר תבוקר על ידי המועצה.
- יש לוודא פיקוח של גזברית המועצה ו/או מי מטעמה אחת לרבעון בגין ביצוע רבעוני של הוועד.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

12. ביטוח

על הוועד המקומי להסדיר נושאי ביטוח שונים: **דירקטורים-ביטוח** לכל בעלי התפקידים במושב כגון: מזכיר, גזבר, הנהלה, חברי ועדים, **רכוש-מבנים**, מתקנים, גני שעשועים, בריכה ועוד, **ביטוח צד שלישי**, **חבות מעבידים** - בגין אחריות כמעסיקים של עובדים על כל העובדים עבור הוועד המקומי אם כעובדים ואם כמתנדבים.

גזברית הוועד עדכנה כי כל סוגי הביטוח נערכים ע"י האגודה, כיוון שהוא בעל הנכסים במושב והוא זה שמעסיק את העובדים.

ממצאי הביקורת:

- הוועד המקומי אינו מבוטח כלל! הביטוחים משמשים רק את האגודה ביישוב.

המלצות הביקורת:

- יש להחיל ביטוח מידי עבור הוועד המקומי ביטוח דירקטורים כיסוי לכל בעלי התפקידים בוועד המקומי, ביטוח רכוש עבור כל אותם מבני ציבור שהוועד חוכר מהאגודה בהסכמי התקשרות, חבות מעבידים בגין אחריות המעסיק על העובדים והמתנדבים ברחבי היישוב פוליסה זו נחלקת לשניים בדר"כ פיצוי עובדים בגין מחלה וביטוח אחריות מעביד שמספק הגנה לוועד המקומי במידה והעובד נפגע כתוצאה מהעבודה. כל רגע שהוועד ללא ביטוח מהווה סכנה מהותית לעובדים ולכל מי שייפגע בכל דרך שהיא ללא ביטוח דירקטורים/נושאי משרה הוועד חשוף לתביעות אישיות כנגד חברי הוועד ועלולות להגיע להוצאות כספיות גדולות וכל זאת בגין החלטות שונות שהתקבלו בוועד המקומי במסגרת פעילות הוועד אף אם פעלו כראוי מכאן שיפה שעה אחת קודם.
- על הוועד לערוך סקר מחירים אצל מספר חברות ביטוח לפוליסת הביטוח כפי שהוצגה לעיל.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

13. בטיחות

הוועד המקומי אחראי על הבטיחות בתחום המושב בשגרה ובכל פעילות חברתית תרבותית המתקיימת בישוב.

על פי תקן משחקי ילדים 1498 משנת 2006, האחריות להצבת מתקנים ולהפעלת מערך התחזוקה לפי תקן חלה על בעל המקום, הרשות המקומית בגני שעשועים ציבוריים ובעלי השטח בגן שעשועים פרטי.

כל מתקני המושב (מבנים, גנים, מתקני שעשועים), מחויבים בביקורת בטיחות תקופתית ובחתימת יועץ בטיחות לתקינותם כבסיס להפעלת הביטוח.

בכל אירוע מושבי יש להתייעץ עם יועץ הבטיחות לבחינת הדרישות המקצועיות המתחייבות מהחוק.

אירועים מעל 200 איש מחייבים רישוי עסקים כמתחייב. (תכנית אירוע, אבטחה, פיני רפואי, כיבוי אש, גידור, רישוי למזון וביטוח לאירוע).

יש למנות יועץ בטיחות מקצועי לכל אירוע במושב והוא הסמכות להגדיר דרישות החוק.

דווח לנו ע"י מנהל הקהילה כי יש במושב ממונה בטיחות וכן רב"ש במשרה חלקית.

במושב לא מתקיימים אירועים המוניים להוציא פעמיים בשנה טקסי זיכרון מרובי משתתפים. לא נהוג להתייחס לאירועים אלה כאל אירועים המוניים המחייבים הערכות מיוחדות.

הוצג בפנינו אישור מטעם המועצה בתוקף לגני המשחקים במושב פארן לשנת 2019 (למעט חודש 11/2019) שבוצעו על ידי חברת בר הנדסה ובטיחות.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

תגובת הוועד:

אייל שלום,

לאחר עיון מעמיק בדו"ח, אבקש לציין כי מרבית ההערות תוקנו בשנת 2021 וזאת בעקבות פגישתנו והנחיותיך בבדון.

נפתח חשבון בנק נפרד לוועד, ישנם מורשי חתימה על פי חוק, ישיבות ההנהלה מתקיימות בנפרד וההתנהלות הכספית הינה נפרדת.

- בשנת הדו"ח המדובר - 2019, אף על פי שהוועד התנהל תחת אגודת המושב, עדיין היתה התנהלות כספית נפרדת –
- הגוש תקציב מסודר למועצה, שאושר על ידה, ונוהלו כרטסות נפרדות עם קידומת שונה לוועד.
- מיסי הוועד מתנהלים ע"פ נתוני המועצה. יתכן והיו שינויים במהלך השנה שגרמו לחוסר דיוקים ספורים.
- למיטב ידיעתי, אין מניעה כי רואה החשבון של האגודה, ישמש גם כרואה חשבון של הוועד.
- הדו"חות המבוקרים מופצים לציבור מידי שנה ונמצאים לעיונו באופן שוטף.
- מכון שהתושבים שחברים בוועד המקומי ואינם חברי אגודה הם בעיקר עובדים זמניים, הם אינם מעוניינים להשתתף בהנהלת הוועד. מובן שכולם מוזמנים להציע את מועמדותם לתפקיד ויתקבלו בשמחה.
- בנוגע להסכמים בין לאגודה החקלאית לוועד המקומי – הנושא בטיפול.
- לאורך כל משך פעילות הוועד, קיימת ועדת ביקורת. נקפיד על מילוי הדו"חות כנדרש.
- לעניין הגרעון בתקציב: הוועד מודע לגרעון האמור ופועל לצמצומו. אמנם קיים גרעון כפי שמצוין בדו"ח, אולם בסוף שנת 2016 הגרעון היה גבוה יותר (כ- 1.5 מיליון ₪) מה שמעיד על מגמה ברורה של צמצומו. עם זאת, אבקש לציין, כי תקציב הוועד אינו מספיק למתן כל השירותים אותם הוא נדרש לספק ולהם זכאים התושבים. חלק נכבד משירותים אלו ניתן ע"י האגודה החקלאית בליט ברירה ומתוך דאגה לרווחת התושבים וצרכיהם.
- כמו כן, כי אין בתקני הביקורת הוראה או הנחיה על הסתייגות בחוות דעת ר"ח בשל גרעון בספרים.
- בנוגע לתקציב מול ביצוע – ישנם אי דיוקים בנתונים. אנא בדוק את הנתונים – בעיקר לגבי הוצאות שירותים ממלכתיים ומקומיים והוצאות שמירה ובטחון. אנו בודקים את הביצוע בפועל מידי תקופה בהשוואה לתקציב ומעדכנים במידת הנדרש בשוטף או בשנה העוקבת.
- בנושא הביטוח, המבנים הינם של המושב ולכן הוא זה שמבטח אותם. אין די תקציב בוועד בכדי להטיל עליו גם ביטוחי מבנים שאינם בבעלותו.
- אירועי המושב הינם תחת האגודה החקלאית או הקהילתית. ועד המושב אינו מקיים אירועים.
- לסיום, אציין שוב, כי מרבית ההערות תוקנו במהלך השנה הנוכחית.

אני מודה לך כי הארת את עיננו.
נפעל כמיטב יכולתנו להתנהלות תקינה.

בברכה,
טל גור
גזברית
מושב פארן

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

מועצה אזורית ערבה תיכונה

דוח הביקורת הפנימית

ועד מקומי עידן

ינואר-יולי 2020

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

לכבוד

וועד מקומי עידן

הנדון: ביקורת בוועד מקומי עידן

במהלך החודשים ינואר 2020 - עד יולי 2020 ערכתי ביקורת בנושא הנדון, מצ"ב טיוטת דוח הביקורת. הממצאים הכלולים בטיטת הדוח אינם סופיים ומוחלטים שהרי הטיוטה באה לאפשר למבוקרים לתת הסברים לדברים המועלים בה. יש להקפיד על סודיות מוחלטת וחשיפת הטיוטה אך ורק בפני הנוגעים בדבר, לצורך גיבוש התגובה. פרסום טיוטת הדוח או חלק ממנה אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות. אבקש לקבל את התייחסות הוועד לטיטת הדוח בהקדם ולא יאוחר מיום 15/07/2021.

בכבוד רב,

אייל גמליאל
מבקר המועצה

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

תוכן

1	תמצית הממצאים	1
4	כללי	2
5	הוועד המקומי, בחירתו וסמכויותיו	3
7	יחסי גומלין בין הוועד המקומי לאגודה השיתופית	4
8	התנהלות הוועד המקומי	5
10	ועדות	6
11	העסקת עובדים	7
12	מכרזים והתקשרויות	8
14	מבני ציבור	9
15	תקציב הוועד המקומי	10
19	התנהלות כספית	11
20	ביטוח	12
20	בטיחות	13

--*-*-*-*-*-*

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

1. תמצית הממצאים

1.1 הועד המקומי, בחירתו וסמכויותיו

קיימת זהות ועדים פרסונאלית בין ועד ההנהלה של אגודה מושב עידן לבין הוועד המקומי מושב עידן.

אין נציגות של תושבים שוכרים/שאינם חברי האגודה בוועד המקומי. נציג המליאה לא מוזמן לישיבות הוועד המקומי כפי שנדרש. נמצאו פרוטוקולים שנחתמו על ידי מרכז המשק ולא יו"ר הוועד.

1.2 יחסי גומלין בין הועד המקומי לאגודה

למרות שמתקיימים יחסי גומלין בין האגודה לוועד המקומי (ראה הרחבה בדוח) לא קיימים הסכמי התקשרות בין הצדדים המסדיר את מערכת הזכויות והחובות ביניהם. נמצא כי הוועד משקיע בנכסי האגודה ללא כל הסכם התקשרות מסודר כגון: בריכת שחיה, טרקטורים וכו'.

לא קיימים יחסי גומלין בכל הקשור לניהול היישוב בתחומי הגינון הציבורי, ספורט, אחזקה ותפעול של מוסדות הציבור.

1.3 התנהלות הועד המקומי

- תדירות ישיבות הוועד המקומי לשנים 2018, 2019 נמוכה מהרשום בצו המועצות, כאשר בשנת 2018 התקיימו 2 ישיבות ובשנת 2019 3 ישיבות במהלך השנה.
- נציג הישוב במליאת המועצה האזורית אינו מוזמן לישיבות הוועד כנדרש.
- הוועד לא קיים דיון מעמיק בנושא התקציב וסעיפיו בישיבות הוועד.
- מורשה חתימה- נמצאה הוראת תשלום ששולמה שלא כדין לספק הוועד המקומי.
- ועדת ביקורת- לא קיימת וועדת ביקורת פעילה כלל ואף לא הוגשו דוחות ביקורת כמתחייב.
- הוועד לא פעל לאיתור וועדת ביקורת לוועד המקומי כנדרש.
- נמצא כי בשנים 2018-2019 הוועד אינו מבוקר כלל על ידי ועדת ביקורת ו/או מינוי מבקר חיצוני.

1.4 העסקת עובדים

- הוועד המקומי אינו מעסיק עובדים אלא קונה שירותי עובדים מהאגודה, כאשר לא קיים הסכם בין הגופים.
- נמצא כי אשתו של חבר הוועד משמשת כמזכירת הוועד/ אגודה.
- הוועד המקומי אינו מעסיק עובדים אלא קונה שירותי עובדים מהאגודה, כאשר לא קיים הסכם בין הגופים.
- נמצא כי אשתו של חבר הוועד משמשת כמזכירת הוועד/ אגודה.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

1.5 מכרזים התקשרויות ורכש

- בפרויקטים שנדגמו בשנים 2018-2019 נמצא כי הוועד אינו מעורב כלל בנושא מכרזים
- והתקשרויות, תחום מכרזים והתקשרויות מנוהל על ידי האגודה במושב.
- נמצא ליקוי בהליך ההתקשרות מול רוי"ח של הוועד המקומי. (ראה הרחבה בדוח)
- נמצאו תשלומים לספקים מחשבון הוועד ללא התקשרות מסודרת עפ"י נוהל הצעות מחיר. (ראה הרחבה בדוח)
- נדגמו תשלומים לספקים אשר שולמו מחשבון האגודה ולא מחשבון הוועד. (ראה הרחבה בדוח)
- נמצאו ליקויים בגין חשבוניות שהתקבלו בוועד המקומי.
- נמצאו ליקויים בנושא השאלת עובדים (ראה הרחבה בדוח).

1.6 מבני ציבור

- הבעלות על הנכסים הציבוריים היא של האגודה, כאשר אין הסכם בין האגודה לוועד המקומי, בנוגע: לשימוש בהם, האחריות על תפעולם, נשיאה בעלות הביטוח ועוד.
- לא קיימים הסכמים נפרדים לכל אחד מהנכסים הציבוריים שהוועד משתמש בהם.

1.7 תקציב הוועד המקומי

- תקציב הוועד המקומי מושב עידן לשנת 2019 אושר בוועד המקומי ב- 27.11.2018 ואושר במליאת המועצה ב- 08.04.2019.
- נמצאו ליקויים בגין הוצאות מינהל, תחזוקה, ספורט וחשמל. (ראה הרחבה בדוח)
- קיימים חיובים בנושא ביטוח ואחזקה של טרקטור חקלאי השייך לוועד המקומי.
- לא קיימת הפרדה בחשבונות החשמל שהוועד מחויב בגין נכסי הציבור.
- לא קיימת הפרדה בנושא חשבונות המים בגינון הציבורי שהוועד מחויב בהם.
- לא נמצא תיעוד לדיווח בנוגע למעקב תקציבי בשיבות הוועד המקומי.
- תקציב הוועד המקומי מושב עידן לשנת 2019 אושר בוועד המקומי ב- 27.11.2018 ואושר במליאת המועצה ב- 08.04.2019.
- נמצאו ליקויים בגין הוצאות מינהל, תחזוקה, ספורט וחשמל. (ראה הרחבה בדוח)
- לא נמצא תיעוד לדיווח בנוגע למעקב תקציבי בשיבות הוועד המקומי.

מיסי וועד

- נמצאו ליקויים בגין אופן הליך מתן ההנחות לזכאים במושב.
- נמצא כי אין התאמה בין שומת הוועד המקומי לשומת המועצה.
- אין אכיפה על סרבני תשלום הוועד מגיע להסדרי תשלום מול החייבים. לא נמצאו נהלי עבודה בין המועצה לוועד המקומי באופן שיהווה איזון חוזר וקביעת מנגנון מוסדר של קביעת שומת הארנונה לנכסים ומתן הנחות לזכאים.
- לא קיימים נהלי עבודה המסבירים את תהליך הטלת מסי הוועד על הנישומים.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

1.8 התנהלות כספית

- הנה"ח של האגודה מספקת שירותי הנה"ח לוועד המקומי.
- נמצא, כי לא נבחנו הצעות נוספות לביצוע ניהול החשבונות של הוועד המקומי.
- לא נמצא הסכם התקשרות למתן שירותי הנה"ח של האגודה לוועד המקומי.
- רואה החשבון של הוועד המקומי (ברית פיקוח), הינו רואה החשבון של האגודה ללא אישור בפרוטוקול ישיבת הוועד.
- תמצית הדוחות הכספיים המבוקרים אינם מופצים לתושבים.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

2. כללי

2.1 רקע כללי

לשלטון המקומי במרחב הכפרי שני רבדים: רובד עליון מליאת מועצה שנבחרה לניהול ענייניה של מועצה אזורית, שבתחום שיפוטה כמה מושבים והרובד התחתון – ועדים מקומיים שנבחרו או נתמנו לניהול ענייני הישובים.

לפי צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות) התשי"ח - 1958 (להלן: "צו המועצות"), כל ישוב יתנהל ע"י ועד מקומי.

על פי התיקון לצו המועצות האזוריות שנכס לתוקף בינואר 2005, נקבע כי הפיקוח על הוועד המקומי נתון בידי המועצה האזורית.

המועצה הינה גוף אשר מאשר את תקציב הוועד המקומי וקובע את תחומי אחריותו. במושב עידן המונה כ-424 נפשות (חברי אגודה, תושבים, שוכרי דירות ועוד)

2.2 ב.2. היקף הביקורת ומטרתה

על פי הנחיית המועצה התבקשנו לבדוק את פעילות הוועד המקומי במושב ובין היתר את הנושאים המפורטים להלן:

- נאותות עבודת הוועד המקומי
  - פעילות הוועד המקומי בהתאם לסמכויות שהואצלו לו ע"י המועצה
  - ביצוע פעולות במסגרת התקציב המאושר
  - דיווח ובקרה כספית
  - ציות לחוקים והחלטות
- נהלי הביקורת שנקטו כללו בין היתר:
- בחינת התנהלות הוועד המקומי בהתייחס לצו המועצות המקומיות
  - קריאת תקנונים, נהלים ופרוטוקולים המתייחסים לפעילות הוועד המקומי.
  - בחינת הבקרה על הוצאות כספים בוועד המקומי
  - קיום שיחות עם בעלי תפקידים: מנהל הקהילה (מזכיר הוועד המקומי), מנהלת הנה"ח, המזכירה הטכנית ועוד.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

3. הוועד המקומי, בחירתו וסמכויותיו

3.1 זהות ועדים

על פי צו המועצות, מי שמכהנים במושב שיתופי כחברי ועד הנהלה של האגודה השיתופית להתיישבות חקלאית יכהנו גם כחברי הוועד המקומי של הישוב (זהות ועדים). הזהות היא פרסונלית בלבד וכל גוף מהווה ישות משפטית נפרדת.

• בחירות לוועד המקומי

• על אף האמור בסעיפים 91(א) ו-91א(ד), יורה השר לקיים בחירות לוועד מקומי של ישוב שיתופי, בדרך האמורה בפרק זה לגבי ישוב שאינו שיתופי, בכל אחד ממקרים אלה:

• (1) מספר התושבים בישוב שאינם חברי האגודה השיתופית עלה על מספר התושבים חברי האגודה;

• (2) על פי בקשה של 20% מבין התושבים של הישוב שהוגשה לשר לא יאוחר מהיום ה- 64 שלפני יום הבחירות;

על פי נתוני מזכירות המושב, נכון למועד הביקורת (ינואר 2020) - 179 חברים, ילדים מתחת לגיל 18 - 205, ושאר התושבים (40) הנם שוכרים ועובדים זרים, תושבים בהרחבה, שוכרי דירות ובנים של חברים ששיעורם באוכלוסייה מסתכם לכדי 22%.

לאור העובדה כי, אוכלוסיית הישוב כוללת תושבים שאינם חברים באגודה ולעיתים יתכן חשש לניגודי עניינים של חברי הוועד המקומי, שהם חברי האגודה, לגבי נושאים מסוימים ולמרות שאין חובה לכך על פי צו המועצות, מומלץ שבועד המקומי תהיה נציגות לתושבים שאינם חברי אגודה וכן שוכרים המתגוררים במושב.

ממצאי הביקורת:

- במושב קיימת זהות ועדים פרסונלית בין ועד ההנהלה של האגודה מושב עידן לבין הוועד המקומי.
- הוועד המקומי כולל 5 חברי הנהלת האגודה ומלבדם, חברים בו מתוקף תפקידם.
- אין בוועד המקומי נציגות לתושבים שאינם חברי האגודה.

המלצת הביקורת:

- על הוועד המקומי לפעול לערב את פעילותם של התושבים שאינם חברי האגודה בקהילה ו/או לחילופין ליידע אותם בדבר החלטות הוועד המקומי.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

3.2 יו"ר הוועד המקומי וניהול ישיבות הוועד

יו"ר הוועד ייבחר בישיבה הראשונה של הוועד המקומי ברוב קולות (סעיף 105 לצו המועצות). תפקידי היו"ר : הנחיית ישיבות הוועד בתחילת הישיבה ימסור את הנושאים לדיון, חברים הרוצים בנושא נוסף לדיון ימסרו על כך מבעוד מועד ליו"ר הוועד בכדי שיוסיף אותו לסדר היום. יוודא כי יירשם פרוטוקול בכל ישיבה יאושר פרוטוקול של הישיבה הקודמת וייבדק ביצוע מטלות. היו"ר יסכם כל ישיבה ויקרא לחברים את ההחלטות שהתקבלו וחלוקת המטלות. היו"ר יקבע מועד לישיבה הבאה היו"ר יוודא כי החלטות הוועד יפורסמו

ממצאי הביקורת:

- בדיקתנו העלתה כי, יו"ר האגודה הוא היו"ר בכל הישיבות שהתקיימו עד כה.
- פרוטוקולים של הישיבות נחתמו כישיבות האגודה השיתופית החקלאית ולא כוועד מקומי כמתחייב.
- נציג המליאה אינו מוזמן לישיבות הוועד המקומי כפי שנדרש בחוק.
- נמצאו פרוטוקולים של ישיבות וועד מקומי שנחתמו על ידי מרכז המשק ולא על ידי היו"ר.

המלצות הביקורת:

- על הוועד המקומי לנהל פרוטוקולים נפרדים להחלטות הוועד המקומי, היות והנו גוף ציבורי /מוניציפאלי עליו להתנהל בנפרד, כל החלטות הוועד נוגעות לפן הציבורי בכפוף להאצלת הסמכות והתקציב שקיבל מהמועצה.
- על הוועד לזמן לכל ישיבה את נציג המליאה, ישנה חשיבות שנציג המליאה יהיה נוכח בישיבות אילו ויקדם את הנושאים המהותיים ליישוב במליאת המועצה.
- על יו"ר הוועד לחתום על פרוטוקול הישיבה של הוועד המקומי.

3.3 סמכויות הוועד המקומי

על פי צו המועצות הוועד יהא רשאי לעשות שימוש בסמכויות אשר המועצה החליטה להאציל לו, ככל שלא תהא בכך סתירה להחלטות המועצה. מועצה אזורית ערבה תיכונה מאצילה לוועדים המקומיים שבתחומה סמכויות כנדרש. נמצא כי מועצה אזורית ערבה תיכונה האצילה לוועד המקומי במושב עידן מיום 14/3/2019. הסמכויות המואצלות הם : תברואה והדברה, נוי וגני משחקים, גני ילדים, נוער, ביטחון, ביוב ואספקת מים.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

4. יחסי גומלין בין הוועד המקומי לאגודה השיתופית קהילתית

במושבים כפריים יכולות לפעול שלוש ישויות משפטיות שונות אגודה שיתופית חקלאית, אגודה קהילתית וועד מקומי. ישויות אלה מחויבות להתנהל בנפרד בכל הקשור בניהול חשבונות, פרוטוקולים, קבלת החלטות ולהתקשרויות. הוועד המקומי מקבל את סמכויותיו שהואצלו לו על ידי המועצה והנו חלק ממערכת השלטון המקומי והכפוף לכללי המשפט מינהלי-ציבורי, בעוד שאגודה שיתופית חקלאית וקהילתית מורכבת מאסיפת חברים בעלי אינטרס הכפופים למשפט הפרטי. לכן בהנהלת היישוב על ידי מספר ישויות משפטיות גורמת לערבוב בתחומי העשייה הציבורית. הסדרת יחסי גומלין ויצירת שיתופי פעולה ביישוב יכול לתרום לחוסן חברתי קהילתי ביישוב ואף להתייעלות כלכלית. במושב עידן קיימות שתי ישויות : האגודה השיתופית החקלאית והוועד המקומי.

ממצאי הביקורת:

- מהביקורת עולה כי לאור האמור לעיל, שתי הישויות פועלות בנפרד במושב עידן, ישנה הפרדה בהתנהלות השוטפת אך אינם מוסדרים בהסכם.
- מהביקורת עולה כי הוועד משקיע בנכסי האגודה, ללא הסכם התקשרות מסודר, לצורך שיפוץ ואחזקה לדוגמה השקעה במסנן בריכה בעלות של מעל ל- 100,000 ₪ וכן תשלום בגין אחזקת טרקטור בבעלות האגודה. (ראה הרחבה בנושא התקציב)
- מבני ציבור-יש להחליט על השימוש במבנים ועל האחראיות לתחזוקתם, כאשר מחליטים אילו מבין המבנים יועברו לשימוש כלל הקהילה חשוב להסדיר התקשרות מסודרת עם בעל הקרקע לגבי השקעות במבנים, שדרוגם, תחזוקתם וכן תשלומי שכירות סמלית, מסים ופעילויות מותרות במבני הציבור לכלל הקהילה. (ראה הרחבה בנושא מבני ציבור)

המלצות הביקורת:

- הסדרת שירותים והתקשרויות בין הישויות- יש לבנות מסמך הבנות המסדיר את ההתנהלות בכל ישות משפטית וכן השירותים שמתקבלים מכל ישות.
- מסמך הגדרת יחסי הגומלין וההבנות בין הישויות הנו מסמך אסטרטגי בניהול יישוב, לכן חשוב ביותר שההנהלות יישבו ויקדישו זמן לניתוח הצרכים ותחומי האחריות ובניית מסמך הבנות על בסיס ההבנות שהושגו. מסמך מפורט וברור יאפשר לנהל את היישוב בתחומים קהילתיים חברתיים ומוניציפליים במורה המיטבית ביותר.
- על הצדדים (האגודה והוועד המקומי) לחתום בהקדם על הסכם להסדרת יחסי הגומלין ביניהם. יש לציין כי הגעה להסכמים שיבהירו את ממשקי העבודה את הקשרים ביניהן, חלוקת הסמכות והאחריות בתחומי המושב.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

5. התנהלות הוועד המקומי

פעילות הוועד, בחירת הוועד, הרכב הוועד וניהול ישיבות הוועד נקבעו בצו המועצות האזוריות.

בהתאם לסעיף 96 (א) לצו המועצות האזוריות מספר חברי הוועד ביישוב המונה עד 1,500 נפשות ומעלה ימנה בין 5-7 חברים. חברי הוועד נבחרים בבחירות לכהונה של 5 שנים ואינם מקבלים שכר על פעילותם.

עפ"י סעיף 48 לצו המועצות האזוריות שהוחל גם על הוועדים המקומיים בסעיף 132(ג) יש לקיים ישיבה אחת ל- 6 שבועות קרי לפחות 10 ישיבות בשנה, הסעיף מוסיף כי המועצה רשאית להחליט שלא לקיים ישיבות רגילות בחודשים ניסן ותשרי.

עפ"י סעיף 54 לצו המועצות האזוריות שגם הוא הוחל על הוועדים המקומיים בסעיף 132 כי הפרוטוקולים ייחתמו באותה ישיבה או בישיבה הבאה ע"י יו"ר הוועד.

ממצאי הביקורת:

- דווח לנו, כי אין ישיבות הוועד הישיבות הנן של האגודה כאשר הנושאים המועלים בישיבה נוגעים גם לענייניו של הוועד.
- סדר היום של הישיבות מופץ לחברי הוועד מראש לפחות 48 שעות לפני הישיבה.
- בבדיקתנו נמצא, כי בשנת 2018-2019 התקיימו מס ישיבות של הוועד המקומי.
- פרוטוקול מיום 15/9/2019 בחירת יו"ר וועד ומורשי חתימה.
- פרוטוקול 24/11/2019 תקציב 2020 וועד מקומי- דיון בנוגע לתקציב.
- פרוטוקול 4/12/2019 תקציב 2020 וועד מקומי- אישור התקציב.
- פרוטוקול 4/1/2018 אישור תקציב וועד מקומי 2018.
- פרוטוקול 27/11/2018 אישור תקציב וועד מקומי 2019.
- בסה"כ נערכו 3 ישיבות בכל שנה שרובם אישורי תקציב ומאזן. אין דיונים שוטפים בנוגע לפעילות הוועד ברמה התפעולית.
- מקריאת הפרוטוקולים נמצא כי היישוב הקפיד לקיים אישור בכל הנוגע לתקציב השנתי, לא התקיימו דיונים על דוחות כספיים או דוחות רבעוניים / חצי שנתיים.
- אין הצגה מפורטת ודיון מעמיק על התקציב ועל סעיפיו.

המלצות הביקורת:

- יש לקיים את ישיבות הוועד המקומי מדי כ-6 שבועות, כפי שמורה צו המועצות.
- הביקורת רואה לנכון להדגיש כי בישיבות לא נרשמו החסרים בכל ישיבה.
- כלל הישיבות שמתקיימות הנן ישיבות האגודה השיתופית החקלאית.
- על הוועד לנהל דיון מעמיק בנוגע לתקציב הוועד המקומי ולתעד אותו בפרוטוקול הוועד המקומי.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

5.1 תביעות משפטיות

הוועד המקומי רשאי להגיש תביעה או לעשות כל פעולה משפטית או להיות בעל דין בכל משפט או הליך בקשר לתפקידיו ולענייניו, או אם הדבר נראה לו דרוש לצורך קיומן או הגנתן של זכויות הוועד המקומי או להגנת עובדיו, חבריו, ומוסדותיו בקשר לתפקידם.
נמצא כי לא הוגשו ע"י הוועד המקומי תביעות משפטיות, מנוהל במסגרת האגודה.

5.2 אחריות חברי ועד מקומי

יו"ר ועד מקומי וחברי הוועד אינם זכאים לשכר בקשר לביצוע תפקידם.
חבר ועד מקומי אינו יכול לכהן כנציג ישובו במליאת המועצה.
חל איסור כי בוועד מקומי יכהנו שני קרובי משפחה או יותר.
חבר ועד מקומי, סוכנו או שותפו, או תאגיד שיש לאחד מהאמורים חלק העולה על 10 אחוזים בהונו או ברווחיו, או שאחד מהם מנהל או עובד אחראי בו, לא יהיה צד לחוזה או לעסקה עם הוועד המקומי.

בסקירת יישובם ההוראות הנ"ל נמצא התנהלות מסודרת ומופרדת לענייניו של הוועד אך מלבד בחירת היו"ר אין האצלת תפקידים לחברי הוועד השונים ולא הוגדרו תחומי אחריות לכל אחד מחברי הוועד.

5.3 מורשי חתימה

על פי צו המועצות, חתימת יו"ר הוועד יחד עם חתימת חבר ועד מקומי או עובד של הוועד המקומי ובצירוף חותמת הוועד המקומי תחייב את הוועד.
צו המועצות האזוריות מחיל בסעיף 132 (ג) את סעיף 78 על הוועד המקומי וקובע כי כל המחאה או פקודת תשלום לחובת הוועד המקומי יהיו חתומים בידי יו"ר הוועד ובידי גזבר הוועד.
בהעדר הגזבר יהיו חתומים בידי חבר הוועד או עובד הוועד שנתמנה לכך על ידי הוועד המקומי למלא מקומו של הגזבר.
סעיף 34 א (ב) לפקודת המועצות המקומיות {נוסח חדש} החיל את סעיף 191 לפקודת העיריות [נוסח חדש] על צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), תשי"ח-1958, נקבע בין היתר כי "כל פקודת תשלום או שובר תשלום או שיק לחובת קופת העירייה יחתמו על ידי ראש העירייה , או פקיד אחר שהורשה לכך על ידי המועצה.."

ממצאי הביקורת:

- מעיון בפרוטוקול הישיבה לאישור זכויות חתימה שנערך על ידי ברית פיקוח לאגודה השיתופית במושב עידן, אושרו 3 חברים: גמליאל פסח יו"ר, אסף בוקס- גזבר, יואב בר נס לחתום בשם הוועד המקומי עידן בהחלטה נמצא כי חתימה של יו"ר הוועד והגזבר מחייבים את הוועד ובהעדר הגזבר חבר וועד שלישי.
- קיימת הוראת תשלום על סך 4,961 ₪ לספק "קירורניק" עם חתימה לא תואמת את המורשים.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

המלצת הביקורת:

- קיימות סכנות מעילה כאשר אין התאמה בין מורשה החתימה לבין החתימה בפועל. תמוה כיצד הבנק מאשר חתימה שלא מופיעה בדוגמאות החתימה של מורשה החתימה שקיימים בחשבון.
- על הוועד לפעול על פי החוק מורשה החתימה הנם היחידים שייחתמו על המחאות והתקשרויות בכל הנוגע להתנהלות הוועד המקומי.

6. ועדות

כללי

על פי צו המועצות, ועד מקומי רשאי למנות ועדות קבועות לעניינים או למקרים מיוחדים ולהטיל עליהן תפקידים כפי שיראה לו כפי שצינתי בפרק יחסי הגומלין גם כאן על היישוב לבחור איזה ישות משפטית מטפלת בנושאים שונים. ועדות אלה רשאיות לקבוע לעצמן את סדרי עבודתן ודיוניהן. וועדת קליטה, תרבות, חיילים, חינוך, נוער, נוי, בית עלמין

ממצאי הביקורת:

מסקירת הביקורת עולה כי וועדות אילו פועלות במסגרת תקציב הוועד והחלטות בגין הפעילות מאושרות על ידי מנהל המשק, שאינו חבר וועד והוא ממונה מטעם האגודה לפעילות שוטפת.

המלצות הביקורת:

- על הוועד המקומי לנהל את הוועדות תוך קביעת יעדים לכל וועדה ותקציב פעילות בהתאם.
- על הוועד לקיים ישיבות עדכון על הביצוע בכל וועדה לשם קידום מהלכים אשר ישפרו את רווחת התושבים בקהילה.

ועדת ביקורת

עפ"י סעיף 130 לצו המועצות נדרשת המועצה למנות ועדת ביקורת מבין תושבי המושב אשר אינם חברי ועד מקומי, מתוך רשימת תושבים שיציעו את מועמדותם. מספר חברי וועדת הביקורת לא יפחת משלושה ולא יעלה על חמישה. סמכויות - לצורך ביצוע תפקידיה, רשאית ועדת הביקורת לקבל מכל חבר ועד מקומי או עובד ועד מקומי, ידיעות, מסמכים והסברים הדרושים לה. חובות - בתוך שלושה חודשים מתום כל שנה תמציא ועדת הביקורת לוועד המקומי טיוטת דוח הביקורת מפורט שיתייחס לפעילות הוועד המקומי ותערוך את דוח הביקורת הסופי. בתוך חמישה מתום כל שנה, תמציא ועדת הביקורת לידי הוועד המקומי, ראש המועצה ולידי הוועדה לענייני ביקורת של המועצה את הדוח הסופי. דוח הביקורת יהא פתוח לעיון של כל תושב במושב וסיכום תמציתי ממנו יופץ לכל תושבי המושב בתוך 14 ימים ממועד הגשתו למועצה. בהתאם לצו המועצות, נדרשת המועצה לבחור ועדת ביקורת לכל ועד מקומי מבין תושבי היישוב מתוך רשימת תושבים שיציעו מועמדותם. ועדת הביקורת של הוועד המקומי נבחרת וממונה על ידי המועצה ולא על ידי הוועד המקומי.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

ממצאי הביקורת:

- במושב לא קיימת ועדת ביקורת פעילה בוועד המקומי.
- לא הוגשו בשנים האחרונות דוחות ביקורת כמתחייב.
- אין פרסום של הוועד לאיתור חברי וועדת ביקורת כנדרש.
- הוועד המקומי אינו מבוקר כלל לשנים 2018-2019.

המלצות הביקורת:

- על הוועד לאתר חברי וועדת ביקורת שאינם בניגוד עניינים עם חברי הוועד המקומי.
- על וועדת הביקורת לעבור את אישור מליאת המועצה כחוק.
- על וועדת הביקורת להכין תכנית עבודה שנתית לביצוע עבודת הביקורת.
- על וועדת הביקורת להכין דוח ביקורת שנתי ולהציגו לוועד המקומי ולמועצה כמתבקש.

7. העסקת עובדים

על פי צו המועצות, ועד מקומי רשאי באישור המועצה למנות ולהעסיק עובדים לצורך ביצוע תפקידיו, ובתנאי שיש למשרות אלו הקצבה בתקציבו המאושר של הוועד. תנאי קבלת והעסקת עובדי הוועד המקומי יהיו כשל עובדי המועצה האזורית, על פי תנאי ההסכם הקיבוצי ובהתאם לנוהל קבלת עובדים. לא יהיה לעובד ועד (לו, לבני משפחתו, שותפו...) כל חלק או טובת הנאה בכל חוזה או עסק שנעשה עם הוועד.

על הוועד חלה חובת פרסום מכרז לגבי העסקת עובדים (חוק חובת המכרזים התשנ"ב 1992) לא יתקל אדם לעבודה בוועד המקומי שעליה ממונה קרוב משפחה שלו, וכן לא יתקבל עובד שהוא קרוב משפחה של חבר הוועד המקומי (בן זוג, הורה, בן, בת, אח, אחות, גיס, גיסה, דוד, בן אח, בת אח...).

כפי שהובהר האגודה והוועד המקומי הם שני גופים נפרדים בעלי חובות חוקיות שונות, מכאן נובע כי עובד האגודה השיתופית אינו עובד הוועד המקומי ולהיפך. אפשרות ישימה שהעובד יועסק רק על ידי האגודה השיתופית כך שהוועד יצרוך שירותים מן האגודה השיתופית בתשלום במסגרת הסכם התקשרות בין האגודה השיתופית לוועד המקומי.

ממצאי הביקורת:

- נמצא כי, הוועד המקומי אינו מעסיק עובדים כל העובדים שייכים לאגודה, הוועד רוכש שירותים מהאגודה ללא הסכם התקשרות.
- נמצא כי אשתו של חבר וועד משמשת כמזכירת הוועד.

המלצות הביקורת:

- הביקורת רואה לנכון לציין כי במידה והוועד מעוניין לקלוט עובדים לצורך ניהול הוועד עליו לבצע את הקליטה יחד עם המועצה, כל עובד שנקלט בוועד חייב את אישור המועצה וקביעת שכרו בהתאם לשכר המקביל במועצה.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסום המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

דוח הביקורת הפנימית ועד מקומי מושב עידן

- כל עובד שמספק שירות לוועד המקומי בכל נושא גינון או אחזקה על הוועד להתקשר עם האגודה במסגרת הסכס.
- חל איסור העסקת עובדים מדרגה ראשונה בוועד המקומי על הוועד לפעול כחוק.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

8. מכרזים והתקשרויות

חובת מכרזים

על פי דיני המועצות האזוריות, סעיף 63 לצו המועצות האזוריות קובע כי "המועצה תהא רשאית לאצול מסמכויותיה לוועד המקומי..." וכן בסעיף 132 (א) לצו המועצות האזוריות מגדיר "לוועד המקומי יהיו בתחום הנהלתו, כל בסמכויות המועצה שבתחומה, לפי סעיף 63, ככל שאצלה המועצה עפ"י החלטתה ובהתאם לתנאים שנקבעו.... על הוועד המקומי חלה חובת המכרזים ו/או קבלת הצעות מחיר לקבלת שירותים, רכישות טובין ומקרקעין וביצוע עבודות/פרויקטים שונים בהתאם להוראות התוספת השנייה לצו המועצות האזוריות.

על פי צו המועצות, במקרים מיוחדים רשאי הוועד המקומי להתקשר בחוזה ללא מכרז, כגון: חוזה הנערך עם הספק היחיד בארץ לאותם טובין, חוזה להזמנה דחופה להצלת נפש או רכוש, חוזה לביצוע עבודה מקצועית הדורשת ידע ומומחיות מיוחדים או יחסי אימון מיוחדים ועוד.

על פי פרסומי משרד הפנים שמעודכנים מדי תקופה בהתאם למדד, בוועד מקומי המונה עד 20 אלף תושבים¹, נכון לשנת 2020, התקשרות בחוזה עבודה: עד לסכום של 70,600 ש"ח (לא כולל מע"מ) פטורה ממכרז. מ-70,600 ש"ח - 176,600 ₪ (לא כולל מע"מ) התקשרות באמצעות מכרז זוטא 4 משתתפים מ-176,600 ש"ח - 353,200 ₪ (לא כולל מע"מ) התקשרות באמצעות מכרז זוטא 6 משתתפים מעל ל-353,200 ₪ (לא כולל מע"מ) התקשרות באמצעות מכרז פומבי.

לכן על הוועדים לפעול להקמת מאגר ספקים/נותני שירות לכל תחום באופן שיבטיח קיום תנאי ההתקשרות שהוזכרו לעיל ו/או לחילופין לצאת למכרז פומבי.

הוועד רשאי לראות כאגודה כספק יחיד לעניין תשלומי מים וחשמל לגינון ציבורי ולנכסי הציבור. אך כל התקשרות מעבר מצריכה חוזים מסודרים לתפעול ואחזקה.

ממצאי הביקורת:

- כל התנהלות מושב עידן מבוצעת רק על ידי האגודה כך שאין הפרדה מוחלטת בין חשבון הוועד לחשבון האגודה בניהול התקציב ההפרדה קיימת רק ברישום.
- האגודה אינה גוף שיכול לקבל החלטות עבור תושבים שאינם חברי האגודה.
- לא נמצאו הוצאות גבוהות המגיעות לרף הנקבע להתקשרות בתנאי מכרז כך שלמעשה אין מניעה שהאגודה תחשב כספק יחיד במסגרת הכללים שהותאמו בדיני מכרזים "ספק יחיד".
- הוועד לא פעל לביצוע הליך התקשרות כנדרש, לא נצפו הצעות מחיר לבחירת רו"ח.

¹ סכום המכרז נקבע בהתאם למספר תושבי הישוב שתחת סמכות הוועד המקומי, והיות והוועד המקומי בתחומי מועצה אזורית המונה מתחת ל-20,000 תושבים, אין בה כדי לשנות עובדה זו.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

המלצות הביקורת:

- יש לפעול במהרה להחיל את הוועד המקומי על כל שלוחותינו בניהול היישוב.
- יש לפעול בנוהל מסודר של הצעות מחיר לשימוש הוועד לכלל הספקים וביניהם לבחירת רו"ח לוועד המקומי ולאשרו בישיבת הוועד כנדרש.

8.1 נהלי רכש

בדיקתנו העלתה כי, לא קיימת ועדת מכרזים ורכש לוועד המקומי, ולא קיימים נהלים כתובים לנושא הרכש האגודה מבצעת את הרכש מבלי שהוגדרה כספק/חוזה התקשרות.

8.2 תשלום לספקים

בוצעה בדיקה מדגמית של תשלומים לספקים בחשבון הוועד ונמצא כי ישנם תשלומים לספקים ללא כל התקשרות מסודרת בנושא.

ממצאי הביקורת:

- מבדיקת תשלום רכישת שולחן פינג פונג לוועד למועדון הנוער נמצא כי האגודה שילמה בגין השולחן באמצעות כרטיס אשראי של האגודה למרות שהחשבונית הופקה על שם הוועד המקומי
- נמצא כי הגינון הציבור נעזר בעובדים פנויים של חקלאים אשר מתקשרים בחשבונית כנגד מתן העובדים לעבודות הגינון.
- נמצא כי ישנו רק חקלאי אחד בלבד שמתקשר בדרך זו עם הוועד "פרידמן חקלאות אורבנית בערבה".
- נמצא חשבונית ע"ש פרידמן חקלאות אורגנית לטובת השאלת עובדים אשר אושרה בחותמת "מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית". הגורם המאשר הנה האגודה ולא וועד המקומי.
- קיימת כרססת ספק פרידמן על סך 49,000 בגין שירותי השאלת עובדים.
- עוד נמצא כי ישנו כרטיס חו"ז בין האגודה לוועד המקומי על החזר תשלומים לוועד המקומי ששולמו על ידי האגודה.
- חשבונית ע"ש רגב תשתיות ופיתוח אינה חתומה בחותמת הוועד המקומי ומאושרת לתשלום.

המלצות הביקורת:

- על הוועד לשלם רק מחשבון הוועד ולנהל תזרים נכון כך שלא ייווצר מצב של אי יכולת תזרימית.
- יש לנהל הצעות מחיר לפני ביצוע השירות/רכישה מינימום 3 הצעות מחיר ועדת מכרזים שתאשר את ההצעה הזולה/או הנבחרת עפ"י שיקוליה.
- יש לפתוח את העסקת העובדים "הפנויים" לעוד חקלאים שיכולים למסור עובדים לתחזוקה שוטפת וכן לפעול בניהול הצעות מחיר כנדרש לכל ספק ואף במתן שוויוניות כלפי הכלל.
- יש להימנע מתשלומים שמבוצעים על ידי האגודה ולנהל את חשבונות הוועד בהפרדה מוחלטת.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

9. מבני ציבור

על פי צו המועצות, הוועד המקומי רשאי לרכוש, לקבל ולהחזיק מקרקעין ומטלטלין וכל זכות או טובת הנאה בהם ולנהוג בכל אלה דרך בעלים, ובלבד שלא ימכור מקרקעין הרשומים על שמו, לא יחליפם, לא ימשכנם ולא יחכירם לתקופה של למעלה מ-3 שנים אלא באישור המועצה. הוועד המקומי רשאי לקבל מלוות פיתוח להקמת מבני ציבור או רכישתם, עבודת תשתית לצרכי ציבור ופיתוח שטחים ציבוריים פתוחים וזאת באישור המועצה והממונה. מסקירת הביקורת עולה כי הבעלות על הנכסים הציבוריים היא של האגודה, כאשר אין הסכם בין האגודה לוועד המקומי, בנוגע: לשימוש בהם, האחריות על תפעולם, נשיאה בעלות הביטוח ועוד.

ממצאי הביקורת:

- לא קיים כל הסכם התקשרות בין הוועד המקומי לנכסי הציבור השייכים לאגודה.
- תשלומים בנוגע לאחזקת המבנים מחויבים על חשבון הוועד המקומי.

המלצת הביקורת:

- יש להסדיר בהסכם בין האגודה לוועד המקומי את האחריות על מבני הציבור והשימוש בהם כך שכל תשלום שמועבר לטובת תחזוקת נכסי הציבור יבוצע כנדרש.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

10. תקציב הוועד המקומי.

כללי

לשם מילוי תפקידו הוועד המקומי אמור להכין תקציב מפורט שנתי של הכנסות והוצאות. את התקציב יש להגיש לאישור המועצה עד ל-1 באוקטובר שלפני שנת הכספים.

הבסיס החוקי:

צו המועצות האזוריות בסעיפים 90-135
סעיף 90 קובע כי כל מושב יתנהל עפ"י וועד מקומי.
מרבית הסעיפים דנים בבחירת הוועד המקומי, היו"ר ועוד..
סעיף 132 קובע כי לוועד המקומי יהיו כל הסמכויות שאצלה לו המועצה במגבלות שקבעה המועצה.
הוועד יכול לפעול בעצמו אך יכול לבקש מהמועצה לפעול בשמו בנושא התקשרות לרכישת טובין או שירות שיממן הוועד.
הוועד רשאי למנות עובדים וקליטתם תהא על פי הנהלים ברשות ועפ"י תנאי השכר ברשות.
הוועד רשאי להטיל מסי וועד באישור המועצה.
הוועד צריך להכין תקציב ולהביאו לאישור המועצה, בסמכות המועצה לשנות את התקציב.
הוועד צריך להכין דוחות מבוקרים עפ"י כללי הדיווח הנהוגים במועצה.
הוועד רשאי לקבל הלוואות לפיתוח בלבד ובאישור המועצה.

ממצאי הביקורת:

- תקציב ועד מקומי מושב עידן עומד על כ-1,165,897 ₪ בשנה (לשנת 2019).
- במליאת המועצה מיום 08.04.2019 אושר תקציב לוועד מקומי בעידן בסך של 1,120,897 ₪ שהוא שונה מהצעת התקציב שקיימת בספרי המועצה.
- נמצא, כי תקציב הוועד המקומי מושב עידן לשנת 2019 אושר בישיבת הוועד המקומי ב- 27.11.2018, ואושר במועצה ב-08.04.2019.

10.1 מעקב ודיווח

הכנת התקציב מתבצעת על ידי הנה"ח, מנהל הכספים ומנהל הקהילה.
תקציב הוועד המקומי מאושר ומפורסם לציבור.
מעקב תקציבי מתנהל על ידי הנה"ח אחת לרבעון.
הוצג בפנינו מאזן בוחן של האגודה יחד עם הכנסות הוועד המקומי (01-12/19).

ממצאי הביקורת:

- הוצאות מינהל - נרשמו בכרטיס זה שירותי משרד בסך 77,688 ₪ וכן שירותי הנח"ש בסך 51,100 ₪ וביקורת רו"ח מאזן בסך 5,850 ₪ נמצא כי סכומי הוצאות שירותי משרד גבוהים בצורה שאינה סבירה ביחס לתפעול עבודת הוועד המקומי.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

- החיוב בגין שירותי משרד נובע מתשלום של נותני שירותי משרד מרכז משק, מזכירה, הנח"ש, אך מבדיקת הביקורת המבנה משמש מבנה משותף גם להנהלת האגודה.

הוצאות תחזוקה

גינןן ציבורי רישוי וביטוח- לוועד אין כלי רכב הרשומים כנכסים בוועד ומחויבים בגין רישוי וביטוח נמצא כי ישנם כלי עבודה המשמשים את הגנן ושייכים לאגודה השיתופית במושב.

גינןן ציבורי אחזקה- כנ"ל נרשמים הוצאות האחזקה של הכלים בחשבון הוועד במקום בחשבון האגודה.

גינןן ציבורי – עובדים כפי שהוזכר לעיל ישנו רק ספק /חקלאי יחיד אשר מספק את שירותי העובדים לוועד.

הוצאות סעיף גינןן ציבורי בסך של 298,000 ₪ אשר מרכיב שכר העובדים הנו 83,000 ₪ יש לבחון חלופות שונות שיטת העבודה מול האגודה ללא הסכם מהווה פעולה לא חוקית. יש לבחון כינןן הסכם שירותים לאגודה בנושא גינןן ציבורי או לחילופין יציאה למכרז פומבי לקבלת הצעות בנושא גינןן ציבורי.

אחר הוצאות שונות בריכה /ספורט- נמצא כי כל הוצאות התחזוקה של הבריכה מועמסים על חשבון הוועד.

אחר רכישת ציוד ספוט/בריכה- נמצא כי הוועד חויב ב- 117,000 ₪ בעלות מסנן לבריכה הציבורית.

הביקורת רואה לנכון לציין כי אין רישום מדויק בגין הוצאות לנכסי הציבור, גינןן ציבורי ואחזקת מבנים. יש לבחון שוב את ההוצאות הנרשמות בוועדים המקומיים. בריכת השחייה היא נכס השייך באופן מלא לאגודה החקלאית ואף היא מתפעלת אותו, כך שנרשמו הוצאות בסך 31,000 ₪ לנכס שאינו בתחום אחריות הוועד המקומי. כך גם נרשמו הוצאות ביטוחים לרכבים וכלי עבודה הרשומים על האגודה החקלאית והוועד המקומי נושא בתשלום זה, הוועד אינו מחזיק בנכסים מעין אילו.

חשבוניות חשמל- בריכה ומגרשי ספורט, אשקובית נוער – מגורים של מדריך בוגר חויב יחד בהוצאות נוער.

המלצות הביקורת:

- כלל ההוצאות שנרשמו בחשבון הוועד הנם בגין שירות הניתן מהאגודה למעט רכישות מספקים. הוצאות הנהלה וכלליות, תחזוקה, גינןן ציבורי, בריכה ועוד, אין הסכמי התקשרות בין הוועד לאגודה, הכל נעשה בחיוב בין שתי ישויות שונות ללא כל אסמכתא חוקית לכך לא נמצאו תעודות חיוב בין הוועד המקומי לאגודה. לכן על הוועד להקים הסכמי שירות ותחזוקה לכלל מבני הציבור במושב וכן הסכם שירותים לעובדי הנהלה ועובדי הגינןן.
- ישנו חיוב כספי גבוה במיוחד בגין שכר עבודה עובדים (מטעם האגודה) "מושאלים" לטובת ניקוי השטח הציבורי ועבודות הגינןן סכום ההוצאה ביחס לתקציב הוועד הנו גדול ודורש בדיקה חוזרת של עלות/תועלת בכל הקשור להעסקת עובדים, לכן על הוועד המקומי לבחון

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

את נושא העסקת עובדים באופן עצמאי או לחילופין לצאת למכרז אחזקה לתפעול מערכת הגינון במושב.

- ישנם חיובים בגין כלים שאינם בבעלות הוועד- חיוב אסור כך שאין לוועד המקומי רכוש שמחייב עלויות ביטוח והוצאות, על הוועד המקומי להסיר חיובים אילו מחשבון הוועד המקומי ולהעבירם לאגודה אשר היא בעלת הרכוש. הוועד יכול "לקנות" שירות כולל של אחזקת הגינון כמובן בעלות סבירה שנמדדת על ידי הצעות מחיר.
- הוצאות בגין בריכה שנרשמו בחשבון הוועד שכוללות אחזקה והשקעה, ללא כל חוזה מול האגודה בעוד שהבריכה מנוהלת על ידי האגודה. על הוועד לחדול מהעברת תקציבים למבנים ו/או שירותים הניתנים מהאגודה ללא הסכם.
- אין תיעוד לדיווח בנוגע למעקב תקציבי בישיבות הוועד המקומי לוקה בחסר אין מעורבות של חברי הוועד במעקב התקציבי.
- יש לבנות תקציב על סמך הסעיפים המאושרים לוועד המקומי בלבד.
- יש לבצע הדרכות לחברי הוועד המקומי בהוראות החוק ובכל נושא ממשק יחסי הגומלין בין הוועד המקומי לאגודה על חברי הוועד להבין כי מדובר בשתי ישויות נפרדות הפועלות באופן עצמאי ובלתי תלוי.

10.2 תקציב מול ביצוע

התנהלות הוועד המקומי אמורה להתקיים בהתאם לתקציב שאישרה לו המועצה. הוועד רשאי לבקש מהמועצה עדכון לתקציב הוועד במהלך שנת הכספים.

מאזן מבוקר 2019 ועד מקומי עידן				
הוצאות	תקציב	ביצוע	הפרש	הפרש ב-%
הנהלה וכלליות	185.00	165.00	-20.00	-0.11
שירותים מקומיים	391.00	433.00	42.00	0.11
שירותים ממלכתיים	415.00	645.00	230.00	0.55
מפעלים	130.00	13.00	-117.00	-0.90
סה"כ	1,121.00	1,256.00	135.00	0.12

ממצאי הביקורת:

סה"כ הכנסות שנרשמו בשנת 2019 כולל הכנסות עצמיות והשתתפות מועצה 1,290 אלפי ₪ נמצא כי הביצוע הנו 1,256 אלפי ₪ והוועד סיים את שנת 2019 בעודף 33 אלפי ₪ ובעודף מצטבר של 88 אלפי ₪. ניתן לראות כי אין הקפדה בביצוע על פי התקציב שנדרש בשנת 2019. לא נמצאו בפרוטוקולים דיונים לגבי עדכון התקציב מידי רבעון והתייחסות חברי הוועד לביצוע.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

המלצת הביקורת:

יש לדווח ביצוע בפועל מול התקציב מדי רבעון בישיבות הוועד המקומי ולתעד הדיווח באופן גלוי שמעיד על שקיפות של כלל העוסקים במלאכה וכן לשקול בהתאם לביצועים שינויים שימקסמו את האפקטיביות בניהול הכספי לרווחת כלל התושבים.

10.3 מיסי וועד

וועד מקומי רשאי באישור המועצה, להחליט על הטלת מסי וועד מקומי (ארנונה) תעריף שמחושב לפי יחידת שטח, סוג הנכס ושימוש. סעיף 133(א-ח) לצו המועצות האזוריות. תעריף הארנונה לגבייה מאושר מידי שנה במליאת המועצה כנדרש.

ממצאי הביקורת:

מדוח השומה של וועד מקומי עידן עולים מספר ממצאים:

- נישומים אשר להן זכאות להנחה בארנונה לא עודכנו בספרי הוועד ואף לא ניתנה הנחה בגין אותן נכסים.
- שומת המגורים למושב עידן הכוללת אשר מעודכנת בספרי המועצה הנה 14,668 מ"ר ואילו בוועד המקומי סך של 13,390 מ"ר מגורים.
- קיים הפרש בין חיובי הוועד המקומי לבין חיובי המועצה.
- מבדיקת הדוח הכספי נרשמו חיובי מיסי וועד בסך של 462 אלפי ₪ והגביה הנה 479 אלפי ₪.
- ישנה גביה בגין יתרות חייבים משנה קודמת. משנת 2018 לשנת 2019 חלה גידול ביתרת החייבים בגין מסי וועד ב-29 אלפי ₪ עקב אי תשלום מיסי וועד.
- עבור מסי וועד, לא מופעלת מצד הוועד אכיפה כלשהיא כנגד החייבים ומבוצעת פריסת תשלומים למתקשים.
- לוועד המקומי אין כלל נהלי עבודה על אופן ביצוע הטלת מסי וועד מקומי על תושבי מושב עידן.

המלצות הביקורת:

- יש לבנות מערכת איזון חוזר בין הוועד המקומי למועצה האזורית בדבר אופן הטלת החיוב במס.
- יש לבנות נהלי עבודה המגדירים את הבסיס החוקי להטלת מסי וועד מקבלת רשימה עדכנית של נישומים מספרי המועצה והשוואה מול רשימת הוועד המקומי כך שהמועצה תבצע בדיקה של חיובים פר נישום במגורים ואף הוועד יקבל רשימה חלוטה של נישומים.
- נוהל עדכון הנחות בארנונה כידוע לאור סעיף 133(ה) חייבת להיות הלימה בין נתוני החיוב במשרדי הגבייה במועצה ובין הוועד המקומי.
- יש להגביר את הגבייה בסוף כל שנה ולבצע גבייה לכלל הנישומים החייבים בארנונה.
- יש לפרסם לכל התושבים עלון בדבר מסי הוועד הנגבים לכל תושב אשר יכלול את זכותם ואת חובתם.
- על המועצה לפקח בדבר הטלת החיוב במסי וועד כדין. נישומים שלא קיבלו את זכותם החוקית בדין להנחה בארנונה הופלו בזכותם.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

11. התנהלות כספית

11.1 הנה"ח

עובדות הנהלת החשבונות של הוועד המקומי יושבות יחד ומנהלות את רישומי הוועד המקומי והאגודה יחד. השירותים מופרדים חשבונאית לכל ישות אך בפועל העבודה באותו משרד עם אותן עובדות. קיימת התחשבות כספית שנתית מול הוועד המקומי. גם בסעיף זה על הוועד לבחון את עלות ההוצאה בגין שירות זה.

11.2 ביקורת חשבונות ודוח כספי מבוקר

- על פי צו המועצות, חשבונות הוועד המקומי אמורים להיות מבוקרים ע"י רו"ח.
- יו"ר הוועד חייב להכין דוח כספי מבוקר בידי רו"ח סמוך לסיום שנת הכספים ולא יאוחר מ-31 במרץ בגין השנה שחלפה.
- הדוח הכספי יאושר בישיבת הוועד וייחתם ע"י יו"ר הוועד והגזבר.
- דוח כספי מבוקר יוגש למועצה לא יאוחר מ-30.4 מתום שנת הכספים שחלפה.
- תמצית הדוח תופץ לכל תושבי המושב בתוך 14 ימים מיום הגשת הדוח למועצה.
- מזכיר היישוב של האגודה דיווח לביקורת כי רואה החשבון של הוועד המקומי הינו רואה החשבון של האגודה, ברית פיקוח.

ממצאי הביקורת:

- הועברו לביקורת הדוחות המבוקרים של הוועד המקומי לשנים 2018.
- הדוח הכספי לשנת 2018 נערך ב-30.04.2019 כנדרש.
- הדוחות חתומים ע"י יו"ר הוועד המקומי וחבר ועד נוסף.
- תמצית הדוחות הכספיים המבוקרים אינם מופצים לתושבים, כמתחייב.
- בסקירת הפרוטוקולים של הוועד המקומי לשנים 2018, 2019 אין תיעוד לאישור דוחות כספיים מבוקרים של הוועד המקומי לשנת 2018.

המלצות הביקורת:

- על הוועד המקומי למנות את רואה החשבון, כרו"ח של הוועד המקומי, ולתעד את הבחירה בפרוטוקול.
- יש להפיץ תמצית הדוחות הכספיים המבוקרים לתושבים כנדרש בצו המועצות.
- יש לאשר את הדוחות המבוקרים של הוועד המקומי בישיבות של הוועד המקומי.

11.3 חשבון בנק

על פי צו המועצות, ועד מקומי אמור לפתוח חשבון נפרד לפעילותו. כל הכספים שנגבים מתושבים או מועברים אליו מאת המועצה האזורית, יופקדו לחשבון הבנק של הוועד. עולה מסקירתנו כי לוועד המקומי יש חשבון בנק אוצר החייל סניף 363 באר שבע וכי כל הכספים מהמועצה האזורית מועברים לחשבון זה. תקין. מיסי הוועד מנוהלים בחשבון הבנק שהוזכר לעיל כנדרש.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

12. ביטוח

על הוועד המקומי להסדיר נושאי ביטוח שונים: **דירקטורים-ביטוח** לכל בעלי התפקידים במושב כגון: מזכיר, גזבר, הנהלה, חברי ועדים, **רכוש-מבנים**, מתקנים, גני שעשועים, בריכה ועוד, **ביטוח צד שלישי**, **חבות מעבידים** - בגין אחריות כמעסיקים של עובדים על כל העובדים עבור הוועד המקומי אם כעובדים ואם כמתנדבים. מנהל הקהילה של האגודה מסר שכל סוגי הביטוח נערכים ע"י האגודה, כיוון שהוא בעל הנכסים במושב והוא זה שמעסיק את העובדים.

בדיקתנו העלתה כי לוועד המקומי פוליסה תקפה מתחדשת מדי שנה בפניקס. מומלץ לערוך סקר מחירים אצל מספר חברות ביטוח לקראת חידוש הפוליסה.

13. בטיחות

הוועד המקומי אחראי על הבטיחות בתחום המושב בשגרה ובכל פעילות חברתית תרבותית המתקיימת במושב.

על פי תקן משחקי ילדים 1498 משנת 2006, האחריות להצבת מתקנים ולהפעלת מערך התחזוקה לפי תקן חלה על בעל המקום, הרשות המקומית בגני שעשועים ציבוריים ובעלי השטח בגן שעשועים פרטי.

כל מתקני המושב (מבנים, גנים, מתקני שעשועים), מחויבים בביקורת בטיחות תקופתית ובחתימת יועץ בטיחות לתקינותם כבסיס להפעלת הביטוח.

בכל אירוע מושבי יש להתייעץ עם יועץ הבטיחות לבחינת הדרישות המקצועיות המתחייבות מהחוק.

אירועים מעל 200 איש מחייבים רישוי עסקים כמתחייב. (תוכנית אירוע, אבטחה, פני רפואי, כיבוי אש, גידור, רישוי למזון וביטוח לאירוע).

יש למנות יועץ בטיחות מקצועי לכל אירוע במושב והוא הסמכות להגדיר דרישות החוק.

ממצאי הביקורת:

הוצג בפנינו אישור מטעם המועצה בתוקף לגני המשחקים במושב עידן עד לתאריך 31.12.19 (למעט חודש 11/2019) של חברת בר הנדסה.

המלצת הביקורת:

יש להקפיד לבצע ביקורת חודשית לכל מתקני השעשועים ביישוב אחת לחודש.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסום המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

תגובת הוועד:

אייל שלום,
להלן התייחסותי לדו"ח לפי סעיפים:

- 1.1 – יבוצעו שינויים והקפדות בהתאם לממצא
- 1.2 – נערך ונחתם הסכם התקשרות בין הוועד לאגודה
- 1.3 – 3 . הוועד מקיים דיונים מעמיקים בנוגע לתקציב.
- 1.4 – יערך הסכם בין הוועד לאגודה על מתן השירותים.
מושב עידן היינו מקום קטן, איני רואה ניגוד עניינים בעצם העסקת אשתו של חבר הוועד כמזכירח המושב. **סעיפים כפולים.**
- 1.5 – בוצעו שינויים ונפתח תיק הצעות מחיר לכל ענייני הוועד
- 1.6 – קיים הסכם
- 1.7 – **סעיפים כפולים.**
- 1.8 - טרם הפרדת הוועדים עבדו האגודה והוועד עם הנהח"ש ורואה חשבון ולאחר הפרדה המשכנו לעבדו איתו. הדוחות הכספיים הופצו לפני אישור התקציב האחרון ומוצגים באסיפה אליה מוזמנים התושבים.

- 5.3 – אסף בוקס אינו גזבר. יואב בר נס – גזבר ומרכז משק. חתימת לא מורשים – נפלה טעות בין חותמי הוועד לאגודה שגרמה לטעות.

- 9 – הנושא הוסדר. קיים הסכם שימוש במבני האגודה

- 10.1 – ייבדקו הסכומים. לגבי המבנה, המבנה היינו רכוש האגודה. לא מובן הסעיף. יבוצע הסכם כתוב בין הוועד לאגודה.

- גיבון ציבורי - כלי הרכב אכן שייכים לאגודה מכורח רכישתם טרם הפרדת הוועדים, האגודה מאפשרת שימוש בהם ללא עלות. הטיפול והתחזוקה מבוצעים עי הוועד האמון על הנוי. העובדים לא מסופקים רק ע" חקלאי אחד. יתכן והדבר היה כך בתקופה ספציפית בה לחקלאי לא היה צורך בעובדים. בשנתיים האחרונות עבדו עובדים מחקלאים אחרים.

- בריכת שחייה – המבנה שייך לאגודה אך הפעילות אינה עסקית, פתוחה לכלל התושבים ומתוקצבת בתמיכת המועצה. כך שהפעילות המבוצעת במבנה הינה פעילות ועד מקומי ולא פעילות אגודה חקלאית. קיים הסכם כללי לשימוש הוועד במבני האגודה ללא תשלום. תחזוקת הציוד מבוצעת ע"י הוועד.

- חשבונות חשמל – בריכה, מגרשי ספורט, מד"ב – כל הנ"ל הינם הוצאות הוועד .

- מיסי ועד - חיובי המועצה כוללים מגורי עובדים זרים ואילו חיובי הוועד אינם כוללים מגורי עובדים.

13. גני שעשועים – בטיחות. מבוצע עי המועצה.

בברכה,
יואב בר-נס
מרכז משק מושב עידן

טלפון - 052-8666006
דוא"ל i-danm@arava.co.il

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

מועצה אזורית ערבה תיכונה

דוח הביקורת הפנימית

ועד מקומי מושב עין יהב

- מאי 2020 -

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

לכבוד

וועד מקומי עין יהב

הנדון: ביקורת בוועד מקומי עין יהב

במהלך החודשים מאי 2020 - עד אוקטובר 2020 ערכתי ביקורת בנושא הנדון, מצ"ב טיוטת דוח הביקורת.

הממצאים הכלולים בטיטת הדוח אינם סופיים ומוחלטים שהרי הטיוטה באה לאפשר למבוקרים לתת הסברים לדברים המועלים בה.

יש להקפיד על סודיות מוחלטת וחשיפת הטיוטה אך ורק בפני הנוגעים בדבר, לצורך גיבוש התגובה.

פרסום טיוטת הדוח או חלק ממנה אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

אבקש לקבל את התייחסות הוועד לטיטת הדוח בהקדם ולא יאוחר מיום 22/07/2021.

בכבוד רב,

אייל גמליאל
מבקר המועצה

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

תוכן

1	תמצית הממצאים	1
4	כללי	2
5	הוועד המקומי, בחירתו וסמכויותיו	3
7	יחסי גומלין בין הוועד המקומי לאגודה השיתופית	4
8	התנהלות הוועד המקומי	5
11	ועדות	6
12	העסקת עובדים	7
13	מכרזים והתקשרויות	8
14	מבני ציבור	9
15	תקציב הוועד המקומי	10
19	התנהלות כספית	11
21	ביטוח	12
21	בטיחות	13

--*-*-*-*-*-*

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

1. תמצית הממצאים

1.1 הועד המקומי, בחירתו וסמכויותיו

- במושב קיימת זהות ועדים פרסונאלית בין ועד ההנהלה של האגודה מושב עין יהב לבין הוועד המקומי.
- אין בוועד המקומי נציגות לתושבים שאינם חברי האגודה.

1.2 יחסי גומלין בין הועד המקומי לאגודה

למרות שמתקיימים יחסי גומלין בין האגודה לוועד המקומי (ראה הרחבה בדוח) לא קיימים הסכמי התקשרות בין הצדדים המסדיר את מערכת הזכויות והחובות ביניהם.

1.3 התנהלות הועד המקומי

- עפ"י הרישום בפרוטוקולים היות וישנה זהות וועדים חברי הועד ההנהלה של האגודה ממשיכים בישיבה נפרדת של הוועד המקומי.
- אין אישור פרוטוקול ישיבה קודמת בישיבה שלאחר מכן.
- נמצא כי במשך 5 חודשים לא התקיימה ישיבת וועד אחת.
- נמצא כי אין פרסום מועד ישיבות הוועד לכלל הציבור
- נציג המליאה אינו מוזמן לישיבות הוועד המקומי

מורשי חתימה:

- ניתן להיווכח כי, זכויות החתימה של הוועד המקומי אינן תואמות להוראות צו המועצות. על פי פרוטוקול אישור מורשי החתימה, חתימת שני עובדים של הוועד המקומי או חתימות חבר ועד הנהלה בצרוף עובד ועד מקומי, ללא חתימת היו"ר כחותם ראשון מחייבים את הוועד.

וועדת ביקורת:

- אין חברי וועדת ביקורת לוועד המקומי.
- נמצא כי, לא הוגשו בשנים האחרונות תכנית עבודה שנתית לוועדת הביקורת וכן לא הוגשו דוחות ביקורת כמתחייב.

1.4 העסקת עובדים

הוועד המקומי אינו מעסיק עובדים אלא קונה שירותי עובדים מהאגודה, כאשר לא קיים הסכם בין הגופים.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

1.5 מכרזים, רכש והתקשרויות

בדיקתנו העלתה כי למועד הביקורת ההתקשרויות הנם באמצעות ספקי האגודה כאשר לאחר מכן חויב חשבון הוועד המקומי בהתאם.
לא קיימת ועדת מכרזים ורכש **לועד המקומי**, ולא קיימים נהלים כתובים לנושא הרכש.

1.6 מבני ציבור

הבעלות על הנכסים הציבוריים היא של האגודה, כאשר אין הסכם בין האגודה לוועד המקומי, בנוגע: לשימוש בהם, האחריות על תפעולם, נשיאה בעלות הביטוח ועוד.

1.7 תקציב הוועד המקומי

- אין הפרדה מסודרת של כרטיסיות רישום הוצאות בין הוועד המקומי לאגודה.
- ניכר כי הצעת התקציב הכולל לוועד המקומי הנה 3,653 אלפי ₪ בעוד שהביצוע הנו 2,897 אלפי ₪. בוצע תיקון בדוח הכספי לאחר התערבות הביקורת.
- **נוי**- נמצאו מרכיבי מגורים, שכר ותנאים סוציאליים של עובדים בסך של כ-379,000 ₪.
- כמו כן הוצאות בגים טרקטורים ורכבים בסך של כ-7,000 ₪.
- נמצאו חיובים בגין מגורי עובדים בסך 33,000 ₪.
- הוצאות בגין מים בסך של 226,000 ₪.
- לא נמצאו פירוטים לתשלומי חשמל בסעיפי הגנים.

מסי וועד:

- מבדיקת התקציב שהוגש לשנת 2019 נמצא כי היקף הגביה המסתמן בגין מסי וועד הנה 2,401 אלפי ₪.
- התקבל מהוועד דוח חיובים שנתי לכלל התושבים במושב בסך של 2,427 אלפי ₪. בעוד שבמאזן המבוקר התקבלו הכנסות בביצוע בסך של 2,370 אלפי ₪.
- מבדיקת ההנחות עולה כי אין התאמה בין מחלקת הגביה במועצה לוועד המקומי ישנם נישומים אשר מקבלים הנחות לפי קריטריונים ללא ידיעת המועצה ולהיפך כאשר המועצה מעדכנת הנחות ללא ידיעת הוועד המקומי.
- נמצא כי ישנם 7 נישומים הזכאים להנחת נכות רפואית מעל 75% במועצה ואילו בוועד המקומי רק נישום אחד זכאי.
- אין מערכת תיאום בין הפקת החיוב הראשוני בין המועצה לוועד המקומי ניהול השומה לוקה בחוסר תיאום ובמתן הנחות שלא כדין על ידי הוועד המקומי.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

1.8 התנהלות כספית

- מנהל הקהילה של האגודה דיווח לביקורת כי רואה החשבון של הוועד המקומי הינו רואה החשבון של האגודה, ברית פיקוח.
- הועברו לביקורת הדוחות המבוקרים של הוועד המקומי לשנים 2018.
- הדוח הכספי לשנת 2019 נחתם בתאריך 22/03/2021 כשנה איחור ממועד ההגשה החוקי.
- נמצאו ליקויים ברישום החשבונאי של הכנסות ממיסי וועד מקומי שתוקנו לאחר התערבות הביקורת. קיימת הפחתה מהכנסות הוועד המקומי בגין הוצאות הנהלה וכלליות
- הדוח הכספי אושר במליאת המועצה בתאריך 22.09.2019
- הוצאות הנהלה וכלליות הנם 1020 אלפי שח מסך התקציב הכולל 3917 אלפי שח.
- הדוח הכספי לשנת 2018 נערך ב-13.08.2019 והוגש לאישור הרשות בתאריך 7.07.2019 למעלה משלושה חודשים איחור בהגשת הדוח.
- הדוח הכספי אושר במליאת המועצה בתאריך 22.09.2019

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

2. כללי

2.1 רקע כללי

לשלטון המקומי במרחב הכפרי שני רבדים: רובד עליון מליאת מועצה שנבחרה לניהול ענייניה של מועצה אזורית, שבתחום שיפוטה כמה יישובים והרובד התחתון – ועדים מקומיים שנבחרו או נתמנו לניהול ענייני היישובים.

לפי צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות) התשי"ח - 1958 (להלן: "צו המועצות"), כל ישוב יתנהל ע"י ועד מקומי.

על פי התיקון לצו המועצות האזוריות שנכס לתוקף בינואר 2005, נקבע כי הפיקוח על הוועד המקומי נתון בידי המועצה האזורית.

המועצה הינה גוף אשר מאשר את תקציב הוועד המקומי וקובע את תחומי אחריותו.

במושב ישנם כ-229 נפשות (חברי אגודה, תושבי הרחבה, שוכרי דירות ועוד) קיימות 3 ישויות משפטיות מלבד הוועד המקומי.

2.2 היקף הביקורת ומטרתה

על פי הנחיית המועצה התבקשנו לבדוק את פעילות הוועד המקומי במושב ובין היתר את הנושאים המפורטים להלן:

נאותות עבודת הוועד המקומי

פעילות הוועד המקומי בהתאם לסמכויות שהואצלו לו ע"י המועצה

ביצוע פעולות במסגרת התקציב המאושר

דיווח ובקרה כספית

ציות לחוקים והחלטות

- נהלי הביקורת שננקטו כללו בין היתר:

בחינת התנהלות הוועד המקומי בהתייחס לצו המועצות המקומיות

קריאת תקנונים, נהלים ופרוטוקולים המתייחסים לפעילות הוועד המקומי.

בחינת הבקרה על הוצאות כספים בוועד המקומי

קיום שיחות עם בעלי תפקידים: מנהל הקהילה (מזכיר הוועד המקומי), מנהלת הנה"ח, המזכירה הטכנית ועוד.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

3. הוועד המקומי, בחירתו וסמכויותיו

3.1 זהות ועדים

על פי צו המועצות, מי שמכהנים ביישוב שיתופי כחברי ועד הנהלה של האגודה השיתופית להתיישבות חקלאית יכהנו גם כחברי הוועד המקומי של הישוב (זהות ועדים). הזהות היא פרסונלית בלבד וכל גוף מהווה ישות משפטית נפרדת.

ממצאי הביקורת:

- במושב קיימת זהות ועדים פרסונלית בין ועד ההנהלה של האגודה מושב עין יהב לבין הוועד המקומי.
- אין בוועד המקומי נציגות לתושבים שאינם חברי האגודה.
- חברי הוועד נבחרו ביום 30/10/2018. הליך הבחירה שהוצג בפנינו נמצא, תקין.

על פי צו המועצות, ביישוב שיתופי שבו מספר הבוחרים שאינם חברים באגודה השיתופית הוא 10 אחוז לפחות ממספר הבוחרים ביישוב שהם חברי האגודה, רשאי תושב שאינו חבר באגודה השיתופית לפנות לשר הפנים בבקשה להורות כי ייבחרו גם נציגים של בעלי זכות בחירה ביישוב שאינם חברים באגודה השיתופית בהתאם לחלקם היחסי ביישוב. בישוב שהוא מושב או קבוצה יורה השר בדומה אם הוגשה הבקשה ע"י 10% מבין הבוחרים הרשומים ביישוב, ומספר החברים שאינם חברי האגודה השיתופית הוא 30% לפחות ממספר הבוחרים ביישוב.

על פי נתוני מזכירות היישוב, בישוב נכון למועד הביקורת (ינואר 2020) - 163 חברים מתוך 229 תושבים, ושאר התושבים הנם שוכרים ועובדים זרים, תושבים בהרחבה, שוכרי דירות ובנים של חברים ששיעורם באוכלוסייה מסתכם לכדי 28%.

לאור העובדה כי, אוכלוסיית הישוב כוללת תושבים שאינם חברים באגודה ולעיתים יתכן חשש לניגודי עניינים של חברי הוועד המקומי, שהם חברי האגודה, לגבי נושאים מסוימים ולמרות שאין חובה לכך על פי צו המועצות, מומלץ שבועד המקומי תהיה נציגות לתושבי שכונת ההרחבה.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

3.2 יו"ר הוועד המקומי וניהול ישיבות הוועד

היו"ר נבחר במסגרת ההוראות שחלות בסעיף 171 לצו המועצות עפ"י הכרזה של מנהל הבחירות. תקין
יו"ר הוועד ייבחר בישיבה הראשונה של הוועד המקומי ברוב קולות (סעיף 105 לצו המועצות).
תפקידי היו"ר :
הנחיית ישיבות הוועד
בתחילת הישיבה ימסור את הנושאים לדיון, חברים הרוצים בנושא נוסף לדיון ימסרו על כך מבעוד מועד ליו"ר הוועד בכדי שיוסיף אותו לסדר היום.
יוודא כי יירשם פרוטוקול
בכל ישיבה יאושר פרוטוקול של הישיבה הקודמת וייבדק ביצוע מטלות.
היו"ר יסכם כל ישיבה ויקרא לחברים את החלטות שהתקבלו וחלוקת המטלות.
היו"ר יקבע מועד לישיבה הבאה
היו"ר יודא כי החלטות הוועד יפורסמו

ממצאי הביקורת:

- בדיקתנו העלתה כי, יו"ר הוועד הוא היו"ר בכל הישיבות שהתקיימו עד כה.
- לא נמצא אישור פרוטוקול קודם בתחילת ישיבת הוועד המקומי כנדרש.
- נמצא כי נציג המליאה אינו מוזמן לישיבות הוועד.
- נמצאו נושאים שאינם קשורים להתנהלותו של הוועד המקומי בפרוטוקול 06/2019 סעיף 3 – חתימות לחברים, 07/2019- דואר מכירת בולים.

המלצות הביקורת:

- יש לבצע אשרור פרוטוקול קודם בתחילת כל ישיבת וועד מקומי.
- יש לתלות הודעה על מועד הישיבה וסדר יומה על דלת משרד הוועד המקומי או בסמוך לה.
- על הוועד לזמן את נציג המליאה לישיבות הוועד המקומי.
- יש לוודא מעקב תהליכי על החלטות שמתקבלות ועדכוני שוטפים בכל ישיבת וועד.
- יש לתעד נושאים בכתב ואת הדיון בו כמעקב לפרוטוקול הבא על התקדמות.
- יש להעלות נושאים לסדר יום אך ורק הקשורים להתנהלותו של הוועד המקומי.
- בפרוטוקול מוצגים אך ורק נושאים לדיון והצבעה.
- סדר היום של ישיבות הוועד המקומי תאפשר קיום ישיבות פומביות לציבור, השתתפות נציג המליאה ועמידה בשאר ההוראות להם כפוף הוועד המקומי.

3.3 סמכויות הוועד המקומי

על פי צו המועצות הוועד יהא רשאי לעשות שימוש בסמכויות אשר המועצה החליטה להאציל לו, ככל שלא תהא בכך סתירה להחלטות המועצה.
מועצה אזורית ערבה תיכונה מאצילה לוועדים המקומיים שבתחומה סמכויות.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

נמצא כי מועצה אזורית ערבה תיכונה האצילה לוועד המקומי במושב הסמכויות המואצלות כוללות בין היתר: רווחה, בריאות, איכות סביבה, נוער, מינהל, תחזוקת מבני ציבור, ועוד.

4. יחסי גומלין בין הוועד המקומי לאגודה השיתופית קהילתית והחקלאית

ביישובים כפריים יכולות לפעול שלוש ישויות משפטיות שונות אגודה חקלאית, אגודה קהילתית וועד מקומי. ישויות אלה מחויבות להתנהל בנפרד בכל הקשור בניהול חשבונות, פרוטוקולים, קבלת החלטות ולהתקשרויות. יחסי הגומלין בין הוועד המקומי לאגודה השיתופית החקלאית והאגודה הקהילתית אמורים להיות **מוסדרים בהסכם**. כך לדוגמא: בבעלות האגודה נכסים ציבוריים כגון גני ילדים, מועדון חברים, בריכת שחיה מועדון נוער ועוד, המשמשים את כלל הציבור. האגודה הקהילתית עוסקת באירועי תרבות ופעילות תרבותית במושב. הוועד המקומי רוכש שירותים מהאגודה, כגון: שירותי הנה"ח, גינון, נוי, בנין, רכש ועוד.

ממצאי הביקורת:

בדיקתנו העלתה כי למרות שמתקיימים יחסי גומלין בין האגודה לוועד המקומי (ראה הרחבה בדוח) לא קיים הסכם התקשרות בין הצדדים המסדיר את מערכת הזכויות והחובות ביניהם.

המלצות הביקורת:

- על הצדדים (האגודה והוועד המקומי) לחתום בהקדם על הסכם להסדרת יחסי הגומלין ביניהם. יש לציין כי הגעה להסכמים שיבהירו את ממשקי העבודה את הקשרים ביניהן, חלוקת הסמכות והאחריות בתחומי היישוב.
- קיים חוסר בהירות בין הוועד המקומי לאגודה בתחומי האחריות אין הפרדה מוחלטת של נושאים שבהן קיימת האצלת סמכויות לוועד ורק הן מטופלות על ידו. ראה התייחסות בנושא תקציב.
- יודגש, כי בחירת האגודה כספק יחיד תעשה בהתאם להיקף ההתקשרות ועל פי הוראות התוספת השנייה לצו המועצות בנוגע למכרזים וקבלת הצעות, אציין כי בהתאם להמלצת מרכז המועצות האזוריות, הוועדים המקומיים נדרשים להסדיר את הבעלות על מוסדות הציבור בהסכם בין הוועד המקומי לאגודה השיתופית. במסגרת אותו הסכם כאמור, ניתן במידת הצורך לקבוע כי הוועד ישתתף בהוצאות השיפוץ ויש לבחון כל מקרה לגופו.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

5. התנהלות הוועד המקומי

5.1 מועדי ישיבות הוועד המקומי והפקת פרוטוקולים

על פי צו המועצות, תדירות הישיבות תהא לפחות ישיבה רגילה אחת בכל 6 שבועות. יש למסור לכל חבר ועד או ועדה של הוועד את סדר יומה של הישיבה, לפחות 24 שעות לפני הישיבה. יש חובה לזמן את נציגי הישוב במליאת המועצה לישיבות. בכל ישיבה של הוועד המקומי יש לרשום פרוטוקול שיכיל את שמות חברי הוועד הנוכחים בישיבה, מהלך הדיונים, ההצעות ותוצאות ההצבעה. הפרוטוקול אמור להיחתם ע"י יו"ר הישיבה, ולהישלח לחברי הוועד לפחות 7 ימים לפני הישיבה הבאה. במידה והיה ערעור של חבר ועד על הפרוטוקול, יתנהל הדיון בערעור בראשית הישיבה הבאה.

להלן נושאים שנדונו בישיבות הוועד המקומי:

מספר נוכחים	פירוט הנושאים	תאריך
8 חברי ועד	זהות ועדים, מורשי חתימה	02/01/2019
8 חברי ועד	אבלות, נוי	20/02/2019
8 חברי ועד	תעריפי ארנונה לשנת 19	21/03/2019
7 חברי ועד	תכנון מול ביצוע 1-7 2019	12/09/2019
7 חברי ועד	ביטחון ושכר שומרים	25/09/2019
8 חברי ועד	תקציב נוי, מצב חייבים איכות הסביבה, משאיות ביישוב	27/11/2019
8 חברי ועד	מכירת בולים, תקציב ועד	05/12/2019
8 חברי ועד	תקציב 2020	15/12/2019

ממצאי הביקורת:

ישיבות הוועד מתקיימות עפ"י לוח שעות אחת לכל חברי הוועד. בישיבות אלה, מובאים נושאים הנוגעים גם לענייני הוועד המקומי. כמו כן, מופקים פרוטוקולים נפרדים לישיבות הוועד המקומי. סדר היום של הישיבות מופץ לחברי הוועד מראש לפחות 48 שעות לפני הישיבה. **תקין.** בבדיקתנו נמצא, כי בשנת 2019 התקיימו שמונה ישיבות של הוועד המקומי. עולה מהנתונים, כי תדירות ישיבות הוועד המקומי נמוכות מהרשום בצו, כאשר בשנת 2019 לא התקיימו ישיבות פעם בחודש וחצי או מינימום 10 ישיבות בשנה.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

- הפרוטוקולים אינם מנוהלים כראוי, אמנם נרשמים בהם שמות המשתתפים והחסרים בישיבה. הפרוטוקולים נחתמים כנדרש.
- עפ"י הרישום בפרוטוקולים היות וישנה זהות וועדים חברי הוועד ההנהלה של האגודה ממשיכים בישיבה נפרדת של הוועד המקומי.
- אין אישור פרוטוקול ישיבה קודמת בישיבה שלאחר מכן.
- נמצא כי במשך 5 חודשים לא התקיימה ישיבת וועד אחת.

המלצת הביקורת:

יש לקיים את ישיבות הוועד המקומי מדי כ-6 שבועות, כפי שמורה צו המועצות. על הוועד לאשר בישיבת הוועד את פרוטוקול ישיבת הוועד הקודמת לישיבה הנוכחית. על הוועד המקומי לציין בפרוטוקול את חברי הוועד הנוכחים והחסרים.

מניין חוקי

על פי צו המועצות, **רוב חברי הוועד** הינו מניין חוקי, במידה ואין רוב, תדחה הישיבה בשעה ואז שליש מהמשתתפים יחשבו למניין חוקי. אם גם לאחר שנדחתה לא נוכח שליש מחברי הוועד, תדחה הישיבה ל-7 ימים, ואז תהא חוקית אם נוכחים בה לפחות שליש מחברי הוועד, ובתנאי שלא יידונו בה עניינים שלא עמדו על סדר היום של הישיבה הקודמת. הצבעה נערכת בהרמת ידיים. החלטות מתקבלות ברוב קולות, למעט החלטות בהן נקבע רוב מיוחד, כאשר, מספר קולות שקול פירושו דחיית ההצעה. **מעיון בפרוטוקולים לא נמצאו חריגות התואמות את סעיף זה**

היעדרות חבר ועד מישיבות הוועד

על פי צו המועצות חבר שנעדר מישיבות המועצה 3 חודשים רצופים או שנעדר מ-3 ישיבות רצופות, יחדל להיות חבר ועד מקומי, ובלבד שראש המועצה או הממונה על המחוז שלח לו הודעה. הכללים לא חלים על חבר ועד שנעדר מישיבה ברשות, נעדר בשל מחלה, שירות בצה"ל או שליחות ציבורית. **מעיון בפרוטוקולים לא נמצאו חריגות התואמות את סעיף זה**

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

תביעות משפטיות

הוועד המקומי רשאי להגיש תביעה או לעשות כל פעולה משפטית או להיות בעל דין בכל משפט או הליך בקשר לתפקידיו ולענייניו, או אם הדבר נראה לו דרוש לצורך קיומן או הגנתן של זכויות הוועד המקומי או להגנת עובדיו, חבריו, ומוסדותיו בקשר לתפקידם.
נמצא כי לא הוגשו ע"י הוועד המקומי תביעות משפטיות.

5.2 אחריות חברי ועד מקומי

יו"ר ועד מקומי וחברי הוועד אינם זכאים לשכר בקשר לביצוע תפקידם.
חבר ועד מקומי אינו יכול לכהן כנציג ישובו במליאת המועצה.
חל איסור כי בוועד מקומי יכהנו שני קרובי משפחה או יותר.
חבר ועד מקומי, סוכנו או שותפו, או תאגיד שיש לאחד מהאמורים חלק העולה על 10 אחוזים בהונו או ברווחיו, או שאחד מהם מנהל או עובד אחראי בו, לא יהיה צד לחוזה או לעסקה עם הוועד המקומי.
בסקירת יישום ההוראות הנ"ל לא נמצאו ליקויים.

5.3 מורשי חתימה

על פי צו המועצות, חתימת יו"ר הוועד יחד עם חתימת חבר ועד מקומי או עובד של הוועד המקומי ובצירוף חותמת הוועד המקומי תחייב את הוועד. יו"ר הוועד חייב לאשר כל הוצאה של כספים מחשבון הוועד המקומי בנוסף לחתימת בעל תפקיד ו/או חבר וועד נוסף.

ממצאי הביקורת:

- מעיון בפרוטוקול הישיבה לאישור זכויות חתימה של ועד מקומי מושב עין יהב מתאריך 26.04.20 עולה כי מונו 3 מורשי חתימה.
- נמצא, כי בפרוטוקול מורשי החתימה שערכה ברית פיקוח הסמיכה אף את אורן בר לבן מרכז המשק כחותם ראשון ואילו יו"ר הוועד המקומי יותם גינת בקבוצה ב' יחד עם איילה הרויץ כמורשי חתימה.
- ניתן להיווכח כי, זכויות החתימה של הוועד המקומי אינן תואמות להוראות צו המועצות. על פי פרוטוקול אישור מורשי החתימה, חתימת שני עובדים של הוועד המקומי או חתימות חבר ועד הנהלה בצירוף עובד ועד מקומי, ללא חתימת היו"ר כחותם ראשון מחייבים את הוועד.

המלצות הביקורת:

- יש להסיר את מר אורן בר לבן ולהעבירו להיות חותם שני יחד עם אילה הורביץ ויו"ר הוועד מר יותם גינת כחותם ראשון.
- יש לאשר פרוטוקול זכויות חתימה התואם להוראות צו המועצות יו"ר הוועד וחבר וועד נוסף או עובד וועד/גזבר.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

6. ועדות

כללי

על פי צו המועצות, ועד מקומי רשאי למנות ועדות קבועות לעניינים או למקרים מיוחדים ולהטיל עליהן תפקידים כפי שיראה לו. ועדות אלה רשאיות לקבוע לעצמן את סדרי עבודתן ודיוניהן.

ממצאי הביקורת:

- נמצא כי קיימת ועדת נוי במושב עין יהב אשר משותפת לשלושת הישויות הפועלות במושב אגודה חקלאית, אגודה קהילתית, והוועד המקומי.
- נמצאו פרוטוקולים הדנים בנוי בתחום היישוב.

המלצת הביקורת:

על הוועד המקומי לפעול במגוון וועדות הקשורות לתחום אחריותו כגון: חינוך, ביטחון, רכש והתקשרויות.

6.1 ועדת ביקורת

עפ"י סעיף 130 לצו המועצות נדרשת המועצה למנות ועדת ביקורת מבין תושבי היישוב אשר אינם חברי ועד מקומי, מתוך רשימת תושבים שיציעו את מועמדותם. מספר חברי וועדת הביקורת לא יפחת משלושה ולא יעלה על חמישה. סמכויות- לצורך ביצוע תפקידיה, רשאית ועדת הביקורת לקבל מכל חבר ועד מקומי או עובד ועד מקומי, ידיעות, מסמכים והסברים הדרושים לה. חובות- בתוך שלושה חודשים מתום כל שנה תמציא ועדת הביקורת לוועד המקומי טיוטת דוח הביקורת מפורט שיתייחס לפעילות הועד המקומי ותערוך את דוח הביקורת הסופי. בתוך חמישה מתום כל שנה, תמציא ועדת הביקורת לידי הועד המקומי, ראש המועצה ולידי הועדה לענייני ביקורת של המועצה את הדוח הסופי. דוח הביקורת יהא פתוח לעיון של כל תושב ביישוב וסיכום תמציתי ממנו יופץ לכל תושבי היישוב בתוך 14 ימים ממועד הגשתו למועצה. בהתאם לצו המועצות, נדרשת המועצה לבחור ועדת ביקורת לכל ועד מקומי מבין תושבי היישוב מתוך רשימת תושבים שיציעו מועמדותם.

ממצאי הביקורת:

- אין חברי וועדת ביקורת לוועד המקומי.
- נמצא כי, לא הוגשו בשנים האחרונות תכנית עבודה שנתית לוועדת הביקורת וכן לא הוגשו דוחות ביקורת כמתחייב.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

המלצות הביקורת:

- יש למנות וועדת ביקורת, ולהעבירה לאישור המועצה, להתנהלות הוועד המקומי והח"מ ינחה אותה כיצד לערוך ביקורת שנתית לוועד המקומי.
- במידה ואין באפשרות הוועד המקומי למנות וועדת ביקורת תפנה המועצה לביקורת חיצונית שתבקר את התנהלות הוועד המקומי תוך דגשים לביקורת שיינתנו ע"י מבקר המועצה.

7. העסקת עובדים

על פי צו המועצות, ועד מקומי רשאי באישור המועצה למנות ולהעסיק עובדים לצורך ביצוע תפקידיו, ובתנאי שיש למשרות אלו הקצבה בתקציבו המאושר של הוועד. תנאי קבלת והעסקת עובדי הוועד המקומי יהיו כשל עובדי המועצה האזורית, על פי תנאי ההסכם הקיבוצי. לא יהיה לעובד ועד (לו, לבני משפחתו, שותפו...) כל חלק או טובת הנאה בכל חוזה או עסק שנעשה עם הוועד.

על הוועד חלה חובת פרסום מכרז לגבי העסקת עובדים (חוק חובת המכרזים התשנ"ב 1992) לא יתקל אדם לעבודה בוועד המקומי שעליה ממונה קרוב משפחה שלו, וכן לא יתקבל עובד שהוא קרוב משפחה של חבר הוועד המקומי (בן זוג, הורה, בן, בת, אח, אחות, גיס, גיסה, דוד, בן אח, בת אח....).

ממצאי הביקורת:

הוועד המקומי אינו מעסיק עובדים, השירותים הניתנים לוועד הנם מהאגודה ללא כל הסכמי התקשרות מסודרים (ראה הרחבה בהמשך).

המלצת הביקורת:

על הוועד לערוך מערכת התקשרויות מסודרת אשר תהווה בסיס חוקי לתשלום בגין שירות שמבצעת האגודה לוועד המקומי.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

8. מכרזים והתקשרויות

חובת מכרזים

על פי דיני המועצות האזוריות, על הוועד המקומי חלה חובת המכרזים ו/או קבלת הצעות מחיר לקבלת שירותים, רכישות טובין ומקרקעין וביצוע עבודות/פרויקטים שונים בהתאם להוראות התוספת השנייה לצו המועצות האזוריות.

על פי צו המועצות, **במקרים מיוחדים** רשאי הוועד המקומי להתקשר בחוזה ללא מכרז, כגון: חוזה הנערך עם הספק היחיד בארץ לאותם טובין, חוזה להזמנה דחופה להצלת נפש או רכוש, חוזה לביצוע עבודה מקצועית הדורשת ידע ומומחיות מיוחדים או יחסי אימון מיוחדים ועוד.

ממצאי הביקורת:

בדיקתנו העלתה כי למועד הביקורת ההתקשרויות הנם באמצעות ספקי האגודה כאשר לאחר מכן חויב חשבון הוועד המקומי בהתאם.

8.1 נהלי רכש

בדיקתנו העלתה כי, לא קיימת ועדת מכרזים ורכש **לוועד המקומי**, ולא קיימים נהלים כתובים לנושא הרכש.

9. מבני ציבור

על פי צו המועצות, הוועד המקומי רשאי לרכוש, לקבל ולהחזיק מקרקעין ומטלטלין וכל זכות או טובת הנאה בהם ולנהוג בכל אלה דרך בעלים, ובלבד שלא ימכור מקרקעין הרשומים על שמו, לא יחליפם, לא ימשכנם ולא יחכירם לתקופה של למעלה מ-3 שנים אלא באישור המועצה. הוועד המקומי רשאי לקבל מלוות פיתוח להקמת מבני ציבור או רכישתם, עבודת תשתית לצרכי ציבור ופיתוח שטחים ציבוריים פתוחים וזאת באישור המועצה והממונה.

ממצאי הביקורת:

מסקירת הביקורת עולה כי הבעלות על הנכסים הציבוריים היא של האגודה, כאשר אין הסכם בין האגודה לוועד המקומי, בנוגע: לשימוש בהם, האחריות על תפעולם, נשיאה בעלות הביטוח ועוד.

המלצת הביקורת:

יש להסדיר בהסכם בין האגודה לוועד המקומי את האחריות על מבני הציבור והשימוש בהם. ספריה, מרפאה, בית כנסת, אולם ספורט, מועדון חברים, מועדון נוער.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

10. תקציב הוועד המקומי

כללי

לשם מילוי תפקידו הוועד המקומי אמור להכין תקציב מפורט שנתי של הכנסות והוצאות. את התקציב יש להגיש לאישור המועצה עד ל-1 באוקטובר שלפני שנת הכספים.

הבסיס החוקי:

צו המועצות האזוריות בסעיפים 135-90 סעיף 90 קובע כי כל יישוב יתנהל עפ"י וועד מקומי. מרבית הסעיפים דנים בבחירת הוועד המקומי, היו"ר ועוד.. סעיף 132 קובע כי לוועד המקומי יהיו כל הסמכויות שאצלה לו המועצה במגבלות שקבעה המועצה. הוועד יכול לפעול בעצמו אך יכול לבקש מהמועצה לפעול בשמו בנושא התקשרות לרכישת טובין או שירות שיממן הוועד. הוועד רשאי למנות עובדים וקליטתם תהא על פי הנהלים ברשות ועפ"י תנאי השכר ברשות. הוועד רשאי להטיל מסי וועד באישור המועצה. הוועד צריך להכין תקציב ולהביאו לאישור המועצה, בסמכות המועצה לשנות את התקציב. הוועד צריך להכין דוחות מבוקרים עפ"י כללי הדיווח הנהוגים במועצה. הוועד רשאי לקבל הלוואות לפיתוח בלבד ובאישור המועצה.

ממצאים והערות:

- תקציב ועד מקומי עין יהב עומד על כ-570,900 ₪ בשנה (לשנת 2019).
- נמצא, כי תקציב הוועד המקומי מושב עין יהב לשנת 2019 אושר בישיבת הוועד המקומי ב-03.04.2019, ואושר במועצה ב-12.05.2019 **לאחר המועד הנקוב בצו המועצות.**
- יש להקפיד ולהגיש את התקציב למועצה על פי המועד הרשום בצו המועצות.

10.1 מעקב ודיווח

הכנת התקציב מתבצעת על ידי הנה"ח, מנהל הכספים ומנהל הקהילה. תקציב הוועד המקומי מאושר ומפורסם לציבור. מעקב תקציבי מתנהל על ידי הנה"ח אחת לרבעון. הוצג בפנינו מעקב תקציבי חציוני (01-12/19). לא מצאנו תיעוד לדיווח בנוגע למעקב תקציבי בישיבות הוועד המקומי. יש לדווח ביצוע בפועל מול התקציב מדי חצי שנה בישיבות הוועד המקומי ולתעד הדיווח.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

10.2 תקציב מול ביצוע

התנהלות הוועד המקומי אמורה להתקיים בהתאם לתקציב שאישרה לו המועצה. הוועד רשאי לבקש מהמועצה עדכון לתקציב הוועד במהלך שנת הכספים.

ממצאי הביקורת:

- אין הפרדה מסודרת של כרטיסיות רישום הוצאות לוועד המקומי על כל סעיפיו כפי שמופיע בתקציב הרגיל לוועד מקומי.
- ניכר כי הצעת התקציב הכולל לוועד המקומי הנה 3,653 אלפי ₪ בעוד שהביצוע הנו 2,897 אלפי ₪. לאור חוסר גביה במסי הוועד המקומי.
- לא נמצאו פירוטים לתשלומי חשמל בסעיפי הגנים.

המלצות הביקורת:

- יש להפריד באופן מוחלט הוצאות הקשורות לוועד המקומי. כאשר לא מתקיימים יחסי עובד מעביד לא ניתן לרשום הוצאות הקשורות ליחסי עובד מעביד, תנאים סוציאליים, מגורי עובדים, וכו'. על הוועד לפעול במערכת יחסי גומלין בין האגודות הפועלות במושב ולכוון מערכת הסכמי התקשרות כאשר יהוו תוקף חוקי לפעילות כספית בין ישות פרטית לישות מוניציפאלית.
- חל איסור להתקשר עם גורמים "פרטיים" לוועד המקומי.

10.3 בדיקת סעיפי המאזן

ממצאי הביקורת:

אין מאזן בוחן נפרד רק להתנהלות הוועד, מאזן שהוגש הנו מאזן הכולל העברות לאגודה קהילתית.

מבדיקת הוצאות כספיות בסעיפי התקציב נמצא כי בכל סעיף שהוצא במאזן הבוחן לשנת 2019 נזי- נמצאו מרכיבי מגורים, שכר ותנאים סוציאליים של עובדים בסך של כ-379,000 ₪. כמו כן הוצאות בגים טרקטורים ורכבים בסך של כ-7,000 ₪. נמצאו חיובים בגין מגורי עובדים בסך 33,000 ₪. הוצאות בגין מים בסך של 226,000 ₪. בית כנסת- נמצאו חיובים בגין לינה, הוצאות כיבוד שמסתכמות בכ- 4,200 ₪. בית עלמין – בגין מה קיימת הוצאה למחסני השוק 796 ₪.

בריאות- נמצאו חיובים בגין הוצאות לאמבולנס בסך 5,350 ₪. חיובי חשמל בסך 9,596 ₪.

תרבות- נמצאו חיובי טלוויזיה בכבלים בסך 16,526 ₪.

ביטחון- מגורי ביטחון ישנו חיוב שנתי של 16,500 ₪ בגין שכירות מבנה. משכורת עובדים של הביטחון בסך של 143 אלפי ₪.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

ביטחון ריסוס- כ- 6,800 ₪.

חינוך- נמצאו חיובים בשכר וסוציאליות בסך של כ-931,492 ₪.

נמצאו חיובים של מגורי עובדים בסך של 56,000 ₪.

נמצאו חיובים וזיכויים של מכינת עין יהב בכרססת חינוך בוועד המקומי.

נמצאו חיובים בגין צהרון.

המלצות הביקורת:

- עולה מהנתונים לעיל כי בשנת 2019 הוועד לא מעסיק עובדים אלא משאיל עובדים לטובת הטיפול והאחזקה שמבוצע בכל אותם סעיפים לעיל שהוזכרו.
- יש לציין כי הוראות החוק קובעות כי חל איסור להתקשר עם גוף פרטי(האגודה החקלאית) עם הוועד המקומי ללא כל הסכם התקשרות ברור(כפי שצוין בפרק נכסי ציבור) לרבות הסכמי חינוך, ביטחון, תחזוקה וגינון.
- על הוועד להקים מערכת התקשרויות מול האגודה החקלאית והאגודה הקהילתית לצורך מתן שירותי עובדים באופן חוקי עם עלויות חודשיות לכל עובד שנדרש לתפעול הוועד המקומי, או לחילופין הוועד המקומי יפעל להסדיר באופן חוקי תיק ניכויים ובו יקלוט עובדים תחת חסותו.
- על הוועד להימנע מחיובים שאינם קשורים לתחום אחריותו המוניציפאלית כגון: מגורים ולינה, הוצאות ביטוח ודלקים על כלי עבודה ועוד.
- יש לשקול מחדש הוצאות המים לנוי ואת הוצאות התחזוקה על המושב לבצע בדיקה יסודית של רישום מדי המים המשמשים את הנוי ואת כלל השטחים המגוננים במושב.
- מבחינת הוצאות המים לנוי נמצא כי החיוב בגין מים הנו גבוה.
- מדגימת כרססת המים שנשלחה לשנת 2020 נמצא חיובים יומיים של כלל מדי המים לגינון ב- 8700 קוב ליום. סכום זה אינו הגיוני כלל. הביקורת סבורה, כי המדובר בהוצאה מהותית שלה יש לקבוע סכומי מקסימום. הביקורת ממליצה לבחון את עלות הוצאות הגינון בהשוואה למספר התושבים, להיקף שטחי הגינון הקיימים ומיקומם וכן, בהשוואה לישובים דומים אחרים.

10.4 מיסי וועד

ממצאי הביקורת:

- מבדיקת התקציב שהוגש לשנת 2019 נמצא כי היקף הגביה המסתמן בגין מיסי וועד הנה 2,401 אלפי ₪.
- התקבל מהוועד דוח חיובים שנתי לכלל התושבים במושב בסך של 2,427 אלפי ₪. בעוד שבמאזן המבוקר התקבלו הכנסות בביצוע בסך של 2,370 אלפי ₪.
- עולה מנתונים לאור דוח הגביה שהתקבל כי הוועד נמצא ביתרת זכות של 26 אלפי ₪. ומאידך קיימת יתרת חובה שטרם נגבתה בסך 31 אלפי ₪.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

- מבדיקת ההנחות עולה כי אין התאמה בין מחלקת הגביה במועצה לוועד המקומי ישנם נישומים אשר מקבלים הנחות לפי קריטריונים ללא ידיעת המועצה ולהיפך כאשר המועצה מעדכנת הנחות ללא ידיעת הוועד המקומי.
- לדוגמא נמצא כי ישנה גברת בשם ד. פ אשר זכאית להנחה של 20% הורה יחיד ובפעול בספרי הוועד מקבלת 30% הנחה.
- נמצא כי ישנן הנחות הורה יחיד כאשר ישנה התאמה אחת בלבד המופיעה בספרי המועצה בוועד המקומי כזכאית להנחה שתיים הנותרות הזכאיות אין התאמה בין הנישומים.
- נמצא כי ישנם 7 נישומים הזכאים להנחת נכות רפואית מעל 75% במועצה ואילו בוועד המקומי רק נישום אחד זכאי.
- אין מערכת תיאום בין הפקת החיוב הראשוני בין המועצה לוועד המקומי ניהול השומה לוקה בחוסר תיאום ובמתן הנחות שלא כדין על ידי הוועד המקומי.
- מספרי המשלם אינם תואמים בוועד המקומי ובספרי המועצה.

המלצות הביקורת:

- יש לבנות נוהל עדכון שומת ארנונה בין המועצה והוועד המקומי. נוהל זה יהווה ממשק מעודכן ונכון בין הגביה במועצה לוועד המקומי בכל שינוי שמתרחש בגביה במועצה ו/או בוועד המקומי יבוצע עדכון בין שני הגורמים הנ"ל ואף אחת לרבעון תבוצע התאמה בין שני הגורמים.
- הוועד המקומי חייב לפעול עפ"י הוראות החוק ולעדכן הנחות בסמכות חוקית שנתנה לו.
- על הוועד להעניק לנישום את ההנחה המגיעה לו כחוק מנהלת הארנונה במועצה מאשרת את ההנחות המוענקות כחוק ועל הוועד המקומי להעניק את ההנחה הדרושה.
- הוועד מחויב לעדכן את מחלקת הגביה והגזברית ברישום ההנחות הניתנות לתושבים במושב.
- על הוועד להמציא לביקורת דוח יתרות חוב במיסי וועד לאורך השנים. יתרות החוב ומיהם הנישומים החייבים יתרות אילו.
- על המועצה לאסור "פתיחות" של עדכון הנחות "עצמאיי" לכל וועד מקומי ולאשר את ההנחות הניתנות באופן שבו יוצג דוח מקבלי ההנחות במושב (מיסי וועד) לבין ההנחות שמוטמעות במערכת הגביה במועצה.
- יש לבצע באופן מיידי בדיקה יסודית של שומת הארנונה במושב עין יהב וכן בדיקת ההנחות הניתנות בוועד ולהתאימם לדרישת החוק.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

11. התנהלות כספית

11.1 הנה"ח

ממצאי הביקורת:

האגודה נותנת שרותי הנה"ח לוועד המקומי.
בדיקתנו העלתה כי לא נבחנו הצעות נוספות לביצוע ניהול החשבונות של הוועד המקומי.
אין הסכם למתן שירותי הנה"ח של האגודה לוועד המקומי.

המלצות הביקורת:

- יש לעגן את שרותי הנה"ח שניתנים ע"י האגודה לוועד המקומי בהסכם.
- מומלץ לקבל מספר הצעות מחיר לביצוע הנה"ח של הוועד המקומי.

11.2 ביקורת חשבונות דוח כספי מבוקר

על פי צו המועצות, חשבונות הוועד המקומי אמורים להיות מבוקרים ע"י רו"ח.
יו"ר הוועד חייב להכין דוח כספי מבוקר בידי רו"ח סמוך לסיום שנת הכספים ולא יאוחר מ-
31 במרץ בגין השנה שחלפה.
הדוח הכספי יאושר בישיבת הוועד וייחתם ע"י יו"ר הוועד והגזבר.
דוח כספי מבוקר יוגש למועצה לא יאוחר מ-30.4 מתום שנת הכספים שחלפה.
תמצית הדוח תופץ לכל תושבי היישוב בתוך 14 ימים מיום הגשת הדוח למועצה.

ממצאי הביקורת:

- מנהל הקהילה של האגודה דיווח לביקורת כי רואה החשבון של הוועד המקומי הינו רואה החשבון של האגודה, ברית פיקוח.
- הועברו לביקורת הדוחות המבוקרים של הוועד המקומי לשנים 2018.
- הדוח הכספי לשנת 2018 נערך ב-13.08.2019 והוגש לאישור הרשות בתאריך 7.07.2019 למעלה משלושה חודשים איחור בהגשת הדוח.
- הדוח הכספי לשנת 2019 נחתם בתאריך 22/03/2021 כשנה איחור ממועד ההגשה החוקי.
- נמצאו ליקויים ברישום החשבונאי של הכנסות ממיסי וועד מקומי שתוקנו לאחר התערבות הביקורת. קיימת הפחתה מהכנסות הוועד המקומי בגין הוצאות הנהלה וכלליות
- הדוח הכספי אושר במליאת המועצה בתאריך 22.09.2019
- הוצאות הנהלה וכלליות הנם 1020 אלפי שח מסך התקציב הכולל 3917 אלפי שח.
- הדוחות חתומים ע"י יו"ר הוועד המקומי וחבר ועד נוסף.
- תמצית הדוחות הכספיים המבוקרים אינם מופצים לתושבים, כמתחייב.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

המלצות הביקורת:

- על הוועד המקומי למנות את רואה החשבון, כרו"ח של הוועד המקומי, ולתעד את הבחירה בפרוטוקול.
- יש להפיץ תמצית הדוחות הכספיים המבוקרים לתושבים כנדרש בצו המועצות.
- יש לאשר את הדוחות המבוקרים של הוועד המקומי בישיבות של הוועד המקומי.

11.3 חשבון בנק

על פי צו המועצות, ועד מקומי אמור לפתוח **חשבון נפרד** לפעילותו.
כל הכספים שנגבים מתושבים או מועברים אליו מאת המועצה האזורית, יופקדו לחשבון הבנק של הוועד.
עולה מסקירתנו כי לוועד המקומי חשבון בנק נפרד וכי כל הכספים מהמועצה האזורית מועברים אליו.
כספים הנגבים מתושבים נגבים ע"י האגודה באמצעות כרטיס אשראי ומועברים במרוכז לחשבון הוועד המקומי.
קיים חשבון בנק נפרד בבנק הבינלאומי סניף באר שבע מס ח-ן 766666 ומתאים להתנהלות הוועד המקומי.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

12. ביטוח

על הוועד המקומי להסדיר נושאי ביטוח שונים: **זירקטורים-ביטוח** לכל בעלי התפקידים ביישוב כגון: מזכיר, גזבר, הנהלה, חברי ועדים, **רכוש-מבנים**, מתקנים, גני שעשועים, בריכה ועוד, **ביטוח צד שלישי**, **חבות מעבידים** - בגין אחריות כמעסיקים של עובדים על כל העובדים עבור הוועד המקומי אם כעובדים ואם כמתנדבים. מנהל הקהילה של האגודה מסר שכל סוגי הביטוח נערכים ע"י האגודה, כיוון שהוא בעל הנכסים ביישוב והוא זה שמעסיק את העובדים.

ממצאי הביקורת:

- בדיקתנו העלתה, כי חשבון הוועד המקומי אינו מחויב בגין ביטוח לתקופה 22-07-2019 עד 22-07-21 בגין ביטוח צד ג' ונושאי משרה.
- הוצגה בפנינו פוליסת ביטוח נושאי משרה, תקפה עד לתאריך 21-07-21 של חברת ביטוח כלל.

המלצת הביקורת:

על הוועד להיות מבוטח כישות עצמאית לכל דבר ולקבל את כלל מרכיבי ההגנה שהוגדרו לעיל. מומלץ לבצע סקר מחירים לקראת חידוש הפוליסה.

13. בטיחות

הוועד המקומי אחראי על הבטיחות בתחום היישוב בשגרה ובכל פעילות חברתית תרבותית המתקיימת ביישוב. על פי תקן משחקי ילדים 1498 משנת 2006, האחריות להצבת מתקנים ולהפעלת מערך התחזוקה לפי תקן חלה על בעל המקום, הרשות המקומית בגני שעשועים ציבוריים ובעלי השטח בגן שעשועים פרטי. כל מתקני היישוב (מבנים, גנים, מתקני שעשועים), מחויבים בביקורת בטיחות תקופתית ובחתימת יועץ בטיחות לתקינותם כבסיס להפעלת הביטוח. בכל אירוע יישובי יש להתייעץ עם יועץ הבטיחות לבחינת הדרישות המקצועיות המתחייבות מהחוק. אירועים מעל 200 איש מחייבים רישוי עסקים כמתחייב. (תוכנית אירוע, אבטחה, פיני רפואי, כיבוי אש, גידור, רישוי למזון וביטוח לאירוע). יש למנות יועץ בטיחות מקצועי לכל אירוע ביישוב והוא הסמכות להגדיר דרישות החוק. דווח לנו ע"י מנהל הקהילה כי יש ביישוב ממונה בטיחות וכן רב"ש במשרה חלקית. ביישוב לא מתקיימים אירועים המוניים להוציא פעמיים בשנה טקסי זיכרון מרובי משתתפים. לא נהוג להתייחס לאירועים אלה כאל אירועים המוניים המחייבים הערכות מיוחדות. הוצגו בפנינו אישורים מטעם בודק לגני המשחקים במושב עין יהב לשנת 2019 (למעט חודש 11/2019) שבוצע על ידי חברת בר הנדסה ובטיחות.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

תגובת הוועד:

שלום רב,
להלן התייחסותנו לדוח המבקר:

- ככלל משנת 2021 מושב עין יהב התחיל להתנהל עם הפרדה מלאה של שלושת הישויות בישוב – אגודה חקלאית, וועד מקומי ואגודה קהילתית. הרבה מן הממצאים קשורים לנושא ההפרדה בין הישויות, כך שמשנת 2021 נקודות אלו נפתרו.
- בין האגודות קיים הסכם חתום מיולי 2020, המסדיר את ההתנהלות בין הישויות. גם בנושא יש מספר הערות בדוח.
- ניהול ישיבות הוועד המקומי (סעיף 3.2) – נחדד את הנהלים בנושא זימון ישיבות, הזמנת נציג המליאה ואישור פרוטוקולים קודמים.
- יחסי גומלין (סעיף 4) – כפי שנכתב בפתחה נושא זה הוסדר מינואר 2021. מתקיים הליך של הצעות מחיר לכל מתן שירותים. נמשיך להקפיד על נוהל זה.
- מועדי ישיבות והפקת פרוטוקולים (5.1) – אכן יש מה לשפר. נקפיד על הפרדה של הנושאים בין הוועד המקומי לאגודה החקלאית תוך זימון ישיבות סדירות כל כ 6 שבועות ואישור פרוטוקול הישיבה הקודמת.
- מורשי חתימה (סעיף 5.3) – ההמלצה עודכנה כך שחתימה של יו"ר הוועד המקומי בצרוף עם חבר ועד או עובד הוועד תחייב את הוועד.
- ועדת ביקורת (סעיף 6.1) – נעשה מאמצים על מנת למנות ועדת ביקורת למושב. העסקת עובדים (סעיף 7) – משנת 2021 הוועד המקומי מעסיק מספר עובדים בהתקשרות מסודרת.
- מבני ציבור (סעיף 9) – קיים הסכם בין האגודות המסדיר את האחריות והשימוש של במבני הציבור.
- בדיקת סעיפי מאזן (סעיף 10.3) – צריכת המים של הנוי לשנה היא כ 6000 קוב לשנה.
- מיסי ועד (סעיף 10.4) – נקדם שיתוף פעולה עם המועצה על מנת להשוות את הנתונים של ההנחות הניתנות לארנונה.

בברכה,

מוטי וגשל

מרכז משק/מנהל עסקי

עין יהב

0585588229

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

מועצה אזורית ערבה תיכונה

דוח הביקורת הפנימית

ועד מקומי במושב חצבה

- ינואר 2020 -

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

לכבוד

וועד מקומי חצבה

הנדון: ביקורת בוועד מקומי חצבה

במהלך החודשים ינואר 2020 - עד ינואר 2021 ערכתי ביקורת בנושא הנדון, מצ"ב טיוטת דוח הביקורת.

הממצאים הכלולים בטיטת הדוח אינם סופיים ומוחלטים שהרי הטיוטה באה לאפשר למבוקרים לתת הסברים לדברים המועלים בה.

יש להקפיד על סודיות מוחלטת וחשיפת הטיוטה אך ורק בפני הנוגעים בדבר, לצורך גיבוש התגובה.

פרסום טיוטת הדוח או חלק ממנה אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

אבקש לקבל את התייחסות הוועד לטיטת הדוח בהקדם ולא יאוחר מיום 15/07/2021.

בכבוד רב,

אייל גמליאל
מבקר המועצה

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

ת ו כ ן

1	תמצית הממצאים	1
3	כללי	2
4	הוועד המקומי, בחירתו וסמכויותיו	3
6	יחסי גומלין בין הוועד המקומי לאגודה השיתופית	4
7	התנהלות הוועד המקומי	5
9	ועדות	6
10	העסקת עובדים	7
11	מכרזים והתקשרויות	8
12	מבני ציבור	9
13	תקציב הוועד המקומי	10
15	התנהלות כספית	11
18	ביטוח	12
19	בטיחות	13

--*-*-*-*-*-*

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

1. תמצית הממצאים

1.1 הועד המקומי, בחירתו וסמכויותיו

קיימת זהות ועדים פרסונאלית בין ועד ההנהלה של אגודה מושב חצבה לבין הוועד המקומי מושב חצבה. אין נציגות של תושבי ההרחבה בוועד המקומי. לאור העובדה כי, אוכלוסיית המושב כוללת תושבים שאינם חברים באגודה ולעיתים יתכן חשש לניגודי עניינים של חברי הוועד המקומי, שהם חברי האגודה, לגבי נושאים מסוימים ולמרות שאין חובה לכך על פי צו המועצות, מומלץ שבוועד המקומי תהיה נציגות לתושבים שוכרים שאינם חברי אגודה.

1.2 יחסי גומלין בין הוועד המקומי לאגודה

למרות שלא מתקיימים יחסי גומלין בין האגודה לוועד המקומי (ראה הרחבה בדוח) לא קיים הסכם התקשרות בין הצדדים המסדיר את מערכת הזכויות והחובות ביניהם.

- שתי הישויות פועלות כמקשה אחת במושב חצבה, אין כלל הפרדה בהתנהלות השוטפת.
- על הצדדים (האגודה והוועד המקומי) לחתום בהקדם על הסכם להסדרת יחסי הגומלין ביניהם.

• אין הפרדת ניהול – בין הוועד לאגודה השיתופית החקלאית

1.3 התנהלות הוועד המקומי

עפ"י סעיף 48 לצו המועצות האזוריות שהוחל גם על הוועדים המקומיים בסעיף 132(ג) יש לקיים ישיבה אחת ל- 6 שבועות קרי לפחות 10 ישיבות בשנה, הסעיף מוסיף כי המועצה רשאית להחליט שלא לקיים ישיבות רגילות בחודשים ניסן ותשרי.

- ישיבות הוועד המקומי מתקיימות במסגרת ישיבות ועד ההנהלה של האגודה.
- לא התקיימו ישיבות וועד מקומי לשנים 2018-2019 הישיבות נערכו במסגרת ישיבות הנהלת האגודה עם נושאים הקשורים להתנהלותו של הוועד המקומי בניגוד להוראות החוק הקובעות הפרדה מוחלטת בין הישויות על הוועד לקיים ישיבה אחת ל- 6 שבועות.
- נציג הישוב במליאת המועצה האזורית אינו מוזמן לישיבות הוועד כנדרש.
- זכויות החתימה של הוועד המקומי אינן תואמות להוראות צו המועצות, ראה הרחבה בדוח.
- אין וועדת ביקורת פעילה בוועד המקומי.
- בשנים האחרונות לא הוגשו דוחות ביקורת כמתחייב, על פעילות הוועד כנדרש.

1.4 העסקת עובדים

הוועד המקומי אינו מעסיק עובדים אלא קונה שירותי עובדים מהאגודה, כאשר לא קיים הסכם בין הגופים.

יש להסדיר בהסכם בין הוועד המקומי לאגודה קניית שירותים של עובדי האגודה ולוודא את נאותות העסקתם בהתאם להוראות החוק.

1.5 מכרזים והתקשרויות

אין כלל מערכת לניהול רכש, מלאי, מכרזים והתקשרויות בסמכות הוועד, האגודה מנהלת את מערך ההסכמים והתקשרויות.

קיים רישום כספי של האגודה לוועד המקומי בדבר השירות/ציוד שניתן לוועד המקומי.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

• כל התנהלות מושב חצבה מבוצעת רק על ידי האגודה כך שאין הפרדה מוחלטת בין הוועד לאגודה.

• האגודה הנה ישות משפטית פרטית נפרדת ופועלת מתוקף החלטות אסיפת החברים כך שאין בסמכותה לקבל החלטות עבור תושבים שאינם חברי האגודה.

1.6 מבני ציבור

הבעלות על הנכסים הציבוריים היא של האגודה, כאשר אין הסכם בין האגודה לוועד המקומי, בנוגע: לשימוש בהם, האחריות על תפעולם, נשיאה בעלות הביטוח ועוד. אין הסדרה כלל במסגרת חוזים והתקשרויות בכל הנוגע למבני ציבור ומתן שירותים לוועד המקומי.

1.7 תקציב הוועד המקומי

תקציב הוועד המקומי מושב חצבה לשנת 2019, הוגש למועצה לאחר המועד הנקוב בצו המועצות.

התקציב לא אושר בזמן המתחייב בחוק, אין הפרדה ברורה בין תקציב הוועד המקומי לאגודה, ולא הופרד התמחיר של הוועד המקומי מתמחיר האגודה. ניתן לראות כי בפרוטוקול אישור תקציב הוועד מיום 03.02.19 נושא דיון לישיבה הנו אישור תקציב אגודה+ וועד מקומי

- אין ניהול נפרד של כספי הוועד כמתחייב בחוק.

- אין בקרה על ניהול תקציב הוועד היות והתקציב הנו חלק מהתנהלות האגודה ובכך לא נשמרת מסגרת התקציב כנדרש.

1.8 התנהלות כספית

הנה"ח של האגודה מספקת שירותי הנה"ח לוועד המקומי, נמצא, כי לא נבחנו הצעות נוספות לביצוע ניהול החשבונות של הוועד המקומי כמוכן לא נמצא הסכם התקשרות למתן שירותי הנה"ח של האגודה לוועד המקומי.

לא נמצא הסכם התקשרות מול רו"ח שיבקר את חשבונות הוועד המקומי.

רואה החשבון של הוועד המקומי (ברית פיקוח), הינו רואה החשבון של האגודה.

- על הוועד המקומי למנות את רואה החשבון, כרו"ח של הוועד המקומי, ולתעד את הבחירה בפרוטוקול.

- על הוועד המקומי למנות את רואה החשבון, כרו"ח של הוועד המקומי, ולתעד את הבחירה בפרוטוקול.

- יש לבצע נוהל הצעות מחיר לבחירת רו"ח כמתבקש.

- יש לעגן את שירותי הנה"ח שניתנים ע"י האגודה לוועד המקומי בהסכם.

- תמצית הדוחות הכספיים המבוקרים אינם מופצים לתושבים ומעידים על גירעון בסך 1.9 מיליון ₪.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

2. כללי

2.1 רקע כללי

לשטון המקומי במרחב הכפרי שני רבדים: רובד עליון מליאת מועצה שנבחרה לניהול ענייניה של מועצה אזורית, שבתחום שיפוטה כמה מושבים והרובד התחתון – ועדים מקומיים שנבחרו או נתמנו לניהול ענייני הישובים.

לפי צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות) התשי"ח - 1958 (להלן: "צו המועצות"), כל ישוב יתנהל ע"י ועד מקומי.

על פי התיקון לצו המועצות האזוריות שנכס לתוקף בינואר 2005, נקבע כי הפיקוח על הוועד המקומי נתון בידי המועצה האזורית.

המועצה הינה גוף אשר מאשר את תקציב הוועד המקומי וקובע את תחומי אחריותו.

2.2 היקף הביקורת ומטרתה

על פי הנחיית המועצה התבקשנו לבדוק את פעילות הוועד המקומי במושב ובין היתר את הנושאים המפורטים להלן:

נאותות עבודת הוועד המקומי

פעילות הוועד המקומי בהתאם לסמכויות שהואצלו לו ע"י המועצה

ביצוע פעולות במסגרת התקציב המאושר

דיווח ובקרה כספית

ציות לחוקים והחלטות

נהלי הביקורת שננקטו כללו בין היתר:

- בחינת התנהלות הוועד המקומי בהתייחס לצו המועצות המקומיות
- קריאת תקנונים, נהלים ופרוטוקולים המתייחסים לפעילות הוועד המקומי.
- בחינת הבקרה על הוצאות כספים בוועד המקומי
- קיום שיחות עם בעלי תפקידים: מנהל הקהילה (מזכיר הוועד המקומי), מנהלת הנה"ח, המזכירה הטכנית ועוד.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

3. הוועד המקומי, בחירתו וסמכויותיו

3.1 זהות ועדים

על פי צו המועצות, מי שמכהנים במושב שיתופי כחברי ועד הנהלה של האגודה השיתופית להתיישבות חקלאית יכהנו גם כחברי הוועד המקומי של הישוב (זהות ועדים). הזהות היא פרסונלית בלבד וכל גוף מהווה ישות משפטית נפרדת.

בחירות לוועד המקומי

על אף האמור בסעיפים 91(א) ו-91(ד), יורה השר לקיים בחירות לוועד מקומי של ישוב שיתופי, בדרך האמורה בפרק זה לגבי ישוב שאינו שיתופי, בכל אחד ממקרים אלה:

(1) מספר התושבים בישוב שאינם חברי האגודה השיתופית עלה על מספר התושבים חברי האגודה;

(2) על פי בקשה של 20% מבין התושבים של הישוב שהוגשה לשר לא יאוחר מהיום ה- 64 שלפני יום הבחירות;

ממצאי הביקורת:

- על פי נתוני מנהלת הנה"ח, בישוב נכון למועד הביקורת (ינואר 2020) - 625 חברים וילדים מתחת לגיל 18, מתוך כ- 800 תושבים, ושאר התושבים (170) הנם שוכרים ועובדים זרים, ותושבים שוכרי דירות ובנים של חברים ששיעורם באוכלוסייה מסתכם לכדי 27%.
- במושב קיימת זהות ועדים פרסונאלית בין ועד הנהלה של האגודה מושב חצבה לבין הוועד המקומי.
- הוועד המקומי כולל את חברי הנהלת האגודה.
- אין בוועד המקומי נציגות לתושבים שאינם חברי האגודה.

המלצות הביקורת:

לאור העובדה כי, אוכלוסיית הישוב כוללת תושבים שאינם חברים באגודה ולעיתים יתכן חשש לניגודי עניינים של חברי הוועד המקומי, שהם חברי האגודה, לגבי נושאים מסוימים ולמרות שאין חובה לכך על פי צו המועצות, מומלץ שבוועד המקומי תהיה נציגות לתושבים שוכרים המתגוררים במושב.

3.2 יו"ר הוועד המקומי וניהול ישיבות הוועד

יו"ר הוועד ייבחר בישיבה הראשונה של הוועד המקומי ברוב קולות (סעיף 105 לצו המועצות). תפקידי היו"ר:

הנחיית ישיבות הוועד

בתחילת הישיבה ימסור את הנושאים לדיון, חברים הרוצים בנושא נוסף לדיון ימסרו על כך מבעוד מועד ליו"ר הוועד בכדי שיוסיף אותו לסדר היום.

יוודא כי יירשם פרוטוקול

בכל ישיבה יאושר פרוטוקול של הישיבה הקודמת וייבדק ביצוע מטלות.

היו"ר יסכם כל ישיבה ויקרא לחברים את ההחלטות שהתקבלו וחלוקת המטלות.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

היו"ר יקבע מועד לישיבה הבאה
היו"ר יודא כי החלטות הוועד יפורסמו

ממצאי הביקורת:

בדיקתנו העלתה כי, יו"ר האגודה הוא היו"ר בכל הישיבות שהתקיימו עד כה. פרוטוקולים של הישיבות נחתמו כישיבות האגודה השיתופית החקלאית ולא כוועד מקומי כמתחייב.

המלצות הביקורת:

- יש להפריד בין ישיבות האגודה לוועד המקומי כך שישבת האגודה תנעל ותתחיל ישיבת הוועד עם הנושאים הקשורים להתנהלות הוועד.
- סדר היום של ישיבות הוועד המקומי תאפשר קיום ישיבות פומביות לציבור, השתתפות נציג המליאה ועמידה בשאר ההוראות להם כפוף הוועד המקומי, בפרוטוקול מוצגים אך ורק נושאים לדיון והצבעה.

3.3 סמכויות הוועד המקומי

על פי צו המועצות הוועד יהא רשאי לעשות שימוש בסמכויות אשר המועצה החליטה להאציל לו, ככל שלא תהא בכך סתירה להחלטות המועצה.
מועצה אזורית ערבה תיכונה מאצילה לוועדים המקומיים שבתחומה סמכויות כנדרש.
נמצא כי מועצה אזורית ערבה תיכונה האצילה לוועד המקומי במושב חצבה מיום 14/3/2019. הסמכויות המואצלות הם: תברואה והדברה, נוי וגני משחקים, גני ילדים, נוער, ביטחון, ביוב ואספקת מים.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

4. יחסי גומלין בין הוועד המקומי לאגודה השיתופית קהילתית

במושבים כפריים יכולות לפעול שלוש ישויות משפטיות שונות אגודה שיתופית חקלאית, אגודה קהילתית וועד מקומי. ישויות אלה מחויבות להתנהל בנפרד בכל הקשור בניהול חשבונות, פרוטוקולים, קבלת החלטות ולהתקשרויות. הוועד המקומי מקבל את סמכויותיו שהואצלו לו על ידי המועצה והנו חלק ממערכת השלטון המקומי והכפוף לכללי המשפט מנהלי-ציבורי, בעוד שאגודה שיתופית חקלאית וקהילתית מורכבת מאסיפת חברים בעלי אינטרס הכפופים למשפט הפרטי. לכן בהנהלת היישוב על ידי מספר ישויות משפטיות גורמת לערבוב בתחומי העשייה הציבורית. לאור הנעשה במושב חצבה לא נראה כלל כי ישנם יחסי גומלין וכל התנהלות המושב הנה באמצעות האגודה החקלאית הסדרת יחסי גומלין ויצירת שיתופי פעולה ביישוב יכול לתרום לחוסן חברתי קהילתי ביישוב ואף להתייעלות כלכלית.

ממצאי הביקורת:

- במושב חצבה קיימות שתי ישויות: האגודה השיתופית החקלאית והוועד המקומי.
- שתי הישויות פועלות כמקשה אחת במושב חצבה, אין כלל הפרדה בהתנהלות השוטפת.
- אין הפרדת ניהול – בין הוועד לאגודה השיתופית החקלאית
- אין חשבון בנק נפרד וטיפול בהנהלת החשבונות בצורה נפרדת.

המלצות הביקורת:

- יחסי הגומלין בין הוועד המקומי לאגודה השיתופית חקלאית אמורים להיות מוסדרים בהסכם.
- מבני ציבור-יש להחליט על השימוש במבנים ועל האחריות לתחזוקתם, כאשר מחליטים אילו מבין המבנים יועברו לשימוש כלל הקהילה חשוב להסדיר התקשרות מסודרת עם בעל הקרקע לגבי השקעות במבנים, שדרוגם, תחזוקתם וכן תשלומי שכירות סמלית, מסים ופעילויות מותרות במבני הציבור לכלל הקהילה.
- הסדרת שירותים והתקשרויות בין הישויות- יש לבנות מסמך הבנות המסדיר את ההתנהלות בכל ישות משפטית וכן השירותים שמתקבלים מכל ישות.
- מסמך הגדרת יחסי הגומלין וההבנות בין הישויות הנו מסמך אסטרטגי בניהול יישוב, לכן חשוב ביותר שההנהלות יישבו ויקדישו זמן לניתוח הצרכים ותחומי האחריות ובניית מסמך הבנות על בסיס ההבנות שהושגו. מסמך מפורט וברור יאפשר לנהל את היישוב בתחומים קהילתיים חברתיים ומוניציפליים במורה המיטבית ביותר.
- על הצדדים (האגודה והוועד המקומי) לחתום בהקדם על הסכם להסדרת יחסי הגומלין ביניהם. יש לציין כי הגעה להסכמים שיבהירו את ממשקי העבודה את הקשרים ביניהן, חלוקת הסמכות והאחריות בתחומי המושב.
- יודגש, כי בחירת האגודה כספק תעשה בהתאם להיקף ההתקשרות ועל פי הוראות התוספת השנייה לצו המועצות בנוגע למכרזים וקבלת הצעות.
- ככל שאין הסכם התקשרות בין האגודה לוועד לא ניתן להעביר מימון לצורכי אחזקה לנכסים פרטיים (בבעלות האגודה).

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

- יש בכוחה של המועצה להחליט מי הם מוסדות הציבור בכל וועד מקומי ויש לקבוע תעריף אחיד למ"ר בכינון מערכת הסכמי שירות / אחזקה למבני ציבור.

5. התנהלות הוועד המקומי

פעילות הוועד, בחירת הוועד, הרכב הוועד וניהול ישובות הוועד נקבעו בצו המועצות האזוריות.

בהתאם לסעיף 96 (א) לצו המועצות האזוריות מספר חברי הוועד ביישוב המונה עד 1,500 נפשות ומעלה ימנה בין 5-7 חברים. חברי הוועד נבחרים בבחירות לכהונה של 5 שנים ואינם מקבלים שכר על פעילותם.

עפ"י סעיף 48 לצו המועצות האזוריות שהוחל גם על הוועדים המקומיים בסעיף 132(ג) יש לקיים ישיבה אחת ל- 6 שבועות קרי לפחות 10 ישיבות בשנה, הסעיף מוסיף כי המועצה רשאית להחליט שלא לקיים ישיבות רגילות בחודשים ניסן ותשרי.

עפ"י סעיף 54 לצו המועצות האזוריות שגם הוא הוחל על הוועדים המקומיים בסעיף 132 כי הפרוטוקולים יחתמו אותה ישיבה או בישיבה הבאה ע"י יו"ר הוועד.

ממצאי הביקורת:

- דווח לנו, כי אין ישיבות הוועד הישיבות הנן של האגודה כאשר הנושאים המועלים בישיבה נוגעים גם לענייניו של הוועד.
- סדר היום של הישיבות מופץ לחברי הוועד מראש לפחות 48 שעות לפני הישיבה.
- בבדיקתנו נמצא, כי בשנת 2018 – 2019 לא התקיימו ישיבות של הוועד המקומי.

המלצות הביקורת:

- יש לקיים ישיבות נפרדות לענייניו של הוועד כאשר חייבת להיות הפרדה מוחלטת בין הישיבות בגמר ישיבת האגודה תתקיים ישיבת הוועד ובו ידונו בנושאים הקשורים להתנהלות המוניציפלית הקשורה לוועד.
- הוועד מורכב מ-7 חברים שהנם חברי האגודה.
- יש לקיים את ישיבות הוועד המקומי מדי כ-6 שבועות, כפי שמורה צו המועצות.
- הביקורת רואה לנכון להדגיש כי אין הפרדה בין האגודה לוועד המקומי בניהול הישיבות ובתהליך קבלת ההחלטות.
- כלל הישיבות שמתקיימות הנן ישיבות האגודה השיתופית החקלאית.
- הוועד חייב לבנות תקציב ליישוב עפ"י דרישות משרד הפנים וכל סעיף בתקציב ישויך למטרות הכלל, יצוין כי שיפוף מבני ציבור הנם באחריות האגודה ואינם באחריות הוועד לכן בהסכמי ההתקשרות בגין נכסי ציבור יותר לוועד המקומי להשתמש בנכסים אילו.

5.1 תביעות משפטיות

- הוועד המקומי רשאי להגיש תביעה או לעשות כל פעולה משפטית או להיות בעל דין בכל משפט או הליך בקשר לתפקידיו ולענייניו, או אם הדבר נראה לו דרוש לצורך קיומן או הגנתן של זכויות הוועד המקומי או להגנת עובדיו, חבריו, ומוסדותיו בקשר לתפקידם.
- נמצא כי לא הוגשו תביעות משפטיות כנגד הוועד המקומי ו/או על ידו.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

5.2 אחריות חברי ועד מקומי

יו"ר ועד מקומי וחברי הוועד אינם זכאים לשכר בקשר לביצוע תפקידם. חבר ועד מקומי אינו יכול לכהן כנציג ישובו במליאת המועצה. חל איסור כי בוועד מקומי יכהנו שני קרובי משפחה או יותר. חבר ועד מקומי, סוכנו או שותפו, או תאגיד שיש לאחד מהאמורים חלק העולה על 10 אחוזים בהונו או ברווחיו, או שאחד מהם מנהל או עובד אחראי בו, לא יהיה צד לחוזה או לעסקה עם הוועד המקומי. מצא כי אין התנהלות מסודרת ומופרדת לעניינו של הוועד והיות ואין התנהלות מופרדת לשיבות ועד מקומי כחוק.

5.3 מורשי חתימה

על פי צו המועצות, חתימת יו"ר הוועד יחד עם חתימת חבר ועד מקומי או עובד של הוועד המקומי ובצירוף חותמת הוועד המקומי תחייב את הוועד.

צו המועצות האזוריות מחיל בסעיף 132 (ג) את סעיף 78 על הוועד המקומי וקובע כי כל המחאה או פקודת תשלום לחובת הוועד המקומי יהיו חתומים בידי יו"ר הוועד ובידי גזבר הוועד. בהעדר הגזבר יהיו חתומים בידי חבר הוועד או עובד הוועד שנתמנה לכך על ידי הוועד המקומי למלא מקומו של הגזבר.

סעיף 34 א (ב) לפקודת המועצות המקומיות {נוסח חדש} החיל את סעיף 191 לפקודת העיריות [נוסח חדש] על צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), תשי"ח-1958, נקבע בין היתר כי "כל פקודת תשלום או שובר תשלום או שיק לחובת קופת העירייה יחתמו על ידי ראש העירייה, או פקיד אחר שהורשה לכך על ידי המועצה.."

ממצאי הביקורת:

מעיון בפרוטוקול הישיבה לאישור זכויות חתימה שנערך על ידי ברית פיקוח לאגודה השיתופית בחצבה, אושרו 4 חברים לחתום בשם האגודה החקלאית מושב חצבה ולא בוועד המקומי כאשר אין התחייבות לחתימה ראשונה של יו"ר הוועד ועובד נוסף של הוועד ו/או חבר ועד נוסף. האישור שניתן מורה כי שניים מתוך ארבעה הנבחרים: (דרור שטרן- יו"ר, יואב אלון, עדנה דואן, אשר לביא) החותמים מחייבים את האגודה ולא את הוועד המקומי.

המלצות הביקורת:

- יש למנות מורשה חתימה לוועד המקומי כנדרש, כאשר בקבוצה א יחתום יו"ר הוועד ובבוצה ב יחתום חבר נוסף או כל בעל תפקיד הקשור להנהלת הוועד (גזבר, מנהל קהילה, רכז משק ועוד).
- וועד מקומי לא יכול להתקיים ללא חשבון וועד מקומי וללא מורשה חתימה שיפעלו בשם הוועד המקומי. על המועצה להורות כי מורשה החתימה יהיו מורשים נפרדים אשר יחתמו בשם הוועד.
- כל הוצאות הוועד המקומי משולמות מתקציב האגודה בניגוד גמור להוראות החוק! יש להורות לוועד המקומי לפעול להקמת וועד מקומי על כל מרכיביו כפי שמורה צו המועצות האזוריות (סעיפים 136-90).
- הוועד המקומי גוף מוניציפלי שמתנהל על ידי גוף פרטי (האגודה החקלאית) והנו פסול!

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

במידה ולא יבוצע שינוי מערכתי כנדרש לפי הוראות החוק שהוזכרו לעיל: בסמכות המועצה להורות על הפסקת פעילותו של הוועד המקומי הקיים ולהסדיר מנהל תקין. בסמכותה של המועצה להכריז על הוועד כוועד נחשל סעיף 127 לצו המועצות.

6. ועדות

כללי

על פי צו המועצות, ועד מקומי רשאי למנות ועדות קבועות לעניינים או למקרים מיוחדים ולהטיל עליהן תפקידים כפי שיראה לו כפי שצינתי בפרק יחסי הגומלין גם כאן על היישוב לבחור איזה יישות משפטית מטפלת בנושאים שונים. ועדות אלה רשאיות לקבוע לעצמן את סדרי עבודתן ודיוניהן.

ממצאי הביקורת:

עולה כי אין ועדות אשר מונו ע"י הוועד המקומי, ישנן ועדות באגודה שדרכם פועל הוועד המקומי בהתנהלות בתקציבי תרבות, חינוך, רווחה ועוד. הביקורת רואה לנכון לציין כי אין בהחלטות הוועדות שקיימות באגודה לחייב את הוועד המקומי.

המלצת הביקורת:

יש ליצור הפרדה מוחלטת בין ועדות האגודה לוועדות הוועד המקומי יש לזכור כי הוועד המקומי הנו גוף ציבורי-מנהלי ואילו האגודה הנה ישות פרטית.

6.1 ועדת ביקורת

עפ"י סעיף 130 לצו המועצות נדרשת המועצה למנות ועדת ביקורת מבין תושבי המושב אשר אינם חברי ועד מקומי, מתוך רשימת תושבים שיציעו את מועמדותם. מספר חברי ועדת הביקורת לא יפחת משלושה ולא יעלה על חמישה. סמכויות - לצורך ביצוע תפקידיה, רשאית ועדת הביקורת לקבל מכל חבר ועד מקומי או עובד ועד מקומי, ידיעות, מסמכים והסברים הדרושים לה.

חובות - בתוך שלושה חודשים מתום כל שנה תמציא ועדת הביקורת לוועד המקומי טיוטת דוח הביקורת מפורט שיתייחס לפעילות הוועד המקומי ותערוך את דוח הביקורת הסופי. בתוך חמישה מתום כל שנה, תמציא ועדת הביקורת לידי הוועד המקומי, ראש המועצה ולידי הוועדה לענייני ביקורת של המועצה את הדוח הסופי. דוח הביקורת יהא פתוח לעיון של כל תושב במושב וסיכום תמציתי ממנו יופץ לכל תושבי המושב בתוך 14 ימים ממועד הגשתו למועצה. בהתאם לצו המועצות, נדרשת המועצה לבחור ועדת ביקורת לכל ועד מקומי מבין תושבי היישוב מתוך רשימת תושבים שיציעו מועמדותם. **ועדת הביקורת של הוועד המקומי נבחרת וממונה על ידי המועצה ולא על ידי הוועד המקומי.**

ממצאי הביקורת:

- נמצא כי, לא קיימת ועדת ביקורת פעילה לא באגודה ולא בוועד המקומי.
- לא הוגשו בשנים האחרונות דוחות ביקורת כמתחייב. לביקורת נמסר כי בשל זהות ועדים
- בשנים קודמות לא התכנסה וועדת הביקורת ולא נערך דוח ביקורת לוועד.
- אין דוחות ביקורת כלל לוועד המקומי מיום הקמתו.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

המלצות הביקורת:

- על הוועד המקומי לפעול להקמת וועדת ביקורת שתיבחר מתושבי היישוב שאינם עוסקים בוועד המקומי.
- על המועצה לפקח בנושא הקמת וועדת ביקורת ביישוב ולוודא כי דוחות הביקורת מוגשים בכל שנה למועצה עם העתק למבקר המועצה.
- במידה ואין תושבים אשר מעוניינים לכהן בוועדה זו על המועצה לפנות לספק חיצוני שיבצע ביקורת בוועד המקומי ותחייב את הוועד בגין הוצאות שכ"ט.

7. העסקת עובדים

על פי צו המועצות, ועד מקומי רשאי באישור המועצה למנות ולהעסיק עובדים לצורך ביצוע תפקידיו, ובתנאי שיש למשרות אלו הקצבה בתקציבו המאושר של הוועד. תנאי קבלת והעסקת עובדי הוועד המקומי יהיו כשל עובדי המועצה האזורית, על פי תנאי ההסכם הקיבוצי. לא יהיה לעובד ועד (לו, לבני משפחתו, שותפו...) כל חלק או טובת הנאה בכל חוזה או עסק שנעשה עם הוועד. על הוועד חלה חובת פרסום מכרז לגבי העסקת עובדים (חוק חובת המכרזים התשנ"ב 1992) לא יתקל אדם לעבודה בוועד המקומי שעליה ממונה קרוב משפחה שלו, וכן לא יתקבל עובד שהוא קרוב משפחה של חבר הוועד המקומי (בן זוג, הורה, בן, בת, אח, אחות, גיס, גיסה, דוד, בן אח, בת אח.....).

ממצאי הביקורת:

נמצא כי, הוועד המקומי אינו מעסיק עובדים כל העובדים שייכים לאגודה, הוועד קונה שירותים מהאגודה.

המלצת הביקורת:

הביקורת רואה לנכון לציין כי במידה והוועד מעוניין לקלוט עובדים לצורך ניהול הוועד עליו לבצע את הקליטה יחד עם המועצה על פי נוהל קליטת עובדים, כל עובד שנקלט בוועד חייב את אישור המועצה לרבות התאמת שכרו למקביל ברשות.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

8. מכרזים והתקשרויות

חובת מכרזים

על פי דיני המועצות האזוריות, על הוועד המקומי חלה חובת המכרזים ו/או קבלת הצעות מחיר לקבלת שירותים, רכישות טובין ומקרקעין וביצוע עבודות/פרויקטים שונים בהתאם להוראות התוספת השנייה לצו המועצות האזוריות.

על פי צו המועצות, **במקרים מיוחדים** רשאי הוועד המקומי להתקשר בחוזה ללא מכרז, כגון: חוזה הנערך עם הספק היחיד בארץ לאותם טובין, חוזה להזמנה דחופה להצלת נפש או רכוש, חוזה לביצוע עבודה מקצועית הדורשת ידע ומומחיות מיוחדים או יחסי אימון מיוחדים ועוד.

ממצאי הביקורת:

- כל התנהלות מושב חצבה מבוצעת רק על ידי האגודה כך שאין הפרדה מוחלטת בין חשבון הוועד לחשבון האגודה.
- האגודה הנה ישות משפטית נפרדת ופועלת מתוקף החלטות אסיפת החברים כך שאין בסמכותה לקבל החלטות עבור תושבים שאינם חברי האגודה.

המלצות הביקורת:

- יש לפעול במהרה להחיל את הוועד המקומי על כל שלוחותיו בניהול היישוב חצבה.
- כחלק מהאצלת הסמכות של הוועד יש בסמכותו לפעול באופן יעיל ואפקטיבי בניהול היישוב על ידי בחינה כלכלית של הצעות מחיר ומכרזים שיביאו להפחתה משמעותית בהוצאות ניהול היישוב.

8.1 נהלי רכש

בדיקתנו העלתה כי, לא קיימת ועדת מכרזים ורכש **לוועד המקומי**, ולא קיימים נהלים כתובים לנושא הרכש.

8.2 תשלום לספקים

אין התנהלות נפרדת לוועד המקומי ואין ביצוע תשלומים מחשבון הוועד.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

9. מבני ציבור

על פי צו המועצות, הוועד המקומי רשאי לרכוש, לקבל ולהחזיק מקרקעין ומטלטלין וכל זכות או טובת הנאה בהם ולנהוג בכל אלה דרך בעלים, ובלבד שלא ימכור מקרקעין הרשומים על שמו, לא יחליפם, לא ימשכנם ולא יחכירם לתקופה של למעלה מ-3 שנים אלא באישור המועצה. הוועד המקומי רשאי לקבל מלוות פיתוח להקמת מבני ציבור או רכישתם, עבודת תשתית לצרכי ציבור ופיתוח שטחים ציבוריים פתוחים וזאת באישור המועצה והממונה.

ממצאי הביקורת:

מסקירת הביקורת עולה כי הבעלות על הנכסים הציבוריים היא של האגודה, כאשר אין הסכם בין האגודה לוועד המקומי, בנוגע: לשימוש בהם, האחריות על תפעולם, נשיאה בעלות הביטוח ועוד.

קיימים מבני ציבור שמנוהלים תקציבית מחשבון האגודה באופן ישיר. הוצאות שנרשמו במאזן 2018, 2017 בגין נכסים ציבוריים גבוהים בכ- 400% מהסכום הנקוב בתקציב.

המלצות הביקורת:

- יש להסדיר בהסכם בין האגודה לוועד המקומי את האחריות על מבני הציבור והשימוש בהם אך יש לוודא כי הוועד אינו אחראי לשיפוץ המבנים.
- יש לבצע פיקוח תקציבי על סעיף נכסי ציבור ובכלל בגין הוצאות שאינן סבירות לטיפול בנכסי ציבור.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

10. תקציב הוועד המקומי

כללי

לשם מילוי תפקידו הוועד המקומי אמור להכין תקציב מפורט שנתי של הכנסות והוצאות. את התקציב יש להגיש לאישור המועצה עד ל-1 באוקטובר שלפני שנת הכספים.

הבסיס החוקי:

- צו המועצות האזוריות בסעיפים 90-135
- סעיף 90 קובע כי כל מושב יתנהל עפ"י וועד מקומי.
- מרבית הסעיפים דנים בבחירת הוועד המקומי, היו"ר ועוד..
- סעיף 132 קובע כי לוועד המקומי יהיו כל הסמכויות שאצלה לו המועצה במגבלות שקבעה המועצה.
- הוועד יכול לפעול בעצמו אך יכול לבקש מהמועצה לפעול בשמו בנושא התקשרות לרכישת טובין או שירות שיממן הוועד.
- הוועד רשאי למנות עובדים וקליטתם תהא על פי הנהלים ברשות ועפ"י תנאי השכר ברשות.
- הוועד רשאי להטיל מסי וועד באישור המועצה.
- הוועד צריך להכין תקציב ולהביאו לאישור המועצה, בסמכות המועצה לשנות את התקציב.
- הוועד צריך להכין דוחות מבוקרים עפ"י כללי הדיווח הנהוגים במועצה.
- הוועד רשאי לקבל הלוואות לפיתוח בלבד ובאישור המועצה.

ממצאי הביקורת:

- תקציב ועד מקומי מושב חצבה עומד על כ-1,023,818 ₪ בשנה (לשנת 2019).
- נמצא, כי תקציב הוועד המקומי מושב חצבה לשנת 2019 אושר בישיבת הוועד המקומי ב-03.02.2019, ואושר במועצה ב-08.04.2019.
- התקציב לא אושר בזמן המתחייב בחוק, אין הפרדה ברורה בין תקציב הוועד המקומי לאגודה, ולא הופרד התמחיר של הוועד המקומי מתמחיר האגודה. ניתן לראות כי בפרוטוקול אישור תקציב הוועד מיום 03.02.19 נושא דיון לישיבה הנו אישור תקציב אגודה+ וועד מקומי. לא תקין
- לדברי יו"ר האגודה, משמש תקציב המועצה שעובר לחשבון הבנק של האגודה ולא של הוועד המקומי רק לפעילויות מוניציפאליות שהמועצה האצילה לוועד.

המלצת הביקורת:

יש להקפיד ולהגיש את התקציב למועצה על פי המועד הרשום בצו המועצות. על המועצה לדרוש קבלת תקציבי הוועדים לא יאוחר מה-1 לאוקטובר ולאשרו במליאת המועצה האחרונה בדצמבר.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

10.1 מעקב ודיווח

הכנת התקציב מתבצעת על ידי יו"ר האגודה ומרכז המשק. תקציב הוועד המקומי מאושר ומפורסם לציבור. מעקב תקציבי מתנהל על ידי הנה"ח אחת לרבעון. הוצג בפנינו מאזן בוחן של האגודה יחד עם הכנסות הוועד המקומי (01-11/19).

ממצאי הביקורת:

- אין ניהול נפרד של כספי הוועד כמתחייב בחוק.
- אין בקרה על ניהול תקציב הוועד היות והתקציב הנו חלק מהתנהלות האגודה ובכך לא נשמרת מסגרת התקציב כנדרש.
- לא מצאנו תיעוד לדיווח בנוגע למעקב תקציבי בישיבות הוועד המקומי.
- לא ניתן לאמוד האם הוועד ניצל את התקציב כנדרש.
- לא ניתן להצביע על גרעון/עודף בתקציב הוועד המקומי.

המלצות הביקורת:

- יש להפריד פעילות בין האגודה והוועד בהיבט הכספי כמתחייב בחוק.
- יש לדווח ביצוע בפועל מול התקציב מדי חצי שנה בישיבות הוועד המקומי ולתעד הדיווח.

10.2 תקציב מול ביצוע

- כאמור לעיל: אין תקציב וועד בנפרד.
- התנהלות הוועד המקומי אמורה להתקיים בהתאם לתקציב שאישרה לו המועצה.
- הוועד רשאי לבקש מהמועצה עדכון לתקציב הוועד במהלך שנת הכספים.
- תקציב הוועד "נבלע" בהתנהלות השוטפת של האגודה ללא הפרדה מוחלטת בין וועד מקומי לאגודה.
- הוצאות שכר, סוציאליות, שי לחגים, לעובדים, אחזקת כלי רכב ועבודה, הן חלק מההוצאות הרשומות במאזן בוחן שנבדק.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

11. התנהלות כספית

11.1 הנה"ח

היות ותקציב הוועד המקומי אינו מופרד מהתנהלות האגודה כפי שהוצג לביקורת במאזן הבוחן לשנת 2019 אין אפשרות לבדוק את ניצול התקציב ביחס לסעיפים ובדיקה האם נעשית בקרה על ההוצאות של הוועד המקומי בלבד.

11.2 ביקורת חשבונות ודוח כספי מבוקר

- על פי צו המועצות, חשבונות הוועד המקומי אמורים להיות מבוקרים ע"י רו"ח.
  - יו"ר הוועד חייב להכין דוח כספי מבוקר בידי רו"ח סמוך לסיום שנת הכספים ולא יאוחר מ-31 במרץ בגין השנה שחלפה.
  - הדוח הכספי יאושר בישיבת הוועד וייחתם ע"י יו"ר הוועד והגזבר.
  - דוח כספי מבוקר יוגש למועצה לא יאוחר מ-30.4 מתום שנת הכספים שחלפה.
  - תמצית הדוח תופץ לכל תושבי המושב בתוך 14 ימים מיום הגשת הדוח למועצה.
- מזכיר היישוב של האגודה דיווח לביקורת כי רואה החשבון של הוועד המקומי הינו רואה החשבון של האגודה, ברית פיקוח.
- הועברו לביקורת הדוחות המבוקרים של הוועד המקומי לשנים 2018.
- הדוח הכספי לשנת 2018 נערך ב-26.02.2020 11 חודשים באיחור מהתאריך הנקוב בצו המועצות.
- הדוח הכספי לא אושר במליאת המועצה
- הדוחות חתומים ע"י יו"ר הוועד המקומי וחבר ועד נוסף.
- תמצית הדוחות הכספיים המבוקרים אינם מופצים לתושבים, כמתחייב.

ממצאי הביקורת:

- על הוועד המקומי למנות את רואה החשבון, כרו"ח של הוועד המקומי, ולתעד את הבחירה בפרוטוקול.
- יש לבצע נוהל הצעות מחיר לבחירת רו"ח כמתבקש.
- על רואה החשבון להכין דוח כספי מפורט רק לוועד המקומי על פי ניהול תקציב הוועד בחשבון נפרד.
- יש להפיץ תמצית הדוחות הכספיים המבוקרים לתושבים כנדרש בצו המועצות.

11.3 ניתוח מאזן 2018 כפי שהוגש למועצה

- סך התקציב למושב חצבה כפי שדווח עומד על 990,000 ₪.
- סך ההכנסות שדווחו הנם 1,699,000 ₪.
- סך ההוצאות שנרשמו במאזן 2,208,000 ₪.
- **גירעון שוטף 509,000 ₪.**
- **גירעון מצטבר 1,928,000 ₪.**

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

ממצאי הביקורת:

- ישנה גירעון של 51% מסך התקציב וגירעון מצטבר של 1.9 מליון ₪.
- הוועד והמועצה לא נתנו ביטוי בתקציב הוועד להפרשה לכיסוי הגירעון מדובר בסכומי עתק אשר אין להם כלל ביטוי בהבראת תקציב הוועד לכן על הוועד להכין תכנית התייעלות כאשר תקבל ביטוי בסעיף בתקציב לטובת כיסוי גרעון.
- מהשוואת נתוני מאזן לשנים 2017-2018 נמצא כי ישנו גידול בגירעון השוטף.
- בביאור לדוח הכספי מצוין בסעיף ה. רישום הוצאות סעיף 2 "התחייבות בגין סיום יחסי עובד מעביד, חופשה והבראה נרשמות במועד התשלום בפועל", אין יחסי עובד ומעביד בוועד המקומי כל העובדים נרשמו בתיק ניכויים השייך לאגודה החקלאית.
- אין כלל הסתייגות של רו"ח מטעם ברית פיקוח בעניין הגירעון המצטבר שהוא בסכום הכפול מהתקציב השוטף.
- הגרעון ממומן באמצעות חוב לאגודה
- בסעיפי ההוצאות שירותים ממלכתיים ומקומיים נרשם גידול בהוצאות של 1.2 מלש"ח.
- ישנו **ביצוע ללא תקציב** של שמירה וביטחון בסך 511,000 ₪ ובסעיף בריאות 147,000 ₪.
- ישנו גידול לא מוסבר בהוצאות של נכסים ציבוריים תרבות וחינוך.
- אין שמירה על ביצוע התקציב השנתי, אין מעקב אחר התשלומים ואין עדכון תקציב כנדרש.

המלצות הביקורת:

- על גזברית המועצה ו/או מי מטעמה ויו"ר הוועד לבנות תכנית התייעלות לצמצום הגרעון שעומד על 1.9 מלש"ח.
- על הוועד לצמצם ככל שניתן בהוצאות הקשורות לנכסי ציבור ובשאר סעיפים אשר ניתן לחסוך בכדי להביא להבראת הוועד המקומי.
- יש לוודא פיקוח של המועצה ו/או מי מטעמה אחת לרבעון בגין ביצוע רבעוני של הוועד.

11.4 מיסי וועד

ממצאי הביקורת:

- מבדיקת דוחות תשלומי מסי וועד נמצא כי 240 בעלי נכסים שלמו מיסי וועד בסך 239,268.00 ₪. מזכיר היישוב מציין כי לא נתנו הנחות ארנונה לזכאים כפי שמתחייב בחוק!
- מבדיקה שבצעתי בספרי המועצה נמצא כי ישנם 67 נישומים אשר להם מגיעים הנחה כחוק ואינם זכאים לה במסי הוועד!
- אין התאמה בין שומת המועצה לשומת הוועד מבחינת שטחי חיוב במ"ר.
- המועצה אינה מבצעת מעקב אחר גביית הארנונה על ידי הוועד, על המועצה מוטל האחריות לבצע בדיקה רבעונית של דוח גבייה ויתרות של מסי הוועד.
- הוועד לא מנהל את נכסי היישוב בפורמט זהה למחלקת הגבייה במועצה (מס' נכס) אלא עפ"י קטלוג פנימי שלהם.
- שני חברי וועד נמצאו עם יתרות חוב בארנונה בספרי המועצה שלא שולמו נכון ליום 31.12.2019.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

המלצות הביקורת:

- הוועד המקומי שלל את זכויותיהם של התושבים הזכאים להנחה על פי חוק.
- יש לנהל מעקב ורישום כדין לשומת הארנונה ליישוב בשת"פ עם גזברות המועצה ולקבוע שומת ארנונה לנישום עם ההנחות המגיעות לו כדין.
- יש ליצור קובץ נכסים משותף ועל הוועד המקומי בתיאום מול המועצה לקבל כל עדכון של נכס חדש/הרוס, עדכון הנחה ועוד.
- על המועצה לפקח אחת לרבעון אחר התנהלות גביית מסי הוועד ביישוב.
- יש לבנות נוהל עבודה מאושר בין הגזברות המועצה לוועד המקומי בדבר התנהלות מסי הוועד ושומות הארנונה לתושבים.
- הנוהל יכלול ממשק ישיר בין גזברות המועצה לוועד המקומי בנושא טבלת נכסים מוסכמת, עדכון והשוואה של גודל הנכס לחיוב מגורים, הנחות עפ"י דין, ופטורים נוספים.

11.5 חשבון בנק

- על פי צו המועצות, ועד מקומי אמור לפתוח חשבון נפרד לפעילותו.
- כל הכספים שנגבים מתושבים או מועברים אליו מאת המועצה האזורית, יופקדו לחשבון הבנק של הוועד.
- עולה מסקירתנו כי לוועד המקומי אין חשבון בנק נפרד וכי כל הכספים מהמועצה האזורית מועברים לחשבון האגודה. לא תקין.
- יש לפתוח חשבון בנק נפרד להתנהלות הוועד המקומי בחצבה.
- על המועצה להפסיק להעביר תקציב על לפתיחת חשבון חדש.
- הערה: במהלך שנת 2020 נפתח חשבון בנק לוועד המקומי.**

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

12. ביטוח

על הוועד המקומי להסדיר נושאי ביטוח שונים: **דירקטורים-ביטוח** לכל בעלי התפקידים במושב כגון: מזכיר, גזבר, הנהלה, חברי ועדים, **רכוש-מבנים**, מתקנים, גני שעשועים, בריכה ועוד, **ביטוח צד שלישי**, **חבות מעבידים** - בגין אחריות כמעסיקים של עובדים על כל העובדים עבור הוועד המקומי אם כעובדים ואם כמתנדבים.

מנהל הקהילה של האגודה מסר שכל סוגי הביטוח נערכים ע"י האגודה, כיוון שהוא בעל הנכסים במושב והוא זה שמעסיק את העובדים.

בדיקתנו העלתה, כי אין פוליסת ביטוח לוועד המקומי, הפוליסה הקיימת שייכת למושב חצבה. סה"כ פרמיה שנתית של 112 אש"ח. סכום גבוה במיוחד. הוועד המקומי אינו מבוטח כלל! הביטוחים משמשים רק את האגודה ביישוב.

המלצות הביקורת:

- יש להחיל ביטוח מידי עבור הוועד המקומי ביטוח דירקטורים כיסוי לכל בעלי התפקידים בוועד המקומי, ביטוח רכוש עבור כל אותם מבני ציבור שהוועד חוכר מהאגודה בהסכמי התקשרות, חבות מעבידים בגין אחריות המעסיק על העובדים והמתנדבים ברחבי היישוב פוליסה זו נחלקת לשניים בדר"כ פיצוי עובדים בגין מחלה וביטוח אחריות מעביד שמספק הגנה לוועד המקומי במידה והעובד נפגע כתוצאה מהעבודה. כל רגע שהוועד ללא ביטוח מהווה סכנה מהותית לעובדים ולכל מי שייפגע בכל דרך שהיא ללא ביטוח דירקטורים/נושאי משרה הוועד חשוף לתביעות אישיות כנגד חברי הוועד ועלולות להגיע להוצאות כספיות גדולות וכל זאת בגין החלטות שונות שהתקבלו בוועד המקומי במסגרת פעילות הוועד אף אם פעלו כראוי מכאן שיפה שעה אחת קודם.
- על הוועד לערוך סקר מחירים אצל מספר חברות ביטוח לפוליסת הביטוח כפי שהוצגה לעיל.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

13. בטיחות

הוועד המקומי אחראי על הבטיחות בתחום המושב בשגרה ובכל פעילות חברתית תרבותית המתקיימת בישוב.

על פי תקן משחקי ילדים 1498 משנת 2006, האחריות להצבת מתקנים ולהפעלת מערך התחזוקה לפי תקן חלה על בעל המקום, הרשות המקומית בגני שעשועים ציבוריים ובעלי השטח בגן שעשועים פרטי.

כל מתקני המושב (מבנים, גנים, מתקני שעשועים), מחויבים בביקורת בטיחות תקופתית ובחתימת יועץ בטיחות לתקינותם כבסיס להפעלת הביטוח.

בכל אירוע מושבי יש להתייעץ עם יועץ הבטיחות לבחינת הדרישות המקצועיות המתחייבות מהחוק.

אירועים מעל 200 איש מחייבים רישוי עסקים כמתחייב. (תוכנית אירוע, אבטחה, פיני רפואי, כיבוי אש, גידור, רישוי למזון וביטוח לאירוע).

יש למנות יועץ בטיחות מקצועי לכל אירוע במושב והוא הסמכות להגדיר דרישות החוק.

דווח לנו ע"י מנהל הקהילה כי יש במושב ממונה בטיחות וכן רב"ש במשרה חלקית.

במושב לא מתקיימים אירועים המוניים להוציא פעמיים בשנה טקסי זיכרון מרובי משתתפים. לא נהוג להתייחס לאירועים אלה כאל אירועים המוניים המחייבים הערכות מיוחדות.

הוצגו בפנינו אישורים מטעם בודק לגני המשחקים במושב חצבה לשנת 2019 (למעט חודש 11/2019) שבוצע על ידי חברת בר הנדסה ובטיחות.

המלצות הביקורת:

- על המועצה לוודא כי בודק מטעם המועצה ייפגש עם נציג הוועד המקומי בזמן עריכת הביקורת.
- על המועצה לוודא כי בכל חודש תתבצע בדיקת תקינות מתקנים.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

תגובת הוועד:

אייל שלום

בהמשך לשיחתנו מהיום, להלן התייחסותנו לדוח:

- סעיף 1.1 – תושבים זמניים שאינם חיים בדרך קבע במושב, או שבאים לתקופות קצרות לא יוכלו להבחר לוועד ולקבל החלטות לתושבי הקבע של המושב לשנים הבאות. במושב חיים כיום חברי אגודה חקלאית ובני משפחותיהם ותושבים זמניים השוכרים דירות בחצרות.
- 1.2 – חברי האגודה המכהנים בהנהלת האגודה הם גם חברי הוועד. אנו מקבלים את הביקורת על התנהלות הוועד, קיום הישיבות (10 בשנה) והוצאת פרוטוקולים בהתאם.
- 1.3 – אנו נזמן את חברת המליאה לישיבות כנדרש. תתקיים ישיבת ועד בה נחליט על רו"ח שינהל את ענייני הוועד כנדרש בחוק
- 1.4 – המושב ימשיך להעסיק את עובדי הוועד דרך האגודה כפי ששוחחנו. נסדיר זאת בהסכם כנדרש מול עו"ד של המושב
- 1.5 – מכרזים. נקיים ישיבה ובה יוצגו הצעות מחיר להתקשרות מול הוועד בנושאים הרלוונטיים
- 1.6 – מבני ציבור – כחלק מההסכם שינוסח על ידי עורך הדין של האגודה נסדיר זאת גם כן
- 1.7 – נכון ל-1.1.2020 מנוהלות כרטסות נפרדות לכל ענפי הוועד ולענפי האגודה. אין ערבוב בין התקציבים. תקציב הוועד מועבר ומאושר בנפרד, מוגש בנפרד ומתנהל בנפרד על פי בוקורות קודמות שניתנו למושב. כמו כן נפתח חשבון ועד למושב בשנת 2020.
- 1.8 – יטופל כפי שציינתי. כמו כן התקציב הוצג ומוצג לחברים כל שנה, כולל ביקורת של ברית פיקוח.
- 5 – הנושא יטופל כאמור ויתקיימו ישיבות מתועדות
- 5.3 – הנושא כאמור יטופל מול ברית פיקוח כנדרש.
- 10.1 – כאמור ישנה הפרדה כיום כפי שציינתי בשיחתנו. ישנה בקרה והעברת תקציבים נפרדים מאושרים על ידי האסיפה וברית פיקוח.
- 11.4 – נישומים והנחות יטופלו מול הגבייה במועצה וייעשו ההתאמות הנדרשות
- 12 – ביטוח על המבנים. יוכנס סעיף בחוזה של האגודה מול הוועד כי הביטוח יכסה גם את פעילויות הוועד במבנים או בכל פעילות אחרת

תודה אייל על ההסברים היום

בברכה,

נדב אילון

מרכז משק מושב חצבה

חצבה - מושב עובדים להתיישבות חקלאית

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

מועצה אזורית ערבה תיכונה

דוח הביקורת הפנימית

ועד מקומי ביישוב ספיר

- יוני 2020 -

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

לכבוד

וועד מקומי ספיר

הנדון: ביקורת בוועד מקומי ספיר

במהלך החודשים יוני 2020 - עד אפריל 2021 ערכתי ביקורת בנושא הנדון, מצ"ב טיוטת דוח הביקורת.

הממצאים הכלולים בטיטת הדוח אינם סופיים ומוחלטים שהרי הטיוטה באה לאפשר למבוקרים לתת הסברים לדברים המועלים בה.

יש להקפיד על סודיות מוחלטת וחשיפת הטיוטה אך ורק בפני הנוגעים בדבר, לצורך גיבוש התגובה.

פרסום טיוטת הדוח או חלק ממנה אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

אבקש לקבל את התייחסות הוועד לטיטת הדוח בהקדם ולא יאוחר מיום 15/07/2021.

בכבוד רב,

אייל גמליאל
מבקר המועצה

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

ת ו כ ן

1	תמצית הממצאים	1
3	כללי	2
4	הוועד המקומי, בחירתו וסמכויותיו	3
5	יחסי גומלין בין הוועד המקומי לאגודה השיתופית	4
6	התנהלות הוועד המקומי	5
9	ועדות	6
10	העסקת עובדים	7
11	מכרזים והתקשרויות	8
12	מבני ציבור	9
13	תקציב הוועד המקומי	10
16	התנהלות כספית	11
18	ביטוח	12
18	בטיחות	13

--*-*-*-*-*-*

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

1. תמצית הממצאים

1.1 הועד המקומי, בחירתו וסמכויותיו

ליישוב נציגות לתושבים שאינם חברי האגודה.

1.2 יחסי גומלין בין הועד המקומי לאגודה

בדיקתנו העלתה כי לא מתקיימים יחסי גומלין בין האגודה לוועד המקומי (ראה הרחבה בדוח) לא קיים הסכם התקשרות בין הצדדים המסדיר את מערכת הזכויות והחובות ביניהם. הוועד אינו פועל באופן עצמאי המגדיר את באופן מובהק את מדיניותו והשפעתו בניהול היישוב. תקציב הוועד מתנהל באמצעות המועצה האזורית.

1.3 התנהלות הועד המקומי

עפ"י בדיקת אישור משרד הפנים נמצא כי אושרו חמישה חברי וועד מקומי והם: שלמה קרמר, חיה קיסוס, יוסף מונטג, הירשביין אייל, דוד בן דוד. בבדיקתנו נמצא, כי בשנת 2018 התקיימו 6 ישיבות של הוועד המקומי. נמצא כי בחלק מהישיבות שהתקיימו בשנת 2019 נכחו בישיבות חלק מחברי הוועד. תדירות ישיבות הוועד המקומי נמוכות מהרשום בצו, כאשר בשנת 2019 לא התקיימו ישיבות פעם בחודש וחצי או מינימום 10 ישיבות בשנה. אין אישור פרוטוקול ישיבה קודמת בישיבה שלאחר מכן. **מנין חוקי** - נמצא כי החבר דוד בן דוד לא נכח מעל 3 ישיבות ברציפות במהלך שנת 2019. **וועדת ביקורת** - הוועד לא מינה חברי וועדת ביקורת כמתחייב. לא הוגשו בשנים האחרונות דוחות ביקורת כמתחייב. לא התכנסה וועדת הביקורת ולא נערך דוח ביקורת לוועד.

1.4 העסקת עובדים

הוועד מעסיק בשכר את מנהלת הקהילה אך לא בפועל היות והיא עובדת מרכז קהילה ערבה תיכונה. הוועד מעסיק מד"ב לפעילות הנוער. המתנ"ס מעסיק את המד"ב. העובדים לא נקלטו לפי נוהל קבלת עובדים לעבודה שמחייב את הרשויות לפעול על פיו.

1.5 מכרזים, רכש והתקשרויות

בדיקתנו העלתה כי עד למועד הביקורת ההתקשרויות הנם באמצעות המועצה האזורית ערבה תיכונה כאשר לאחר מכן חויב חשבון הוועד המקומי בהתאם כפי שמוצג בכרטסת הנח"ש. החשבונות חתומות ומאושרות ע"י מנהלת הקהילה ומועברות לאישור גזברית המועצה. **רכש** - בדיקתנו העלתה כי, לא קיימת ועדת מכרזים ורכש **לוועד המקומי** ולא קיימים נהלים כתובים לנושא הרכש.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

1.6 מבני ציבור

הבעלות על הנכסים הציבוריים היא של המועצה, כאשר אין הסכם בין המועצה לוועד המקומי, בנוגע: לשימוש בהם, האחריות על תפעולם, נשיאה בעלות הביטוח ועוד. ישנם נכסים ציבוריים השייכים למועצה בשטח היישוב מבני ציבור ובנין המועצה.

1.7 תקציב הוועד המקומי

נמצא, כי תקציב הוועד המקומי יישוב ספיר לשנת 2019 לא הוצג לוועד המקומי כנדרש, ולא אושר בישיבת הוועד המקומי. קיימת ישיבת וועד שהתקיימה 12.02.2019 שבה נדון נושא התקציב אך מהפרוטוקולים שהוגשו לביקורת לא נמצא תיעוד לדיון בהצעת תקציב לשנת 2019.

- אין הסכם למתן שירותי הנה"ח לוועד המקומי.
- לוועד המקומי אין ניהול חשבונאי על ידי רואה חשבון שבדק את התנהלות הוועד בנפרד. הוצאות והכנסות הוועד הן חלק מהכנסות המתנ"ס ומאזן המבוקר של המתנ"ס ניתנת התייחסות להתנהלות התקציבית של הוועד המקומי.
- אין דוח כספי מבוקר לוועד המקומי ספיר ואינו מוגש למועצה כדין.
- בסקירת הפרוטוקולים של הוועד המקומי לשנים 2018, 2019 אין תיעוד לאישור דוחות כספיים מבוקרים של הוועד המקומי לשנת 2018.
- לא נמצא תיעוד לדיווח בנוגע למעקב תקציבי בישיבות הוועד המקומי.

מסי וועד- עפ"י נתוני הגביה ישנם 141 נכסים אשר מחויבים במסי וועד וליישוב ישנה יתרה של 10,000 ₪ בחובה נכון לסוף שנת 2019.

מבדיקת נתוני השומה לתחילת שנת 2019 נמצא כי הבסיס לחיוב מסי וועד מקומי הנו 123,742 ₪ כך שלא ברור מדוע חושבו בתקציב 112,000 ₪ כתקציב.

1.8 התנהלות כספית

- בתקציב הוועד המקומי לא בא לידי ביטוי הטיפול והאחזקה בגיננון הציבורי למרות שהמועצה יושבת בתחום היישוב ספיר(ראה הרחבה בדוח)
- מעיון בהוצאות המועצה בנושא גיננון ציבורי ישנן עלויות שלא נלקחו בחשבון כגון עלויות המים שמשמשים לטובת הגיננון הציבורי, לא קיים כרטסת התחשבות בנושא המים.
- ישנן עלויות גבוהות של רכב המשמש את הגיננון הציבורי בספיר והמועצה מחייבת את הסעיף התקציבי של היישוב ספיר. נמצא כי ישנן עלויות דלק של למעלה מ- 60 אש"ח בשנה לטובת טנדר המשמש את מחלקת הגיננון.
- נמצא כי הרכב מוצמד לעובד מחלקת גיננון ומשמש אותו גם בנסיעותיו הפרטיות.
- נמצא כי אחד העובדים מקבל נסיעות בתלוש בגובה של כ- 2000 ₪ בחודש.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

2. כללי

2.1 רקע כללי

לשלטון המקומי במרחב הכפרי שני רבדים: רובד עליון מליאת מועצה שנבחרה לניהול ענייניה של מועצה אזורית, שבתחום שיפוטה כמה יישובים והרובד התחתון – ועדים מקומיים שנבחרו או נתמנו לניהול ענייני היישובים.

לפי צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות) התשי"ח - 1958 (להלן: "צו המועצות"), כל ישוב יתנהל ע"י ועד מקומי.

על פי התיקון לצו המועצות האזוריות שנכס לתוקף בינואר 2005, נקבע כי הפיקוח על הוועד המקומי נתון בידי המועצה האזורית.

המועצה הינה גוף אשר מאשר את תקציב הוועד המקומי וקובע את תחומי אחריותו. ביישוב ספיר המונה כ-528 נפשות (חברי אגודה, תושבי הרחבה, שוכרי דירות ועוד) קיימות 2 ישויות משפטיות מלבד הוועד המקומי.

2.2 היקף הביקורת ומטרתה

על פי הנחיית המועצה התבקשנו לבדוק את פעילות הוועד המקומי ביישוב ובין היתר את הנושאים המפורטים להלן:

- נאותות עבודת הוועד המקומי
- פעילות הוועד המקומי בהתאם לסמכויות שהואצלו לו ע"י המועצה
- ביצוע פעולות במסגרת התקציב המאושר
- דיווח ובקרה כספית
- ציות לחוקים והחלטות

נהלי הביקורת שננקטו כללו בין היתר:

- בחינת התנהלות הוועד המקומי בהתייחס לצו המועצות המקומיות
- קריאת תקנונים, נהלים ופרוטוקולים המתייחסים לפעילות הוועד המקומי.
- בחינת הבקרה על הוצאות כספים בוועד המקומי
- קיום שיחות עם בעלי תפקידים: מנהל הקהילה (מזכיר הוועד המקומי), מנהלת הנה"ח, המזכירה הטכנית ועוד.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

3. הוועד המקומי, בחירתו וסמכויותיו

3.1 זהות ועדים

על פי צו המועצות, מי שמכהנים ביישוב שיתופי כחברי ועד הנהלה של האגודה השיתופית להתיישבות חקלאית יכהנו גם כחברי הוועד המקומי של הישוב (זהות ועדים). הזהות היא פרסונלית בלבד וכל גוף מהווה ישות משפטית נפרדת.

ממצאי הביקורת:

- ביישוב קיימת אגודה קהילתית ליישוב ספיר לצורך צמיחה וקליטה של תושבים חדשים מי שניהל את היישוב עד כה הנה המועצה האזורית ערבה תיכונה.
  - אין זהות בוועדים בין האגודה הקהילתית לוועד המקומי.
  - חברי הוועד נבחרו ביום 30/10/2018. חמשת החברים שנבחרו: הירשביין אייל, מונטג יוסי, עגייב קובי, חיה קיסוס, קרמר שלמה (נכנס במקום עגייב קובי שהתפטר).
- על פי נתוני מנהלת הנה"ח, ביישוב נכון למועד הביקורת (ינואר 2020) - 528 תושבים מתוכם 208 ילדים, ושאר התושבים הנם שוכרי דירות ו-84 חברים באגודה ששיעורם באוכלוסייה מסתכם לכדי 16%.

בוועד המקומי יש נציגות לתושבים שאינם חברי אגודה.

3.2 יו"ר הוועד המקומי וניהול ישיבות הוועד

היו"ר נבחר במסגרת ההוראות שחלות בסעיף 171 לצו המועצות עפ"י הכרזה של מנהל הבחירות. תקין.
יו"ר הוועד ייבחר בישיבה הראשונה של הוועד המקומי ברוב קולות (סעיף 105 לצו המועצות).
תפקידי היו"ר:
הנחיית ישיבות הוועד
בתחילת הישיבה ימסור את הנושאים לדיון, חברים הרוצים בנושא נוסף לדיון ימסרו על כך מבעוד מועד ליו"ר הוועד בכדי שיוסיף אותו לסדר היום.
יוודא כי יירשם פרוטוקול
בכל ישיבה יאושר פרוטוקול של הישיבה הקודמת וייבדק ביצוע מטלות.
היו"ר יסכם כל ישיבה ויקרא לחברים את החלטות שהתקבלו וחלוקת המטלות.
היו"ר יקבע מועד לישיבה הבאה
היו"ר יוודא כי החלטות הוועד יפורסמו
בדיקתנו העלתה כי, יו"ר הוועד הוא היו"ר בכל הישיבות שהתקיימו עד כה.

3.3 סמכויות הוועד המקומי

על פי צו המועצות הוועד יהא רשאי לעשות שימוש בסמכויות אשר המועצה החליטה להאציל לו, ככל שלא תהא בכך סתירה להחלטות המועצה.
מועצה אזורית ערבה תיכונה מאצילה לוועדים המקומיים שבתחומה סמכויות.
נמצא כי מועצה אזורית ערבה תיכונה האצילה לוועד המקומי ביישוב במליאת המועצה בתאריך 14.03.2019 רק בתחום הנוער.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

4. יחסי גומלין בין הוועד המקומי לאגודה השיתופית קהילתית

ביישובים כפריים יכולות לפעול שלוש ישויות משפטיות שונות אגודה חקלאית, אגודה קהילתית וועד מקומי. ישויות אלה מחויבות להתנהל בנפרד בכל הקשור בניהול חשבונות, פרוטוקולים, קבלת החלטות ולהתקשרויות.

יחסי הגומלין בין הוועד המקומי לאגודה הקהילתית אמורים להיות **מוסדרים בהסכם**.

ממצאי הביקורת:

- בדיקתנו העלתה כי קיימת אגודה להתיישבות קהילתית אין יחסי גומלין בין הוועד המקומי לאגודה הקהילתית בנושא ניהול היישוב. המועצה האזורית מנהלת את היישוב יחד עם הוועד המקומי. לא קיים הסכם התקשרות בין הצדדים (מו"ז ערבה תיכונה והוועד המקומי) המסדיר את מערכת הזכויות והחובות ביניהם.
- הוועד אינו פועל באופן עצמאי המגדיר את באופן מובהק את מדיניותו והשפעתו בניהול היישוב.
- המועצה והמתנ"ס מנהלות את היישוב בהיבט הכספי ובהשאלת עובדים.
- אין תוכניות שמוצגות בפרוטוקולים של הוועד המקומי בנושא השקעות נוער חיזוק הקהילה.

המלצות הביקורת:

- על הצדדים לחתום בהקדם על הסכם להסדרת יחסי הגומלין ביניהם.
- יש לציין כי הגעה להסכמים שיבהירו את ממשקי העבודה את הקשרים ביניהן, חלוקת הסמכות והאחריות בתחומי היישוב.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

5. התנהלות הוועד המקומי

פעילות הוועד, בחירת הוועד, הרכב הוועד וניהול ישובות הוועד נקבעו בצו המועצות האזוריות. בהתאם לסעיף 96 (א) לצו המועצות האזוריות מספר חברי הוועד ביישוב המונה עד 1,500 נפשות ומעלה ימנה בין 5-7 חברים. חברי הוועד נבחרים בבחירות לכהונה של 5 שנים ואינם מקבלים שכר על פעילותם.

עפ"י סעיף 48 לצו המועצות האזוריות שהוחל גם על הוועדים המקומיים בסעיף 132(ג) יש לקיים ישיבה אחת ל- 6 שבועות קרי לפחות 10 ישיבות בשנה, הסעיף מוסיף כי המועצה רשאית להחליט שלא לקיים ישיבות רגילות בחודשים ניסן ותשרי.

עפ"י סעיף 54 לצו המועצות האזוריות שגם הוא הוחל על הוועדים המקומיים בסעיף 132 כי הפרוטוקולים ייחתמו באותה ישיבה או בישיבה הבאה ע"י יו"ר הוועד. יש למסור לכל חבר ועד או ועדה של הוועד את סדר יומה של הישיבה, לפחות 24 שעות לפני הישיבה.

יש חובה לזמן את נציגי הישוב במליאת המועצה לישיבות. בכל ישיבה של הוועד המקומי יש לרשום פרוטוקול שיכיל את שמות חברי הוועד הנוכחים בישיבה, מהלך הדיונים, ההצעות ותוצאות ההצבעה. הפרוטוקול אמור להיחתם ע"י יו"ר הישיבה, ולהישלח לחברי הוועד לפחות 7 ימים לפני הישיבה הבאה. במידה והיה ערעור של חבר ועד על הפרוטוקול, יתנהל הדיון בערעור בראשית הישיבה הבאה.

ממצאי הביקורת:

- דווח לנו, כי ישיבות הוועד מתקיימות עפ"י לוח"ז שמותאם לכל חברי הוועד, בישיבות אלה, מובאים נושאים ייעודיים הנוגעים לענייני הוועד המקומי, כמו כן, מופקים פרוטוקולים נפרדים לישיבות הוועד המקומי.
- סדר היום של הישיבות מופץ לחברי הוועד מראש לפחות 48 שעות לפני הישיבה. **תקין.**
- עפ"י בדיקת אישור משרד הפנים נמצא כי אושרו חמישה חברי ועד מקומי והם: שלמה קרמר, חיה קיסוס, יוסף מונטג, הירשביין אייל, דוד בן דוד.
- בבדיקתנו נמצא, כי בשנת 2018 התקיימו 6 ישיבות של הוועד המקומי.
- בשנת 2018 לא היה קוורום לישיבות הוועד מבין חמשת נציגי הוועד קיים אחד בלבד.
- נמצא כי בחלק מהישיבות שהתקיימו בשנת 2019 נכחו בישיבות חלק מחברי הוועד.
- תדירות ישיבות הוועד המקומי נמוכות מהרשום בצו, כאשר בשנת 2019 לא התקיימו ישיבות פעם בחודש וחצי או מינימום 10 ישיבות בשנה.
- נמצא כי במשך 5 חודשים לא התקיימה ישיבת ועד אחת.
- אין אישור פרוטוקול ישיבה קודמת בישיבה שלאחר מכן.
- הוועד לא קיים ישיבת תקציב אחת ולא נעשה הליך לאישור התקציב כנדרש.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

המלצות הביקורת:

- על הוועד לקיים את ישיבות הוועד המקומי מדי כ-6 שבועות, כפי שמורה צו המועצות סעיף 48 (א) מובא התייחסות למועדי ישיבות.
- על הוועד לאשר את פרוטוקול הישיבה הקודמת בתחילת ישיבת הוועד.
- על הוועד לציין נוכחים וחסרים בישיבות הוועד וכן לציין אורחים שמתווספים לישיבות הוועד.
- על הוועד לקיים ישיבת תקציב שבו ישתתפו נציגי היישוב ויערך דיון בנושא.

להלן נושאים שנדונו בישיבות הוועד המקומי:

מספר נוכחים	פירוט הנושאים	תאריך
חבר וועד אחד	עבודות תחזוקה, ניקיון הישוב, מפגעים, השקעות ועוד	7/1/2018
חבר וועד אחד	אישור שכ"ט רו"ח, תקציב, דיווחים שוטפים	14/05/2018
חבר וועד אחד	הסדרת חניות, דרך חירום, מבנים יבילים, הרחבות	06/06/2018
4 חברי וועד	טיפול ומעקב: מד"ב, תכנית עבודה	20/11/2018
4 חברי וועד	ישיבת וועד בנוכחות ראש המועצה	11/12/2018
5 חברי וועד	חלוקת תפקידים	18/12/2018
3 חברי וועד	תקציב, קהילה, נראות היישוב, פרויקטים	01/01/2019
4 חברי וועד	גינה קהילתית, בריאות, מתנס, שער הצלה	15/01/2019
5 חברי וועד	תקציב הישוב,	05/02/2019
2 חברי וועד	שביל גישה להרחבה, תכנון מועדון, מחסן, אדריכל נוף ועוד	13/02/2019
3 חברי וועד	שביל גישה להרחבה, תכנון מועדון, מחסן, אדריכל נוף ועוד	19/2/2019
5 חברי וועד	נציגות לוועדת מתנס, חגיגות 40 לספיר, גינה קהילתית ועוד	12/03/2019
4 חברי וועד	מבצע ניקיון יישובי, ציוד לו. תרבות, רעש מבסיס צבאי	02/04/2019
3 חברי וועד	ו. קליטה, מנהל תחזוקה, אסיפת תושבים	16/04/2019
4 חברי וועד	סיכום אירוע שריפה	30/04/2019
4 חברי וועד	גיל שלישי, צח"י, פרסומים, שיפוץ משרד ועוד	09/12/2019

מניין חוקי

על פי צו המועצות, **רוב חברי הוועד** הינו מניין חוקי, במידה ואין רוב, תדחה הישיבה בשעה ואז שליש מהמשתתפים יחשבו למניין חוקי. אם גם לאחר שנדחתה לא נוכח שליש מחברי הוועד, תדחה הישיבה ל-7 ימים, ואז תהא חוקית אם נוכחים בה לפחות שליש מחברי הוועד, ובתנאי שלא יידונו בה עניינים שלא עמדו על סדר היום של הישיבה הקודמת. הצבעה נערכת בהרמת ידיים. החלטות מתקבלות ברוב קולות, למעט החלטות בהן נקבע רוב מיוחד, כאשר, מספר קולות שקול פירושו דחיית ההצעה.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

ממצאי הביקורת:

עיון בפרוטוקולים של הוועד המקומי העלה כי כל הישיבות התקיימו בנוכחות חלק מחברי הוועד המקומי שאושרו על ידי משרד הפנים.

המלצת הביקורת:

על הוועד לפעול עפ"י החוק ויש לפטר את החבר שלא נכח בישיבות הוועד ולמנות את הבא אחריו ברשימה.

היעדרות חבר ועד מישיבות הוועד

על פי צו המועצות חבר שנעדר מישיבות המועצה 3 חודשים רצופים או שנעדר מ-3 ישיבות רצופות, יחדל להיות חבר ועד מקומי, ובלבד שראש המועצה או הממונה על המחוז שלח לו הודעה.

הכללים לא חלים על חבר ועד שנעדר מישיבה ברשות, נעדר בשל מחלה, שירות בצה"ל או שליחות ציבורית.

5.1 אחריות חברי ועד מקומי

יו"ר ועד מקומי וחברי הוועד אינם זכאים לשכר בקשר לביצוע תפקידם.
חבר ועד מקומי אינו יכול לכהן כנציג ישובו במליאת המועצה.

חל איסור כי בוועד מקומי יכהנו שני קרובי משפחה או יותר.

חבר ועד מקומי, סוכנו או שותפו, או תאגיד שיש לאחד מהאמורים חלק העולה על 10 אחוזים בהונו או ברווחיו, או שאחד מהם מנהל או עובד אחראי בו, לא יהיה צד לחוזה או לעסקה עם הוועד המקומי.

בסקירת יישום ההוראות הנ"ל לא נמצאו ליקויים.

5.2 תביעות משפטיות

הוועד המקומי רשאי להגיש תביעה או לעשות כל פעולה משפטית או להיות בעל דין בכל משפט או הליך בקשר לתפקידיו ולענייניו, או אם הדבר נראה לו דרוש לצורך קיומן או הגנתן של זכויות הוועד המקומי או להגנת עובדיו, חבריו, ומוסדותיו בקשר לתפקידם.

נמצא כי לא הוגשו ע"י הוועד המקומי/ מועצה תביעות משפטיות.

5.3 מורשה חתימה

על פי צו המועצות, חתימת יו"ר הוועד יחד עם חתימת חבר ועד מקומי או עובד של הוועד המקומי ובצירוף חותמת הוועד המקומי תחייב את הוועד.

לוועד המקומי ספיר אין חשבון בנק ולכן אין מורשה חתימה מטעמו.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

6. ועדות

כללי

על פי צו המועצות, ועד מקומי רשאי למנות ועדות קבועות לעניינים או למקרים מיוחדים ולהטיל עליהן תפקידים כפי שיראה לו. ועדות אלה רשאיות לקבוע לעצמן את סדרי עבודתן ודיוניהן.

ממצאי הביקורת:

עולה מהפרוטוקולים כי אין ועדות אשר מונו ע"י הוועד המקומי למעט וועדת נוער.

המלצת הביקורת:

על הוועד להקים וועדות המשתפות את הציבור בעשייה ולאשר בפרוטוקול הוועד המקומי.

6.1 ועדת ביקורת

עפ"י סעיף 130 לצו המועצות נדרשת המועצה למנות ועדת ביקורת מבין תושבי היישוב אשר אינם חברי ועד מקומי, מתוך רשימת תושבים שיציעו את מועמדותם. מספר חברי וועדת הביקורת לא יפחת משלושה ולא יעלה על חמישה. סמכויות - לצורך ביצוע תפקידיה, רשאית ועדת הביקורת לקבל מכל חבר ועד מקומי או עובד ועד מקומי, ידיעות, מסמכים והסברים הדרושים לה. חובות - בתוך שלושה חודשים מתום כל שנה תמציא ועדת הביקורת לוועד המקומי טיוטת דוח הביקורת מפורט שיתייחס לפעילות הוועד המקומי ותערוך את דוח הביקורת הסופי. בתוך חמישה מתום כל שנה, תמציא ועדת הביקורת לידי הוועד המקומי, ראש המועצה ולידי הוועדה לענייני ביקורת של המועצה את הדוח הסופי. דוח הביקורת יהא פתוח לעיון של כל תושב ביישוב וסיכום תמציתי ממנו יופץ לכל תושבי היישוב בתוך 14 ימים ממועד הגשתו למועצה. בהתאם לצו המועצות, נדרשת המועצה לבחור ועדת ביקורת לכל ועד מקומי מבין תושבי היישוב מתוך רשימת תושבים שיציעו מועמדותם.

ממצאי הביקורת:

- הוועד לא מינה חברי וועדת ביקורת כמתחייב.
- לא התכנסה וועדת ביקורת ביישוב.
- לא הוגשו בשנים האחרונות דוחות ביקורת כמתחייב.

המלצות הביקורת:

- על הוועד המקומי להקים באופן מיידי וועדת ביקורת שאין בה ניגוד עניינים מול הוועד המקומי ונבחריו.
- על הוועד להעביר למליאת המועצה לפחות 3 מועמדים לחברי וועדת הביקורת.
- וועדת הביקורת תכין תכנית עבודה שנתית לביצוע הביקורת בוועד המקומי.
- וועדת הביקורת תכין דוח ביקורת שנתי ותציגו לפני הוועד המקומי ותעביר העתקו למועצה ולמבקר המועצה.
- על הוועד להכין תכנית לביצוע תיקון הליקויים שיתגלו בעבודת הוועדה לביקורת.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

7. העסקת עובדים

על פי צו המועצות, ועד מקומי רשאי באישור המועצה למנות ולהעסיק עובדים לצורך ביצוע תפקידיו, ובתנאי שיש למשרות אלו הקצבה בתקציבו המאושר של הוועד. תנאי קבלת והעסקת עובדי הוועד המקומי יהיו כשל עובדי המועצה האזורית, על פי תנאי ההסכם הקיבוצי.

לא יהיה לעובד ועד (לו, לבני משפחתו, שותפו...) כל חלק או טובת הנאה בכל חוזה או עסק שנעשה עם הוועד.

על הוועד חלה חובת פרסום מכרז לגבי העסקת עובדים (חוק חובת המכרזים התשנ"ב 1992) לא יתקל אדם לעבודה בוועד המקומי שעליה ממונה קרוב משפחה שלו, וכן לא יתקבל עובד שהוא קרוב משפחה של חבר הוועד המקומי (בן זוג, הורה, בן, בת, אח, אחות, גיס, גיסה, דוד, בן אח, בת אח.....).

ממצאי הביקורת:

- הוועד מעסיק בשכר את מנהלת הקהילה אך לא בפועל היות והיא עובדת מתנ"ס ערבה תיכונה.
- הוועד אישר העסקה של מד"ב לפעילות הנוער דרך המתנ"ס.
- העובדים לא נקלטו לפי נוהל קבלת עובדים לעבודה שמחייב את הרשויות לפעול על פיו.

המלצות הביקורת:

- מינוי של מנהל קהילה ביישוב אמור להתבצע בהתאם להוראות החוק סעיף 132 ב קובע שכל מינוי עובד לוועד המקומי ייעשה עפ"י הוראות צו המועצות עפ"י נוהל קבלת עובדים ושכרו יהיה כשל עובד מקביל במועצה האזורית.
- יש לבחון את עלויות העובדים ולהתאימם לעלויות עובד מקביל במועצה (מנהל מחלקה/ רכז נוער).
- על הוועד כמעסיק חלה חובת ביטוח פנסיוני/סוציאלי לעובדיו 6% על חשבון המעסיק-מרכיב תגמולים, מרכיב פיצויי פיטורין.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

8. מכרזים והתקשרויות

חובת מכרזים

על פי דיני המועצות האזוריות, על הוועד המקומי חלה חובת המכרזים ו/או קבלת הצעות מחיר לקבלת שירותים, רכישות טובין ומקרקעין וביצוע עבודות/פרויקטים שונים בהתאם להוראות התוספת השנייה לצו המועצות האזוריות.

על פי צו המועצות, **במקרים מיוחדים** רשאי הוועד המקומי להתקשר בחוזה ללא מכרז, כגון: חוזה הנערך עם הספק היחיד בארץ לאותם טובין, חוזה להזמנה דחופה להצלת נפש או רכוש, חוזה לביצוע עבודה מקצועית הדורשת ידע ומומחיות מיוחדים או יחסי אימון מיוחדים ועוד.

ממצאי הביקורת:

- בדיקתנו העלתה כי כל התקשרות הספקים הנה דרך המועצה והמתנ"ס כך שלוועד המקומי אין כלל התקשרות מכרזית.
- החשבוניות חתומות ומאושרות ע"י מנהלת הקהילה ומועברות לאישור גזברית המועצה.

8.1 נהלי רכש

בדיקתנו העלתה כי, לא קיימת ועדת מכרזים ורכש **לוועד המקומי** ולא קיימים נהלים כתובים לנושא הרכש.

המלצות הביקורת:

- על הוועד להתנהל באופן עצמאי ועליו להכין תיק נהלים פנימיים בכל הקשור להתנהלות ברכש וספקים.
- יש לאפשר לוועד המקומי להקים וועדת רכש פנימית אשר תבחן הצעות מחיר רצוי עם נציג מטעם גזברות המועצה שיפקח על ההליך.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

9. מבני ציבור

על פי צו המועצות, הוועד המקומי רשאי לרכוש, לקבל ולהחזיק מקרקעין ומיטלטלין וכל זכות או טובת הנאה בהם ולנהוג בכל אלה דרך בעלים, ובלבד שלא ימכור מקרקעין הרשומים על שמו, לא יחליפם, לא ימשכנם ולא יחכירם לתקופה של למעלה מ-3 שנים אלא באישור המועצה. הוועד המקומי רשאי לקבל מלוות פיתוח להקמת מבני ציבור או רכישתם, עבודת תשתית לצרכי ציבור ופיתוח שטחים ציבוריים פתוחים וזאת באישור המועצה והממונה. מסקירת הביקורת עולה כי הבעלות על הנכסים הציבוריים היא של המועצה, כאשר אין הסכם בין המועצה לוועד המקומי, בנוגע: לשימוש בהם, האחריות על תפעולם, נשיאה בעלות הביטוח ועוד.

ממצאי הביקורת:

- לוועד אין רשימת נכסי ציבור מסודרת.
- המועצה מטפלת בכל הנכסים הציבוריים הקיימים ביישוב ספיר אשר בבעלותה.
- המועצה הדתית בקעת הירדן אחראית לטיפול ואחזקה של בית הכנסת הקיים ביישוב, המועצה האזורית ערבה תיכונה שולחת חיוב למועצה הדתית והיא זו שמעבירה תשלום בגין ההוצאות.

המלצות הביקורת:

- על הוועד המקומי להקים רשימת נכסי ציבור שהוועד נושא באחריות בגינם.
- על המועצה לאפשר לוועד המקומי לתפעל את מבני הציבור השייכים ליישוב.
- על הוועד המקומי להתקשר במסגרת הסכמי שכירות תפעול ואחזקה מול המועצה האזורית בכל הנוגע לנכסי הציבור.
- על המועצה לאפשר לוועד המקומי להתנהל בתקציב לאור האמור בצו המועצות למעט הסכמים פנימיים לתפעול שטחים בהם המועצה אחראית באופן ישיר (מתנ"ס, בנין המועצה, קאנטרי, אולם ספורט, מגרשי דשא ועוד).

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

10. תקציב הוועד המקומי

כללי

לשם מילוי תפקידו הוועד המקומי אמור להכין תקציב מפורט שנתי של הכנסות והוצאות. את התקציב יש להגיש לאישור המועצה עד ל-1 באוקטובר שלפני שנת הכספים.

הבסיס החוקי:

צו המועצות האזוריות בסעיפים 135-90 סעיף 90 קובע כי כל יישוב יתנהל עפ"י וועד מקומי. מרבית הסעיפים דנים בבחירת הוועד המקומי, היו"ר ועוד.. סעיף 132 קובע כי לוועד המקומי יהיו כל הסמכויות שאצלה לו המועצה במגבלות שקבעה המועצה. הוועד יכול לפעול בעצמו אך יכול לבקש מהמועצה לפעול בשמו בנושא התקשרות לרכישת טובין או שירות שיממן הוועד. הוועד רשאי למנות עובדים וקליטתם תהא על פי הנהלים ברשות ועפ"י תנאי השכר ברשות. הוועד רשאי להטיל מסי וועד באישור המועצה. הוועד צריך להכין תקציב ולהביאו לאישור המועצה, בסמכות המועצה לשנות את התקציב. הוועד צריך להכין דוחות מבוקרים עפ"י כללי הדיווח הנהוגים במועצה. הוועד רשאי לקבל הלוואות לפיתוח בלבד ובאישור המועצה.

ביקורת חשבונות ודוח כספי מבוקר

על פי צו המועצות, חשבונות הוועד המקומי אמורים להיות מבוקרים ע"י רו"ח. יו"ר הוועד חייב להכין דוח כספי מבוקר בידי רו"ח סמוך לסיום שנת הכספים ולא יאוחר מ-31 במרץ בגין השנה שחלפה. הדוח הכספי יאושר בישיבת הוועד וייחתם ע"י יו"ר הוועד והגזבר. דוח כספי מבוקר יוגש למועצה לא יאוחר מ-30.4 מתום שנת הכספים שחלפה. תמצית הדוח תופץ לכל תושבי היישוב בתוך 14 ימים מיום הגשת הדוח למועצה.

ממצאי הביקורת:

- בתקציב הוועד שהוגש לאישור המליאה אין התייחסות להשתתפות המועצה בתקציב הוועד. נמצא כי המועצה משתתפת בפעילות נוער בוועד המקומי ב-18,000 ₪ ובהשתתפות כללית בסך 198,000 ₪. כך שתקציב הוועד אמור להסתכם ב-339,742 ₪.
- נמצא, כי תקציב הוועד המקומי יישוב ספיר לשנת 2019 לא הוצג לוועד המקומי כנדרש, ולא אושר בישיבת הוועד המקומי. קיימת ישיבת וועד שהתקיימה 12.02.2019 שבה נדון נושא התקציב אך מהפרוטוקולים שהוגשו לביקורת לא נמצא תיעוד לדיון בהצעת תקציב לשנת 2019.
- אין דוח כספי מבוקר לוועד המקומי ספיר ואינו מוגש למועצה כדין.
- תקציב הוועד המקומי אושר במועצה על סך 218,000 ₪ (שאינו תקציב הוועד, רק השתתפות המועצה) ב-08.04.2019 לאחר המועד הנקוב בצו המועצות.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

המלצות הביקורת:

- על הוועד לפעול בצורה אחראית ולבדוק את כל מקורות המימון המספקים שירותים ליישוב ולהציג את עלות השירותים הניתנת בתקציב. המועצה משתתפת בעלויות אחזקה לגינון, ומבני ציבור שונים. על הוועד לתמחר את הוצאות אילו ולתקצב אותן בתקציב השנתי.
- על הוועד והמועצה לפעול לביצוע חלוקה מסודרת של נכסי ציבור הקיימים בשטח היישוב כגון מתנ"ס מוסדות חינוך ותרבות, בניין המועצה ועוד.
- על הוועד להגיש את התקציב השנתי להתנהלותו למליאת המועצה על פי המועד הרשום בצו המועצות סעיף 134 (א).

10.1 מעקב ודיווח

ממצאי הביקורת:

- תקציב הוועד המקומי אינו מאושר ומפורסם לציבור.
- מעקב תקציבי מתנהל על ידי המועצה/מתנ"ס בבקרה תקציבית שמתנהלת בסעיפי תקציבי הקשור להתנהלות הוועד המקומי.
- לא מצאנו תיעוד לדיווח בנוגע למעקב תקציבי בישיבות הוועד המקומי.

המלצת הביקורת:

- יש לדווח ביצוע בפועל מול התקציב מדי חצי שנה בישיבות הוועד המקומי ולתעד הדווח.
- על הוועד לנהל את התקציב ברשותו.

מסי וועד מקומי

המועצה גובה ליישוב ספיר את מסי הוועד שלה והוא תקציב הוועד המקומי. עפ"י נתוני הגביה ישנם 141 נכסים אשר מחויבים במסי וועד וליישוב ישנה יתרה של 10,000 ₪ בחובה נכון לסוף שנת 2019. מבדיקת נתוני השומה לתחילת שנת 2019 נמצא כי הבסיס לחיוב מיסי וועד מקומי הנו 123,742 ₪ כך שלא ברור מדוע חושבו בתקציב 112,000 ₪ כתקציב.

המלצת הביקורת:

- על הוועד המקומי לציין את סך השומה הכוללת של מיסי הוועד בתקציב הוועד המקומי.
- על הוועד לבצע בקרה על חיובי מסי הוועד המושגים על התושבים ביישוב
- על הוועד לוודא כי בסיס השומה הנו תואם לכלל הנכסים הפרטיים ביישוב.
- על הוועד לבצע בקרת גביה ובדיקה כי כלל הנישומים הזכאים להנחה מקבלים את ההנחה עפ"י החוק.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

ניתוח הוצאות הוועד המקומי

ממצאי הביקורת:

- כפי שהוזכר לעיל על הוועד המקומי להכין תקציב ובו יפורטו ההוצאות וההכנסות.
- ראשית שני גורמים עיקריים מנהלים את תקציב הוועד המקומי: המועצה, והמתנ"ס.
- המועצה אחראית לכל נושא מבני הציבור והגינן הציבורי ואילו המתנ"ס אחראי על תשלומי השכר של מנהלת הקהילה, והמד"ב. תשלומי השכר והסוציאליות של עובדים אילו המתקצב על ידי הכנסות מגביית מיסי הוועד המקומי.
- בתקציב הוועד המקומי לא בא לידי ביטוי הטיפול והאחזקה בגינן הציבורי למרות שהמועצה יושבת בתחום היישוב ספיר
- מעיון בהוצאות המועצה בנושא גינן ציבורי ישנן עלויות שלא נלקחו בחשבון כגון עלויות המים שמשמשים לטובת הגינן הציבורי, לא קיים כרטסת התחשבות בנושא המים.
- ישנן עלויות גבוהות של רכב המשמש את הגינן הציבורי בספיר והמועצה מחייבת את הסעיף התקציבי של היישוב ספיר. נמצא כי ישנן עלויות דלק של למעלה מ- 60 אש"ח בשנה לטובת טנדר המשמש את מחלקת הגינן.
- נמצא כי הרכב מוצמד לעובד מחלקת גינן ומשמש אותו גם בנסיעותיו הפרטיות.
- נמצא כי אחד העובדים מקבל נסיעות בתלוש בגובה של כ- 2000 ₪ בחודש.
- נמצא כי בסעיף תקציבי 17460732 תיקונים – אלו תיקוני הרכב המשמש לגינן ציבורי.
- הוצאות מתנ"ס- עלות שכרה של מנהלת הקהילה ומד"ב מנוהל על ידי הסכם העסקה במתנ"ס ולא כעובדת וועד.
- בסעיף תקציבי 17460720 חומרים נמצאו רכישות בסופר תאיר של סוללות ושקיות אשפה בהיקף של 7,500 ₪ נדגמו 3 חשבונות ובו נמצא כי בכל חודש נרכשות שקיות זבל וסוללות לבקר. מבלי ביקורת על הכמויות.

המלצות הביקורת:

- יש לבצע תיכנון מחדש של חלוקת ההוצאות ולהעבירם לניהול הוועד המקומי.
- על הוועד המקומי לבחון את הוצאות הגינן שמועמסות על הוועד המקומי ולבחון רכש עלויות מהספקים.
- על המועצה לוודא כי כל הוצאות הוועד ירשמו בביצוע התקציב השנתי של הוועד המקומי כחלק מפעילות הוועד.
- יש לבצע הפרדה בין שטחי המועצה, מתנ"ס אולם ספורט ועוד לבין שטחי היישוב ולבצע חיוב רק לטובת צרכי היישוב ספיר בלבד. או לחילופין על הוועד לבצע את עבודות הגינן בכלל היישוב לרבות מוסדות מועצה שנמצאים בתחומו ולחייב את המועצה על כך.
- על המועצה לוודא כי שכרה של מנהלת הקהילה ומד"ב יהא זהה לעובד מקביל במועצה.
- הביקורת ממליצה לקבל חו"ד משפטית של היועמ"ש לגבי האופן שבו מתבצע תשלום למנהל הקהילה והמד"ב של הוועד המקומי מגוף סמך של המועצה. לאור הסיטואציה שנוצרה שבה ישנם עובדים "מושאלים" השייכים למתנ"ס ומשמשים "כעובדי וועד מקומי" לכל דבר ועניין.
- על הוועד לוודא כי תקציב הוועד יכלול את כלל מרכיבי ההכנסה וההוצאה של הוועד המקומי.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

פירוט ההוצאות של הוועד המקומי

סה"כ הוצאה	תאור הסעיף	ס. תקציבי
139,942.93	שכר רכז ספיר	180501
58,873.21	שכר מד"ב	175001
5,765.86	פעולות וועד	180802
28,864.26	פעילות נוער	173202
84,720.02	פעולות	180502
60,031.71	הוצאות גינון - דלק	17460731
5,213.76	תחזוקת מבנים וציוד	17460420
562.11	הוצאות תקשורת	17460540
28,810.24	חומרים	17460720
11,789.78	תיקונים	17460732
424,573.88	סה"כ	

11. התנהלות כספית

11.1 הנה"ח

ממצאי הביקורת:

- לוועד המקומי שירותי הנח"ש ניתנים על ידי המועצה והמתנ"ס יחד כל אחד בתחמו כך שלוועד המקומי אין כלל נגיעה לעלויות המשולמות לביצוע עבודת הנח"ש השירותים ניתנים על ידי הנח"ש של המתנ"ס ומוצגים בדוחות המתנ"ס מבלי לבצע הנח"ש נפרדת לעבודת הוועד המקומי.
- אין הסכם למתן שירותי הנה"ח לוועד המקומי.
- לוועד המקומי אין ניהול חשבונאי על ידי רואה חשבון שבדק את התנהלות הוועד בנפרד. הוצאות והכנסות הוועד הן חלק מהכנסות המתנ"ס ומאזן המבוקר של המתנ"ס ניתנת התייחסות להתנהלות התקציבית של הוועד המקומי.
- לא נמצאו דוחות מבוקרים לשנים 2018, 2019 לוועד המקומי ולאור זאת תמצית הדוחות הכספיים המבוקרים אינם מופצים לתושבים, כמתחייב.
- בסקירת הפרוטוקולים של הוועד המקומי לשנים 2018, 2019 אין תיעוד לאישור דוחות כספיים מבוקרים של הוועד המקומי לשנת 2018.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

המלצות הביקורת:

- על הוועד המקומי לפעול עצמאית ולנהל את תקציב הוועד בשליטתו הבלעדית.
- מומלץ לקבל מספר הצעות מחיר לביצוע הנה"ח של הוועד המקומי.
- יש לעגן את שרותי הנה"ח שניתנים ע"י המועצה/מתנ"ס לוועד המקומי בהסכם.
- על הוועד המקומי למנות את רואה החשבון, כרו"ח של הוועד המקומי, ולתעד את הבחירה בפרוטוקול.
- על רו"ח להכין מאזן מבוקר בסיום כל שנה ולהגישו למועצה עד 4 חודשים מתום השנה הקודמת.
- יש להפיץ תמצית הדוחות הכספיים המבוקרים לתושבים כנדרש בצו המועצות.
- יש לאשר את הדוחות המבוקרים של הוועד המקומי בישיבות של הוועד המקומי.

11.2 חשבון בנק

על פי צו המועצות, ועד מקומי אמור לפתוח **חשבון נפרד** לפעילותו. כל הכספים שנגבים מתושבים או מועברים אליו מאת המועצה האזורית, יופקדו לחשבון הבנק של הוועד. כל הוצאת תשלום בגין שירות המסופק לוועד המקומי יתבצע על ידי מורשה חתימה של הוועד המקומי.

ממצאי הביקורת:

הוועד אינו בעל חשבון בנק כלל, ניהול החשבון מבוצע על ידי המועצה בשיתוף המתנ"ס כחלק מהנהלת החשבונות של המועצה והמתנ"ס.

המלצת הביקורת:

על הוועד להתנהל בצורה עצמאית ולפתוח חשבון בנק בנפרד. התנהלות הוועד הנה צריכה להיות עצמאית בכל המובנים: תהליך קבלת החלטות, תקציב ברור שמשקף את החלטות הוועד בנושאי פנים יישובי וכן שליטה על ניהול התקציב.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

12. ביטוח

על הוועד המקומי להסדיר נושאי ביטוח שונים: **דירקטורים-ביטוח** לכל בעלי התפקידים ביישוב כגון: מזכיר, גזבר, הנהלה, חברי ועדים, **רכוש-מבנים**, מתקנים, גני שעשועים, בריכה ועוד, **ביטוח צד שלישי**, **חבות מעבידים** - בגין אחריות כמעסיקים של עובדים על כל העובדים עבור הוועד המקומי אם כעובדים ואם כמתנדבים.

מהוועד נמסר כי אין כל רכוש וכן אין כל חברה בה יש למנות דירקטורים. פעילויות שהוועד מארגן נערכות בתוך שטח היישוב אשר מנוהל על די המועצה.

ממצאי הביקורת:

לא קיימת פוליסת ביטוח בגין הוועד המקומי עבור נבחריו ועובדיו.
לא קיימת פוליסת ביטוח עבור צד ג' בכל רחבי היישוב ובנכסי הציבור.

המלצת הביקורת:

על הוועד לבטח את עצמו ונכסיו המושאלים כפי שהרשות עצמה מבטחת את עצמה במידה והרשות תנהל את הוועד המקומי יש להחיל בפוליסת הביטוח את נכסי הציבור לרבות פארקים וגני שעשועים.

לחילופין ניתן לפעול במסגרת ההסכם מבעלי נכסי הציבור כי הנכס מושכר גם עם ביטוח צד ג' וביטוח מבנה אשר יקנה לוועד המקומי ולציבור הגנה.

13. בטיחות

הוועד המקומי אחראי על הבטיחות בתחום היישוב בשגרה ובכל פעילות חברתית תרבותית המתקיימת ביישוב.

על פי תקן משחקי ילדים 1498 משנת 2006, האחריות להצבת מתקנים ולהפעלת מערך התחזוקה לפי תקן חלה על בעל המקום, הרשות המקומית בגני שעשועים ציבוריים ובעלי השטח בגן שעשועים פרטי.

כל מתקני היישוב (מבנים, גנים, מתקני שעשועים), מחויבים בביקורת בטיחות תקופתית ובחתימת יועץ בטיחות לתקינותם כבסיס להפעלת הביטוח.

בכל אירוע יישובי יש להתייעץ עם יועץ הבטיחות לבחינת הדרישות המקצועיות המתחייבות מהחוק.

אירועים מעל 200 איש מחייבים רישוי עסקים כמתחייב. (תוכנית אירוע, אבטחה, פיני רפואי, כיבוי אש, גידור, רישוי למזון וביטוח לאירוע).

ממצאי הביקורת:

הוצג בפנינו אישור מטעם המועצה בתוקף לגני המשחקים ביישוב ספיר עד לתאריך 30.12.19 (כאשר בחודש נוב' 2019 לא בוצעה בדיקה) מטעם חברת בר הנדסה

המלצת הביקורת:

יש לבצע ביקורת חודשית בכל מתקני השעשועים ביישובים ולוודא תקינות בהתאם לחוק.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

תגובת הוועד:

שלום

התייחסות לטיטוט דוח ביקורת פנימית - ועד מקומי ספיר:

- 1.6 – אין לאגודת ספיר נכסים.
- 1.7 – בשנים 2020,2021 הוצג תקציב הוועד המקומי לוועד הישוב כנדרש ואושר בישיבת הוועד.
לוועד המקומי אין התנהלות חשבונאית עצמאית – הוועד והמועצה בהליך להסדרת התנהלות עצמאית של ועד הישוב.
בשנים 2020,2021 קיים מעקב רבעוני של ועד ספיר על התקציב.
מיסי ועד – גזבר הוועד יבדוק את נתוני ההכנסות מגביית המיסים.
- 1.8 טיפול ואחזקת הגינון בספיר נעשים אך ורק ע"י המועצה. לכן אין התייחסות לכך בתקציב הוועד המקומי.
- 2.1 – רשום שישנם 900 תושבים בספיר – קיימים כ-530 איש הגרים בספיר (כולל שוכרים וכד'...)
- 3.1 – קיים חבר ועד מקומי שאינו חבר אגודה – דויד בן דויד.
4. נקדם חתימת הסכם להסדרת יחסי הגומלין בין הוועד לאגודת הישוב בספיר.
5. התנהלות הוועד המקומי ספיר:
ישיבת ועד מתקיימת אחת לשבועיים – בשגרה.
נושאים לישיבת הוועד נשלחים לוועד לפני הישיבה.
פרוטוקול הישיבה נשלח לאישור הוועד לפני פרסומו ביישוב (הפרוטוקול מפורסם באימייל לתושבים אחת לשבועיים)
הוועד יאשר פרוטוקול ישיבת ועד קודמת בתחילת הישיבה.
עדכוני תקציב נעשים בישיבות הוועד מידי רבעון.
ישיבת ועד בנושא תקציב נערכת בנובמבר, לקראת השנה הבאה.
ישיבת ועד תתקיים רק בנוכחות של 3 חברי ועד ויותר.
6. ועדות:
בישוב מתקיימת קיום פעילות של ועדות:
ועדת גיל פז – גיל שלישי
ועדת נוער
ועדת חינוך
ועדת תרבות
ועדת בריאות
- 6.1 ועדת ביקורת
העניין הועלה בישיבת הוועד והישוב ידאג למינוי של ועדת ביקורת (יעביר שמות 3 מועמדים למליאת המועצה לאישור).
7. שכרו של מנהל הקהילה אינו כשל עובד מקביל במועצה האזורית.
8. חובת מכרזים – הוועד/הישוב עוסק ברכישות בסכומים נמוכים – עד 10,000 ₪.
לכל סכום שמעל 1000 ש"ח המזכירה מקבלת 2-3 הצעות מחיר ומתייעצת עם הוועד לגבי הרכישה.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

ליישוב ספיר אין נכסי ציבור.

10. תקציבי הועד בשנים 2020,2021 אושרו כנדרש.

10.1

תקציבי הועד בשנים 2020,2021 פורסמו לציבור.

עדכוני תקציב נעשים בישיבות הועד מידי רבעון – תיעוד קיים בפרוטוקול ישיבות ועד. מיסי ועד – גזבר הועד יבדוק את נתוני ההכנסות מגביית המיסים.

11. התנהלות כספית

ועד הישוב פותח חשבון בנק ומקדם מהלך של התנהלות כספית נפרדת מהמתנ"ס ומהמועצה.

12-13 ביטוח ובטיחות, יבדק מול המועצה.

תמר שנאן

מזכירת הישוב ספיר

052-8991080

msapir@arava.co.il

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

מועצה אזורית ערבה תיכונה

דוח הביקורת הפנימית

ועד מקומי צוקים

- אפריל 2020 -

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

לכבוד

וועד מקומי צוקים

הנדון: ביקורת בוועד מקומי צוקים

במהלך החודשים אפריל 2020- עד ינואר 2021 ערכתי ביקורת בנושא הנדון, מצ"ב טיוטת דוח הביקורת.

הממצאים הכלולים בטיטת הדוח אינם סופיים ומוחלטים שהרי הטיוטה באה לאפשר למבוקרים לתת הסברים לדברים המועלים בה.

יש להקפיד על סודיות מוחלטת וחשיפת הטיוטה אך ורק בפני הנוגעים בדבר, לצורך גיבוש התגובה.

פרסום טיוטת הדוח או חלק ממנה אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

אבקש לקבל את התייחסות הוועד לטיטת הדוח בהקדם ולא יאוחר מיום 13/07/2021.

בכבוד רב,

אייל גמליאל
מבקר המועצה

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

תוכן

1	תמצית הממצאים	1
3	כללי	2
4	הוועד המקומי, בחירתו וסמכויותיו	3
5	יחסי גומלין בין הוועד המקומי לאגודה השיתופית	4
6	התנהלות הוועד המקומי	5
8	ועדות	6
9	העסקת עובדים	7
10	מכרזים והתקשרויות	8
11	מבני ציבור	9
12	תקציב הוועד המקומי	10
13	התנהלות כספית	11
14	ביטוח	12
15	בטיחות	13

--*-*-*-*-*-*

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

1. תמצית הממצאים

1.1 הוועד המקומי, בחירתו וסמכויותיו

קיימת זהות וועדים פרסונאלית בין וועד ההנהלה של אגודה יישוב צוקים לבין הוועד המקומי יישוב צוקים על אף קיומה של מערכת בחירות ביישוב. אין נציגות של תושבי ההרחבה בוועד המקומי.

הוצגה רשימה אחת שנבחרה להנהלת הוועד המקומי.

• לאור העובדה כי, אוכלוסיית המושב כוללת תושבים שאינם חברים באגודה ולעיתים יתכן חשש לניגודי עניינים של חברי הוועד המקומי, שהם חברי האגודה, לגבי נושאים מסוימים ולמרות שאין חובה לכך על פי צו המועצות, מומלץ שבוועד המקומי תהיה נציגות לתושבי שכונת ההרחבה.

1.2 יחסי גומלין בין הוועד המקומי לאגודה

לא מתקיימים יחסי גומלין בין האגודה לוועד המקומי (ראה הרחבה בדוח) לא קיים הסכם התקשרות בין הצדדים המסדיר את מערכת הזכויות והחובות ביניהם.

1.3 התנהלות הוועד המקומי

תדירות ישיבות הוועד המקומי לשנת 2019 גבוהה מהרשום בצו המועצות, התקיימו כ- 13 ישיבות במהלך כל השנה. תקין.

נמצא כי, נציג היישוב במליאת המועצה האזורית אינו מוזמן לישיבות הוועד כנדרש.

- ישיבות הוועד המקומי מתקיימות במסגרת ישיבות ועד ההנהלה של האגודה.
- יש להפריד בין סדר היום של ישיבות האגודה לסדר היום של ישיבות הוועד המקומי.
- זכויות החתימה של הוועד המקומי אינן תואמות להוראות צו המועצות, ראה הרחבה בדוח.
- אין ועדת ביקורת פעילה ביישוב.
- על מועמדים אפשריים להגיש את מועמדותם למועצה כמתחייב.
- בשנים האחרונות לא הוגשו דוחות ביקורת כמתחייב, על פעילות הוועד כנדרש.

1.4 העסקת עובדים

הוועד המקומי אינו מעסיק עובדים, אין תיעוד לכך בספרי הוועד המקומי ולא קיים הסכם בין הגופים.

1.5 מכרזים והתקשרויות

על הוועד המקומי חלה חובת המכרזים ו/או קבלת הצעות מחיר לקבלת שירותים, רכישות טובין ומקרקעין וביצוע עבודות/פרויקטים שונים בהתאם להוראות התוספת השנייה לצו המועצות האזוריות.

היות והוועד המקומי מנוהל יחד עם האגודה הקהילתית של היישוב לא נמצאו פרויקטים ו/או רכש שבוצעו עם הוועד המקומי. ההתנהלות מול האגודה הקהילתית.

• לא ניתן ללמוד על התנהלות הוועד המקומי בנושא מכרזים.

•

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

דוח הביקורת הפנימית ועד מקומי ישוב צוקים

1.6 מבני ציבור

הבעלות על הנכסים הציבוריים היא של האגודה, אין הסכם בין האגודה לוועד המקומי, בנוגע: לשימוש בהם, האחריות על תפעולם, נשיאה בעלות הביטוח ועוד.

1.7 תקציב הוועד המקומי

- לא נמצא תיעוד לדיווח בנוגע למעקב תקציבי בישיבות הוועד המקומי, לא נשלחו לביקורת דוחות בגין שנת 2019 (מאזן בוחן + כרטיסיות).
- אין מאזן בוחן להתנהלות נפרדת של הוועד המקומי.
- אין הפרדה תקציבית בין האגודה הקהילתית לוועד המקומי התנהלות הכספית אינה מופרדת כפי שנקבע בחוק.
- אין דווח ביצוע בפועל מול התקציב מדי חצי שנה בישיבות הוועד המקומי וכן לא קיים תיעוד בנושא מעקב תקציבי בפרוטוקולים של הוועד.

1.8 התנהלות כספית

- הנה"ח של האגודה מספקת שירותי הנה"ח לוועד המקומי.
- נמצא, כי לא נבחנו הצעות נוספות לביצוע ניהול החשבונות של הוועד המקומי.
  - יש לבחון הצעות מחיר לבחירת ספק שירותי הנה"ח של הוועד המקומי.
  - לא נמצא הסכם התקשרות למתן שירותי הנה"ח של האגודה לוועד המקומי.
  - יש לעגן את שירותי הנה"ח שניתנים ע"י האגודה לוועד המקומי בהסכם. רואה החשבון של הוועד המקומי הינו רואה החשבון של האגודה.
  - על הוועד המקומי למנות את רואה החשבון, כרו"ח של הוועד המקומי, ולתעד את הבחירה בפרוטוקול.
  - למרות שנסגרה שנת 2019 לוועד המקומי אין דוח כספי מבוקר לשנת 2019.
  - בסקירת הפרוטוקולים של הוועד המקומי לשנת 2019, לא נמצא תיעוד לאישור דוח כספי כנדרש.
  - יש לאשר את הדוחות המבוקרים של הוועד המקומי בישיבות של הוועד המקומי.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

2. כללי

2.1. רקע כללי

לשלטון המקומי במרחב הכפרי שני רבדים: רובד עליון מליאת מועצה שנבחרה לניהול ענייניה של מועצה אזורית, שבתחום שיפוטה כמה מושבים והרובד התחתון – וועדים מקומיים שנבחרו או נתמנו לניהול ענייני הישובים.

לפי צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות) התשי"ח - 1958 (להלן: "צו המועצות"), כל ישוב יתנהל ע"י וועד מקומי.

על פי התיקון לצו המועצות האזוריות שנכס לתוקף בינואר 2005, נקבע כי הפיקוח על הוועד המקומי נתון בידי המועצה האזורית.

המועצה הינה גוף אשר מאשר את תקציב הוועד המקומי וקובע את תחומי אחריותו.

ביישוב צוקים המונה כ-350 נפשות (חברי אגודה, תושבי הרחבה, שוכרי דירות ועוד).

2.2 היקף הביקורת ומטרתה

על פי הנחיית המועצה התבקשנו לבדוק את פעילות הוועד המקומי במושב ובין היתר את הנושאים המפורטים להלן:

- נאותות עבודת הוועד המקומי
- פעילות הוועד המקומי בהתאם לסמכויות שהואצלו לו ע"י המועצה
- ביצוע פעולות במסגרת התקציב המאושר
- דיווח ובקרה כספית
- ציות לחוקים והחלטות

נהלי הביקורת שננקטו כללו בין היתר:

- בחינת התנהלות הוועד המקומי בהתייחס לצו המועצות המקומיות.
- קריאת תקנונים, נהלים ופרוטוקולים המתייחסים לפעילות הוועד המקומי.
- בחינת הנאותות הניהול הכספי והרישומים החשבונאיים של הוועד המקומי.
- קיום שיחות עם בעלי תפקידים: מנהל הקהילה (מזכיר הוועד המקומי), מנהלת הנה"ח, המזכירה הטכנית ועוד.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

3. הוועד המקומי, בחירתו וסמכויותיו-

הוועד המקומי כולל 5 חברים שנבחרו בבחירות להנהלת הוועד המקומי והם משמשים גם בהנהלת האגודה.

ממצאי הביקורת:

נמצא כי בפרוטוקול מס' 6 חבר הוועד גילי לקח פורש מחברותו בוועד ולא נמצא מכתב התפטרות שנשלח לראש המועצה וכן לא אושר מינוי מחליפו סויסה שגיא בפרוטוקול מס' 7.

כל התנהלות הוועד כרגע מנוהלת על ידי האגודה ומזכיר היישוב. נציג המליאה אינו מוזמן לישיבות הוועד המקומי כנדרש.

המלצות הביקורת:

- יש לאשר כניסת חבר וועד מקומי במקום אחד שהתפטר מחברותו גם בפני ראש המועצה וגם באישור פורמלי בישיבת הוועד (סעיף 130 (א) לצו המועצות האזוריות).
- על הוועד המקומי לזמן את נציג המליאה לישיבות הוועד היות ונציג המליאה צריך לבטא את רצון היישוב שלו במליאת המועצה.

3.1 זהות ועדים

על פי צו המועצות, מי שמכהנים ביישוב שיתופי כחברי ועד הנהלה של האגודה השיתופית להתיישבות קהילתית/חקלאית יכהנו גם כחברי הוועד המקומי של היישוב (זהות ועדים). הזהות היא פרסונלית בלבד וכל גוף מהווה ישות משפטית נפרדת.

ממצאי הביקורת:

על פי נתוני מנהלת הנה"ח, ביישוב נכון למועד הביקורת (יולי 2020) - 300 חברים וילדים מתחת לגיל 18, מתוך כ- 350 תושבים, ושאר התושבים (50) הנם שוכרים, תושבים בהרחבה, שוכרי דירות ששיעורם באוכלוסייה מסתכם לכדי 33%.

המלצת הביקורת:

לאור העובדה כי, אוכלוסיית היישוב כוללת תושבים שאינם חברים באגודה ולעיתים יתכן חשש לניגודי עניינים של חברי הוועד המקומי, שהם חברי האגודה, לגבי נושאים מסוימים ולמרות שאין חובה לכך על פי צו המועצות, מומלץ שבועד המקומי תהיה נציגות לתושבי שכונת ההרחבה וכן שוכרים המתגוררים במושב.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

4. יחסי גומלין בין הוועד המקומי לאגודה השיתופית קהילתית

במושבים כפריים יכולות לפעול שלוש ישויות משפטיות שונות אגודה קהילתית, אגודה קהילתית וועד מקומי. ישויות אלה מחויבות להתנהל בנפרד בכל הקשור בניהול חשבונות, פרוטוקולים, קבלת החלטות ולהתקשרויות. הוועד המקומי מקבל את סמכויותיו שהואצלו לו על ידי המועצה והנו חלק ממערכת השלטון המקומי והכפוף לכללי המשפט מנהלי-ציבורי, בעוד שאגודה שיתופית חקלאית וקהילתית מורכבת מאספת חברים בעלי אינטרס הכפופים למשפט הפרטי. לכן בהנהלת היישוב על ידי מספר ישויות משפטיות גורמת לערבוב בתחומי העשייה הציבורית. לאור הנעשה בישוב צוקים לא נראה כלל כי ישנם יחסי גומלין וכל התנהלות המושב הנה באמצעות האגודה הקהילתית הסדרת יחסי גומלין ויצירת שיתופי פעולה ביישוב יכול לתרום לחוסן חברתי קהילתי ביישוב ואף להתייעלות כלכלית.

ממצאי הביקורת:

- בישוב צוקים קיימות שתי ישויות : האגודה הקהילתית והוועד המקומי.
- שתי הישויות פועלות כמקשה אחת בישוב צוקים, אין כלל הפרדה בהתנהלות השוטפת.
- אין הפרדת ניהול – בין הוועד לאגודה הקהילתית
- אין חשבון בנק נפרד וטיפול בהנהלת החשבונות בצורה נפרדת.

המלצות הביקורת:

- יחסי הגומלין בין הוועד המקומי לאגודה השיתופית חקלאית אמורים להיות מוסדרים בהסכם.
- מבני ציבור-יש להחליט על השימוש במבנים ועל האחריות לתחזוקתם, כאשר מחליטים אילו מבין המבנים יועברו לשימוש כלל הקהילה חשוב להסדיר התקשרות מסודרת עם בעל הקרקע לגבי השקעות במבנים, שדרוגם, תחזוקתם וכן תשלומי שכירות סמלית, מסים ופעילויות מותרות במבני הציבור לכלל הקהילה.
- הסדרת שירותים והתקשרויות בין הישויות- יש לבנות מסמך הבנות המסדיר את ההתנהלות בכל ישות משפטית וכן השירותים שמתקבלים מכל ישות.
- מסמך הגדרת יחסי הגומלין וההבנות בין הישויות הנו מסמך אסטרטגי בניהול יישוב, לכן חשוב ביותר שההנהלות יישבו ויקדישו זמן לניתוח הצרכים ותחומי האחריות ובניית מסמך הבנות על בסיס ההבנות שהושגו. מסמך מפורט וברור יאפשר לנהל את היישוב בתחומים קהילתיים חברתיים ומוניציפליים במורה המיטבית ביותר.
- על הצדדים (האגודה והוועד המקומי) לחתום בהקדם על הסכם להסדרת יחסי הגומלין ביניהם. יש לציין כי הגעה להסכמים שיבהירו את ממשקי העבודה את הקשרים ביניהן, חלוקת הסמכות והאחריות בתחומי המושב.
- יודגש, כי בחירת האגודה כספק תעשה בהתאם להיקף ההתקשרות ועל פי הוראות התוספת השנייה לצו המועצות בנוגע למכרזים וקבלת הצעות.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

דוח הביקורת הפנימית ועד מקומי ישוב צוקים

- ככל שאין הסכם התקשרות בין האגודה לוועד לא ניתן להעביר מימון לצורכי אחזקה לנכסים פרטיים (בבעלות האגודה).
- יש בכוחה של המועצה להחליט מי הם מוסדות הציבור בכל וועד מקומי ויש לקבוע תעריף אחיד למ"ר בכינון מערכת הסכמי שירות / אחזקה למבני ציבור.

5. התנהלות הוועד המקומי

פעילות הוועד, בחירת הוועד, הרכב הוועד וניהול ישובות הוועד נקבעו בצו המועצות האזוריות.

בהתאם לסעיף 96 (א) לצו המועצות האזוריות מספר חברי הוועד ביישוב המונה עד 1,500 נפשות ומעלה ימנה בין 5-7 חברים. חברי הוועד נבחרים בבחירות לכהונה של 5 שנים ואינם מקבלים שכר על פעילותם.

עפ"י סעיף 48 לצו המועצות האזוריות שהוחל גם על הוועדים המקומיים בסעיף 132(ג) יש לקיים ישיבה אחת ל- 6 שבועות קרי לפחות 10 ישיבות בשנה, הסעיף מוסיף כי המועצה רשאית להחליט שלא לקיים ישיבות רגילות בחודשים ניסן ותשרי.

עפ"י סעיף 54 לצו המועצות האזוריות שגם הוא הוחל על הוועדים המקומיים בסעיף 132 כי הפרוטוקולים יחתמו באותה ישיבה או בישיבה הבאה ע"י יו"ר הוועד.

ממצאי הביקורת:

נמצאו נושאים שנדונו בפרוטוקולים ולא דווחו בהזמנה לישיבות הוועד בפרוטוקול ישיבת וועד מס' 3, 1).

נמצאו ישיבות וועד שנרשמו כישיבות אך אין תיעוד כלל על ההחלטות והעדכונים שהתקבלו. (ישיבות 7, 10).

אין הפרדה בניהול ישיבות הוועד המקומי לבין ישיבות האגודה הקהילתית ישנם נושאים הקשורים לאגודה ומתועדים בישיבות הוועד המקומי.

המלצות הביקורת

- יש לקיים ישיבות נפרדות לענייניו של הוועד כאשר חייבת להיות הפרדה מוחלטת בין הישיבות בגמר ישיבת האגודה תתקיים ישיבת הוועד ובו ידונו בנושאים הקשורים להתנהלות המוניציפלית הקשורה לוועד.
- הביקורת רואה לנכון להדגיש כי אין הפרדה בין האגודה לוועד המקומי בניהול הישיבות ובתהליך קבלת ההחלטות.

מניין חוקי

על פי צו המועצות, **רוב חברי הוועד** הינו מניין חוקי, במידה ואין רוב, תדחה הישיבה בשעה ואז שליש מהמשתתפים יחשבו למניין חוקי.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

דוח הביקורת הפנימית ועד מקומי ישוב צוקים

אם גם לאחר שנדחתה לא נוכח שליש מחברי הוועד, תדחה הישיבה ל-7 ימים, ואז תהא חוקית אם נוכחים בה לפחות שליש מחברי הוועד, ובתנאי שלא יידונו בה עניינים שלא עמדו על סדר היום של הישיבה הקודמת.

מהפרוטוקולים עולה כי ברוב הישיבות נמצאים כלל חברי הוועד ושאר חברים שאינם מכהנים בוועד המקומי לפי הכרזת הבחירות מיום 30.10.18 - תקין.

היעדרות חבר ועד מישיבות הוועד - על פי צו המועצות חבר שנעדר מישיבות המועצה 3 חודשים רצופים או שנעדר מ-3 ישיבות רצופות, יחדל להיות חבר ועד מקומי, ובלבד שראש המועצה או הממונה על המחוז שלח לו הודעה.

ממצאי הביקורת:

נמצא כי מישיבה 13 ועד לסוף השנה ט.א נעדרה מישיבות הוועד 3 פעמים ברציפות.

המלצת הביקורת:

על הוועד ליידע את ראש המועצה בגין התפטרות של כל נציג אשר חורג מהוראות החוק ונעדר 3 פעמים ברציפות מישיבת הוועד ולמנות נציג הבא אחריו.

5.2 מורשי חתימה

על פי צו המועצות, חתימת יו"ר הוועד יחד עם חתימת חבר וועד מקומי או עובד של הוועד המקומי ובצירוף חותמת הוועד המקומי תחייב את הוועד.

צו המועצות האזוריות מחיל בסעיף 132 (ג) את סעיף 78 על הוועד המקומי וקובע כי כל המחאה או פקודת תשלום לחובת הוועד המקומי יהיו חתומים בידי יו"ר הוועד ובידי גזבר הוועד. בהעדר הגזבר יהיו חתומים בידי חבר הוועד או עובד הוועד שנתמנה לכך על ידי הוועד המקומי למלא מקומו של הגזבר.

סעיף 34 א (ב) לפקודת המועצות המקומיות {נוסח חדש} החיל את סעיף 191 לפקודת העיריות [נוסח חדש] על צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), תשי"ח-1958, נקבע בין היתר כי **"כל פקודת תשלום או שובר תשלום או שיק לחובת קופת העירייה ייחתמו על ידי ראש העירייה, או פקיד אחר שהורשה לכך על ידי המועצה.."**

ממצאי הביקורת:

- אין כלל מורשה חתימה לוועד המקומי היות ולא קיים חשבון בנק נפרד כמתחייב מורשה החתימה היחידים הנם מורשה החתימה של האגודה הקהילתית.
- הוועד המקומי מנוהל על ידי האגודה הקהילתית בחוסר סמכות חוקית, והיא שפועלת בשמו בכל הקשור להתנהלות כספית

המלצות הביקורת:

- יש למנות לאלתר מורשה חתימה לוועד המקומי כנדרש, כאשר בקבוצה א יחתום יו"ר הוועד ובקבוצה ב יחתום חבר נוסף או כל בעל תפקיד הקשור להנהלת הוועד (גזבר, מנהל קהילה, רכז משק ועוד).
- על הוועד לפעול להסדרת הניהול על פי דרישת החוק ולעמוד בכללים שנקבעו.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

6. וועדות

כללי

על פי צו המועצות, וועד מקומי רשאי למנות ועדות קבועות לעניינים או למקרים מיוחדים ולהטיל עליהן תפקידים כפי שיראה לו כפי שצינתי בפרק יחסי הגומלין גם כאן על היישוב לבחור באיזה ישות משפטית מטפלת בנושאים שהוגרו לה ובאיזה וועדות מרכז הוועד המקומי את הטיפול. וועדות אלה רשאיות לקבוע לעצמן את סדרי עבודתן ודיוניהן.

ממצאי הביקורת:

עולה כי אין וועדות אשר מונו ע"י הוועד המקומי, ישנן וועדות באגודה שדרכם פועל הוועד המקומי בהתנהלות בתקציבי תרבות, חינוך, רווחה ועוד. הביקורת רואה לנכון לציין כי אין בהחלטות הוועדות שקיימות באגודה לחייב את הוועד המקומי.

המלצות הביקורת:

יש ליצור הפרדה מוחלטת בין וועדות האגודה לוועדות הוועד המקומי יש לזכור כי הוועד המקומי הנו גוף ציבורי-מנהלי ואילו האגודה הנה ישות פרטית..

6.1 ועדת ביקורת

עפ"י סעיף 130 לצו המועצות נדרשת המועצה למנות ועדת ביקורת מבין תושבי המושב אשר אינם חברי ועד מקומי, מתוך רשימת תושבים שיציעו את מועמדותם. מספר חברי ועדת הביקורת לא יפחת משלושה ולא יעלה על חמישה. סמכויות- לצורך ביצוע תפקידיה, רשאית ועדת הביקורת לקבל מכל חבר ועד מקומי או עובד וועד מקומי, ידיעות, מסמכים והסברים הדרושים לה.

חובות- בתוך שלושה חודשים מתום כל שנה תמציא ועדת הביקורת לוועד המקומי טיוטת דוח הביקורת מפורט שיתייחס לפעילות הוועד המקומי ותערוך את דוח הביקורת הסופי. בתוך חמישה חודשים מתום כל שנה, תמציא ועדת הביקורת לידי הוועד המקומי, ראש המועצה ולידי הוועדה לענייני ביקורת של המועצה את הדוח הסופי. דוח הביקורת יהא פתוח לעיון של כל תושב ביישוב וסיכום תמציתי ממנו יופץ לכל תושבי היישוב בתוך 14 ימים ממועד הגשתו למועצה. בהתאם לצו המועצות, נדרשת המועצה לבחור ועדת ביקורת לכל וועד מקומי מבין תושבי היישוב מתוך רשימת תושבים שיציעו מועמדותם. ועדת הביקורת של הוועד המקומי נבחרת וממונה על ידי המועצה ולא על ידי הוועד המקומי.

ממצאי הביקורת:

- נמצא כי, לא קיימת ועדת ביקורת פעילה בוועד המקומי.
- נמצא כי קיימת ועדת ביקורת ביישוב שאושרה בסוף שנת 2019.
- לא הוגשו בשנים האחרונות דוחות ביקורת כמתחייב.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

דוח הביקורת הפנימית ועד מקומי ישוב צוקים

- לא הוגשו תכנית עבודה שנתית לביקורת בוועד המקומי.
- אין דוחות ביקורת כלל לוועד המקומי מיום הקמתו.

המלצות הביקורת:

- על וועדת הביקורת החדשה להכין תכנית ביקורת שנתית בנוגע לפעילות הוועד המקומי.
- על וועדת הביקורת להפיק דוחות שנתיים בנוגע לביקורת בוועד המקומי.
- על וועדת הביקורת להגיש דוח שנתי על ממצאי הוועדה לוועד המקומי ולראש המועצה/מבקר המועצה.

7. העסקת עובדים

על פי צו המועצות, וועד מקומי רשאי באישור המועצה למנות ולהעסיק עובדים לצורך ביצוע תפקידיו, ובתנאי שיש למשרות אלו הקצבה בתקציבו המאושר של הוועד. תנאי קבלת והעסקת עובדי הוועד המקומי יהיו כשל עובדי המועצה האזורית, על פי תנאי ההסכם הקיבוצי ובהתאם לנוהל קבלת עובדים. לא יהיה לעובד וועד (לו, לבני משפחתו, שותפו...) כל חלק או טובת הנאה בכל חוזה או עסק שנעשה עם הוועד. על הוועד חלה חובת פרסום מכרז לגבי העסקת עובדים (חוק חובת המכרזים התשנ"ב 1992) לא יתקבל אדם לעבודה בוועד המקומי שעליה ממונה קרוב משפחה שלו, וכן לא יתקבל עובד שהוא קרוב משפחה של חבר הוועד המקומי (בן זוג, הורה, בן, בת, אח, אחות, גיס, גיסה, דוד, בן אח, בת אח....). כפי שהובהר האגודה והוועד המקומי הם שני גופים נפרדים בעלי חובות חוקיות שונות, מכאן נובע כי עובד האגודה השיתופית אינו עובד הוועד המקומי ולהיפך.

ממצאי הביקורת:

לאור האמור לעיל לא התקבלו פרטים על העסקת עובדים וכן לא התקבל מאזן בוחן המעיד על התנהלות של עובד מעביד בוועד המקומי.

המלצות הביקורת

- על הוועד המקומי לנהל מערכת הסכמי התקשרות בין הוועד המקומי לאגודה הקהילתית בדבר ניהול ותפעול הוועד בנושא כוח אדם.
- במידה והוועד אינו מעוניין בהתקשרות מול האגודה עליו לקלוט עובדים במסגרת נוהל קבלת עובדים בשיתוף מנהלת כוח אדם במועצה ובהשתתפות בקליטת העובד וקביעת שכרו.

8. מכרזים והתקשרויות

8.1 חובת מכרזים

על פי דיני המועצות האזוריות, סעיף 63 לצו המועצות האזוריות קובע כי "המועצה תהא רשאית לאצול מסמכויותיה לוועד המקומי..." וכן בסעיף 132 (א) לצו המועצות האזוריות מגדיר "לוועד המקומי יהיו בתחום הנהלתו, כל בסמכויות המועצה שבתחומה, לפי סעיף 63, ככל שאצלה המועצה עפ"י החלטתה ובהתאם לתנאים

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

דוח הביקורת הפנימית ועד מקומי ישוב צוקים

שנקבעו.... על הוועד המקומי חלה חובת המכרזים ו/או קבלת הצעות מחיר לקבלת שירותים, רכישות טובין ומקרקעין וביצוע עבודות/פרויקטים שונים בהתאם להוראות התוספת השנייה לצו המועצות האזוריות.

על פי צו המועצות, **במקרים מיוחדים** רשאי הוועד המקומי להתקשר בחוזה ללא מכרז, כגון: חוזה הנערך עם הספק היחיד בארץ לאותם טובין, חוזה להזמנה דחופה להצלת נפש או רכוש, חוזה לביצוע עבודה מקצועית הדורשת ידע ומומחיות מיוחדים או יחסי אמון מיוחדים ועוד.

ממצאי הביקורת:

עד לסגירת הדוח לא התקבלו מסמכים המעידים על היקף התקשרויות הוועד בהיבט הכספי כך שלא ניתן ללמוד על התנהלות בנושא מכרזים והתקשרויות בוועד המקומי.

8.2 נהלי רכש

ממצאי הביקורת:

- לא קיימת וועדת מכרזים ורכש **לוועד המקומי**, ולא קיימים נהלים כתובים לנושא הרכש הכול מבוצע דרך האגודה מבלי שהוגדרה כספק/חוזה התקשרות.
- לא התקבלו נהלי עבודה בנושא הרכש והתקשרויות בוועד המקומי.

8.3. תשלום לספקים

ממצאי הביקורת:

- לא ניתן לבדוק את נושא תשלומי הספקים אם היו היות והחשבון נוהל דרך חשבון האגודה ולא הוועד כנדרש.
- מחוסר פעילות נפרדת השייכת לוועד המקומי קרי: חשבון בנק נפרד, הנהח"ש נפרדת לא ניתן לבדוק את נושא אישור הספקים והתשלום בגין השירות.

המלצות הביקורת

- על הוועד המקומי לנהל מערכת הצעות מחיר לספקים לפחות שלוש הצעות ולבחור מתוכן את המועדפת ביותר.
- על הוועד המקומי לנהל מערכת תשלומים נפרדת מחשבון הוועד המקומי להוצאות אשר נזקפות לחשבון הוועד המקומי.

9. מבני ציבור

על פי צו המועצות, הוועד המקומי רשאי לרכוש, לקבל ולהחזיק מקרקעין ומטלטלין וכל זכות או טובת הנאה בהם ולנהוג בכל אלה דרך בעלים, ובלבד שלא ימכור מקרקעין הרשומים על שמו, לא יחליפם, לא ימשכנם ולא יחכירם לתקופה של למעלה מ-3 שנים אלא באישור המועצה.

הוועד המקומי רשאי לקבל מלוות פיתוח להקמת מבני ציבור או רכישתם, עבודת תשתית לצרכי ציבור ופיתוח שטחים ציבוריים פתוחים וזאת באישור המועצה והממונה.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

דוח הביקורת הפנימית ועד מקומי ישוב צוקים

ממצאי הביקורת:

הבעלות על הנכסים הציבוריים היא של האגודה, כאשר אין הסכם בין האגודה לוועד המקומי, בנוגע: לשימוש בהם, האחריות על תפעולם, נשיאה בעלות הביטוח כאשר לא קיים הסכם התקשרות בין האגודה לבין הוועד המקומי בנושא תפעול ואחזקה.

המלצות הביקורת:

- יש להסדיר בהסכם בין האגודה לוועד המקומי את האחריות על מבני הציבור והשימוש בהם.
- לא ידוע על הסכמים כל שהם בין האגודה לוועד המקומי.

10. תקציב הוועד המקומי

כללי

לשם מילוי תפקידו הוועד המקומי אמור להכין תקציב מפורט שנתי של הכנסות והוצאות. את התקציב יש להגיש לאישור המועצה עד ל-1 באוקטובר שלפני שנת הכספים.

הבסיס החוקי:

צו המועצות האזוריות בסעיפים 90-135 סעיף 90 קובע כי כל מושב יתנהל עפ"י וועד מקומי. מרבית הסעיפים דנים בבחירת הוועד המקומי, היו"ר ועוד.. סעיף 132 קובע כי לוועד המקומי יהיו כל הסמכויות שאצלה לו המועצה במגבלות שקבעה המועצה. הוועד יכול לפעול בעצמו אך יכול לבקש מהמועצה לפעול בשמו בנושא התקשרות לרכישת טובין או שירות שיממן הוועד. הוועד רשאי למנות עובדים וקליטתם תהא על פי הנהלים ברשות ועפ"י תנאי השכר ברשות. הוועד רשאי להטיל מסי וועד באישור המועצה. הוועד צריך להכין תקציב ולהביאו לאישור המועצה, בסמכות המועצה לשנות את התקציב. הוועד צריך להכין דוחות מבוקרים עפ"י כללי הדיווח הנהוגים במועצה. הוועד רשאי לקבל הלוואות לפיתוח בלבד ובאישור המועצה.

ממצאי הביקורת:

- הוועד אינו מקיים את הוראות החוק בצו המועצות האזוריות סעיפים (90-135).
- הוועד לא מסר לביקורת כל פרט המוכיח בגין העסקת עובדים.
- הוועד לא הגיש דוחות מבוקרים לשנת 2019 כנדרש.
- מבדיקת התנהלות תקציבית לא ניתן לראות מעקב אחר ביצוע התקציב לשנת 2019.
- לא הוצגו לביקורת פירוט בגין הביצועים שנרשמו בספרים.
- הוועד המקומי מבחירה לא גובה מסי וועד מקומי.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

דוח הביקורת הפנימית ועד מקומי ישוב צוקים

המלצות הביקורת:

- הביקורת רואה בחומרה שלא ניתן לקבל מאזן בוחן לשנת 2019 בצורה שבה ניתן לשקף את הוצאות הוועד. מתוך האמור לעיל הוועד אינו מבוקר על ידי הנח"ש בנוגע לניהול התקציב ולא ע"י רו"ח על הוועד לפעול מיידית לאפשר ל רו"ח ומנהל חשבונות לעריכת דוחות כספיים כנדרש.
- התנהלות הוועד בכל הקשור לניהול התקציב, העסקת עובדים מנוגדת להוראות החוק הוועד מחויב במינוי רו"ח כנדרש וכן הצגת דוח כפני מבוקר לכל שנת כספים.
- כספים מוניציפאליים מחויבים להתנהל כשורה. הוועד המקומי בצוקים ניהל את כספי התקציב שהועברו מהמועצה ישירות בחשבון האגודה ואין לביקורת כל נגיעה לפירוט ההוצאות באגודה. הביקורת מחויבת לבצע ביקורת בוועד המקומי השייך לרובד התחתון של ניהול המועצה כאשר אין כל מידע להתנהלותו הכספית של הוועד המקומי.
- הוועד המקומי נדרש לאתגר לנהל את כספי התקציב המוניציפאלי ישירות מחשבון הוועד כנדרש ולחשוף בפני הביקורת כל מסמך שיידרש.

11. התנהלות כספית

טרם הוצג מאזן הוועד המקומי (מאזן הבוחן לשנת 2019) אין אפשרות לבדוק את ניצול התקציב ביחס לסעיפים זאת ועוד כי לא הומצא לביקורת פירוט כרטיסיות הנח"ש לסעיפים המרכיבים את מאזן הבוחן עד לסגירת הדוח.

11.1 ביקורת חשבונות ודוח כספי מבוקר

על פי צו המועצות, חשבונות הוועד המקומי אמורים להיות מבוקרים ע"י רו"ח. יו"ר הוועד חייב להכין דוח כספי מבוקר בידי רו"ח סמוך לסיום שנת הכספים ולא יאוחר מ-31 במרץ בגין השנה שחלפה. הדוח הכספי יאושר בישיבת הוועד ויחתם ע"י יו"ר הוועד והגזבר. דוח כספי מבוקר יוגש למועצה לא יאוחר מ-30.4 מתום שנת הכספים שחלפה. תמצית הדוח תופץ לכל תושבי המושב בתוך 14 ימים מיום הגשת הדוח למועצה.

ממצאי הביקורת:

- אין תיעוד בפרוטוקולים של הוועד המקומי על מינוי רו"ח לוועד המקומי.
- אין תיעוד להפצת הדוח הכספי המבוקר לתושבי היישוב.
- אין מאזן בוחן 2019 מותאם לצורך ניתוח ובדיקה תקציבית.

המלצות הביקורת:

- על הוועד המקומי להתנהל במסגרת הוראות החוק המפורטות בצו המועצות בכל הקשור לאישור רו"ח לוועד המקומי.
- על הוועד לדרוש בכל שנת כספים דוח כספי מבוקר להתנהלות הוועד בשנת הכספים. משיחה שקיימתי עם רו"ח של הוועד המקומי אין באפשרותו להכין דוח כספי מבוקר היות והוועד לא פעל כראוי בניהול חשבונותיו.
- הוועד פועל בניגוד גמור להוראות החוק ועל המועצה לבחון את צעדיה בהקשר של ניהול הוועד המקומי.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

דוח הביקורת הפנימית ועד מקומי ישוב צוקים

11.2 חשבון בנק

על פי צו המועצות, וועד מקומי אמור לפתוח **חשבון נפרד** לפעילותו. כל הכספים שנגבים מתושבים או מועברים אליו מאת המועצה האזורית, יופקדו לחשבון הבנק של הוועד.

ממצאי הביקורת:

לוועד המקומי **לא קיים** חשבון בנק נפרד מיום הקמתו וכי הכספים הועברו לחשבון האגודה הקהילתית.

המלצות הביקורת:

לאחר התערבות המועצה באופן מיידי במהלך הביקורת בתאריך 15.06.20 נפתח ח-ן בנק **חשבון בנק במזרחי טפחות סניף 574 ח-ן 575343 תקין**.

12. ביטוח

על הוועד המקומי להסדיר נושאי ביטוח שונים: **דירקטורים-ביטוח** לכל בעלי התפקידים במושב כגון: מזכיר, גזבר, הנהלה, חברי ועדים, **רכוש-מבנים**, מתקנים, גני שעשועים, בריכה ועוד, **ביטוח צד שלישי**, **חבות מעבידים** - בגין אחריות כמעסיקים של עובדים על כל העובדים עבור הוועד המקומי אם כעובדים ואם כמתנדבים. מנהל הקהילה של האגודה מסר שכל סוגי הביטוח נערכים ע"י האגודה, כיוון שהוא בעל הנכסים במושב והוא זה שמעסיק את העובדים.

ממצאי הביקורת:

לא הוגשו לביקורת מסמכים המעידים על פוליסת ביטוח לוועד המקומי.

המלצות הביקורת:

על הוועד לבטח את נושאי המשרה, ביטוח צד שלישי וחבות מעבידים פעילות הוועד ללא ביטוח מסכנת את כלל הנושאים באחריות הניהול של הוועד והנם חשופים לתביעות.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

13. בטיחות

הוועד המקומי אחראי על הבטיחות בתחום המושב בשגרה ובכל פעילות חברתית תרבותית המתקיימת בישוב.
על פי תקן משחקי ילדים 1498 משנת 2006, האחריות להצבת מתקנים ולהפעלת מערך התחזוקה לפי תקן חלה על בעל המקום, הרשות המקומית בגני שעשועים ציבוריים ובעלי השטח בגן שעשועים פרטי.
כל מתקני המושב (מבנים, גנים, מתקני שעשועים), מחויבים בביקורת בטיחות תקופתית ובחתימת יועץ בטיחות לתקינותם כבסיס להפעלת הביטוח.
בכל אירוע מושבי יש להתייעץ עם יועץ הבטיחות לבחינת הדרישות המקצועיות המתחייבות מהחוק.
אירועים מעל 200 איש מחייבים רישוי עסקים כמתחייב. (תכנית אירוע, אבטחה, פיני רפואי, כיבוי אש, גידור, רישוי למזון וביטוח לאירוע).

ממצאי הביקורת:

הוצג בפנינו אישור מטעם המועצה בתוקף לגני המשחקים במושב עידן עד לתאריך 31.12.19 (למעט חודש 11/2019) של חברת בר הנדסה .

המלצת הביקורת

• על הוועד המקומי לוודא יישום בדיקות בטיחות בכל גני הילדים וגני השעשועים.

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.

דוח הביקורת הפנימית ועד מקומי ישוב צוקים

תגובת הוועד:

לא התקבלה תגובת הוועד

משרד מבקר המועצה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. פרסומם המלא או החלקי לפני שחלף המועד נקבע להגשתו למועצה, ללא נטילת רשות מאת מבקר המועצה, אסור לפי סעיף 13 ה' לפקודת המועצות.